

כתב יד פרוזה

- מילניום -

סיפורים קצרים אנונימיים

כתב יד פרוזה - מילניום - סיפורים קצרים אנונימיים

סדר הסיפורים:

1. יומו האחרון של ארל לון
2. מר אנדי
3. המאפרה
4. החלומות של שלומי
5. שלום בית
6. וידויו של מטיף לשעבר
7. הפעם הראשונה
8. How do you mend a broken heart?
9. דשא הולנדי
10. הגלעד
11. הדסידנט
12. שחר נעורים
13. מילניום
14. CLEAR
15. בחזרה לעתיד (פגישה אחרי הצהריים)
16. פעם בחיים
17. Cry me a river - נובלה קצרה

יומו האחרון של ארל לון

סיפור קצר מאת אנונימי

ארל התעורר מהחלום הטוב שחלם אל תוך הסיוט שהיה מציאות חייו. הוא פקח את עיניו, ולרגע נדמה היה לו שהוא שוב בתא שלו בבית הסוהר המחוזי, אולם מיד נזכר כי כבר ריצה את עונשו והשתחרר משם, וכעת הוא נמצא במקלט לחסרי בית של עמותת "תקווה לשינוי" הנוצרית בעיר ילדותו, קליבלנד, אוהיו.

"השכמה! כולם להתעורר!" נשמע קולו של התורן המשכים, והאורות נדלקו. בתוך אולם בינוני מלא מיטות דו-קומתיות מצא את עצמו ארל שוכב במיטה עליונה, כשסביבו מתעוררים משנתם כחמישים חסרי דיור כמוהו. ארל קם וירד בסולם הקטן מהמיטה, לוקח עמו מגבת נקייה ואת משחת השיניים ומברשת השיניים שקיבל מהעמותה כשנכנס למקלט. בתור למקלחות ולכיורים בדק ארל את הארנק ווידא שלא נגנב דבר. היו לו 24 דולר ו-45 סנט, בדיוק כמו אתמול, וזה היה אמור להספיק לו עד סוף החודש. הוא צחצח את שיניו במהירות וניגש לחדר האוכל, שם כבר חיכתה לו סוּזי, האחות של המקלט, ונתנה לו את התרופות הפסיכיאטריות שלו שהותאמו עבורו בעת שהותו בבית הסוהר המחוזי, ושבּלעדיהן מצבו יתדרדר והוא

יסתבך שוב עם החוק וישוב לכלא, כפי שקרה לו אינספור פעמים במהלך 48 שנות חייו. ארל בלע את ארבעת הכדורים עם מעט מים, אמר "תודה" לסוזי וניגש לקחת מגש ולעמוד בתור לאוכל.

ארל ישב ואכל את ארוחת הבוקר באחד השולחנות הפחות עמוסים בשקט, כשהוא מרגיש צורך להגיד תודה לאלוהים על כל ביש שהוא בולע ועל המעט שיש לו. בנוסף, ניסה לשווא להיזכר בחלום הטוב שהיה לו בלילה לפני שהתעורר.

אחרי ארוחת הבוקר קרא לו ויליאמס, המנהל של המקלט, לחדרו לשיחה.

"שלום, ארל. קראתי לך כדי שנעבוד יחד על תוכנית השיקום שלך. אחרי הכול, אתה כבר שבועיים וחצי פה במקלט שלנו."

ארל ישב מול ויליאמס ורק הנהן בראשו. ויליאמס דפדף בתיק של ארל, שקיבל רק לפני שבוע מרשויות בית הסוהר המחוזי. "יש לך כעשרים פעמים שישבת בכלא או במעצר, כשהפעם האחרונה הייתה לתקופה של שמונה חודשים על הסגת גבול וחבלה ברכוש – אתה זוכר את זה?"

"כן. הייתי חסר בית ורעב וחולה פיזית ונפשית, וחשבתי שבבית ממול נמצא בן לאדן וכנופיית טרוריסטים כי הייתי פסיכוטי. אז התחלתי לזרוק אבנים על הבית, לצעוק ולקלל, ושברתי כמה חלונות. אחר כך ניסיתי בכוח להיכנס לבית שהיה נעול, עד שהגיעה המשטרה והשתלטה עליי, הסביר ארל."

"איך הגעת להיות במצב פסיכוטי?" שאל ויליאמס.

"פשוט מאוד. הפסקתי לקחת את התרופות, או שהן פשוט נגמרו לי."

"למה הפסקת לקחת את התרופות, או למה לא הצטיידת בתרופות חדשות?"

"מהרבה סיבות," אמר ארל והביט לרצפה.

"אתה יכול לספר לי על כמה מהן?" שאל ויליאמס.

ארל נאנח. "אולי חשבתי אז שנרפאתי ושאני לא צריך יותר לקחת אותם, ואולי בעצם ויתרתי על עצמי ולא ראיתי שום טעם להמשיך לקחת אותם."

"למה לא ראית שום טעם?"

"אני מאובחן כחולה נפש מאז גיל 16, וכיום, בגילי, כבר אין לי אף אחד בעולם. אם יש משהו שהחיים שלי לימדו אותי, זה שמחוץ לכותלי הכלא אין לי בעצם כלום, ושכל פעם שאשתחרר ממעצר או מכלא, במוקדם או במאוחר אחזור לשם, לא משנה כמה אשתדל וכמה אתאמץ לבנות לעצמי חיים בחוץ."

"ארל, לצערי את העבר אי אפשר לשנות. אולם מה שמעניין אותי הוא האם אתה עכשיו, בהווה, פה

במקלט שלנו, מוכן לעשות ניסיון אמיתי וכן לשנות את הדפוס הזה של הפסקת הטיפול התרופתי, הסתבכות עם החוק וחזרה למעצר ולכלא? האם אתה מוכן להפסיק להסתכל אחורה, להביט קדימה ולשפר את חייך ולא לחזור על מה שהיה שוב ושוב?"

ארל נאנח והביט ישירות בעיניו של וויליאמס. "תראה, אהיה כנה איתך. אני רוצה לפתוח דף חדש בחיי בשנים שעוד נשארו לי, אבל העבר עוד רודף אותי, ואני מפחד."

"מה רודף אותך, ארל? וממה אתה מפחד?"

"אני שחור, אני עני, אני זקן, אני לבד בעולם. אין לי משפחה, אין לי על מי להישען, אין לי עבודה. אני אפילו לא יודע אם אני מסוגל לעבוד אחרי כל כך הרבה שנים של מעצרים וכליאה. אני חולה נפש, אין לי פתרון דיור..." אמר ארל, עד שוויליאמס עצר אותו.

"כל אלה סיבות, או יש שיגידו תירוצים, להיכשל. אתה מפחד להיכשל? או שאולי אתה פשוט לא מסוגל להאמין, ואפילו מפחד, שתצליח?"

ארל לפתע גיחך. "אצליח? מישהו פה במקלט שלכם הצליח בכלל אי-פעם? למעט יוצאים מן הכלל?"

וויליאמס הביט בארל ישירות. "גם אתה יכול להיות יוצא מן הכלל, ארל. השאלה היא עד כמה אתה רוצה את זה? עד כמה אתה יכול להאמין בזה? יש לך אכן את כל הסיבות המוצדקות לרחם על עצמך, אבל כבר הלכת בדרך הזו, ניסית אותה לאורכה ולרוחבה, אתה מכיר אותה על בוריה. מה שמעניין אותי הוא האם אתה רוצה לנסות דרך חדשה? לשקם ולשפר את חייך ולא לחזור על העבר? האם יש לך תשובה לכך?"

"אני חושב ש... אני צריך לסגור את החשבון שלי עם העבר לפני שאוכל לומר את תשובתי לך," אמר לפתע ארל.

"לסגור את החשבון עם העבר," חזר אחריו וויליאמס. "ואיך אתה מתכוון לעשות זאת, ארל?"

ארל חשב לרגע ואמר, "גדלתי פה בעיר, ואני חושב שהגיע הזמן, אחרי כל כך הרבה שנים, שאלך לבקר בשכונה שגדלתי בה ואראה את הבית שבו גדלתי וככה אנסה לסגור חשבון עם העבר."

"אוקיי, ארל. אז בוא נקבע שהיום אתה הולך לסגור חשבון עם העבר ויוצא לבקר בשכונה שבה גדלת."

וויליאמס דפדף בתיק של ארל. "השכונה שגדלת בה הפכה להיות רעה מאוד, ארל, מלאה בסמים ובפשע. אני בספק אם תוכל לזהות שם משהו. למרות זאת, אני לא יכול לאסור עליך ללכת לשם, אבל אבקש ממך להישאר נקי, לא לשתות אלכוהול ולא להשתמש בסמים, ולחזור למקלט עד שעה שמונה בערב. אם לא תעמוד בתנאים האלה, תגורש מהמקלט."

זה היה בוקר שמשי בחוץ. ארל לבש בגדים לבנים ופשוטים שקיבל מהמקלט, ועל צווארו תלה את שרשרת הצלב מעץ שקיבל מ"צבא הישועה". מי שהביט בו יכול היה לחשוב שהיום יום ראשון והוא בדרכו אל

הכנסייה הקרובה או ממנה. הוא הלך מהמקלט לתחנת האוטובוס ועלה על קו 67, שעבר דרך כל העיר ובחזרה, כולל בשכונת ארצ'ר בוקס שבה גדל. ארל התיישב והסתכל על הרחובות מהחלון וחשב...

אומנם נכון שארל גדל בקליבלנד, אוהיו, בשכונת ארצ'ר בוקס, אולם למעשה משפחתו עברה כל כך הרבה בתים במהלך 18 שנות חייו הראשונות, שאפשר היה לומר שהוא גדל בכל החוף הצפון-מזרחי של ארצות הברית: ניו יורק, שיקגו, דטרויט, פילדלפיה, מיניאפוליס, ממפיס ועוד ועוד, ותמיד בתוך דירה מהפרויקטים של שיכונים חדשים של דיור זול לעניים. אביו היה אלכוהוליסט ועזב את הבית כשהיה בן 6 – יותר נכון נעלם לו ערב אחד, רב עם אמו, היכה אותה, ואז פשוט לקח את דבריו והסתלק, ואמו מאז לא הזכירה אותו. לא היו לו אחים או אחיות; הוא היה ילד יחיד ובודד לאמא חד-הורית שנדדה בין קרובי משפחה ועבודות מזדמנות זמניות, ואשר הבטיחה לו בכל פעם שהלכו לעבור מקום מגורים ש"הפעם זו הפעם האחרונה" ו"מעכשיו אנחנו פותחים דף חדש", אך מה שהיה הוא מה שתמיד היה. ארל ניסה להיזכר מתי, אם בכלל, היה מאושר בילדותו או בנערותו. שני זיכרונות עלו לו: השנתיים שבהם גרו עם הדודה מייפל בפילדלפיה, שאהבה אותו והייתה אופה לו עוגיות מתוקות ונותנת לו לאכול אותם עם חלב חם, בעודו מסתכל בסרטים מצוירים של דיסני במקלט הטלוויזיה הישן, בזמן שהיא סורגת לה על הכיסא שלה ושניהם מחכים שאמו תחזור מהעבודה.

הזיכרון השני היה השנים שבהן למד בחטיבת הביניים פה בקליבלנד, אוהיו, בארצ'ר בוקס – שלוש שנים שבהן היה כמעט "כמו כולם", למד, השיג ציונים סבירים ואפילו שיחק בקבוצת הבייסבול של החטיבה.

ארל הסתכל דרך החלונות על השכונות והרחובות החולפים. ראשית עשה האוטובוס סיבוב באזור השכונות הטובות ובאזורי המסחר והעסקים, ואז פנה האוטובוס אל עבר השכונות הרעות והעניות. ככל שהתחיל ארל לראות את העליבות והלכלוך, הצטער שבכלל העלה את הרעיון לחזור ולבקר בשכונה. מראה העוני וההומלסים, הדירות ההרוסות ומאורות הסמים דיכא אותו והפחיד אותו. הוא חשב לבטל את כל הרעיון ופשוט להישאר על האוטובוס עד שיעשה סיבוב ויחזור על עקבותיו בחזרה למקלט הבטוח. ואז נכנס האוטובוס לתוך שכונת ארצ'ר בוקס, והנה ראה ארל את חטיבת הביניים שבה למד, ואחר כך את הכנסייה שאלה היו לפעמים הולכים הוא ואמו בימי ראשון. למראה הכנסייה החליט לרדת ולהיכנס אליה ולראות אם הכומר ג'סי עוד בחיים ועוד נמצא שם. הכומר ג'סי מילס היה לו מעין דמות אב באותם שנים. הוא ירד מהאוטובוס וניגש לכנסייה.

הדלת הייתה פתוחה והאולם ריק, חוץ מהמנקה. הוא שאל אותה אם הכומר ג'סי מילס נמצא, ואם כן, אז הוא רוצה לדבר איתו. המנקה, אישה בגיל העמידה, קראה לאחד העוזרים, והוא שאל את ארל באיזה עניין בדיוק הוא רוצה לדבר עם הכומר. "שמי ארל לון, והייתי כילד חלק מצאן מרעיתו של הכומר ג'סי. אני רק רוצה להיפגש איתו, לומר לו שלום ולהתייעץ איתו בעניין מה."

ארל הובל לתוך משרדו של הכומר ג'סי ושם פגש אדם זקן אך צלול ומלא ברק, שלבש בגדים רגילים ולא את החליפות המהודרות והגלימה של הדרשות של ימי ראשון. "ארל לון, אני חושב שאני זוכר אותך," אמר הכומר ג'סי והציע לו לשבת מולו. "מה שלום אמך?"

"היא נפטרה לפני המון שנים, כשהייתי בן 20", אמר בצער ארל.

"תהא מנוחתה עדן, צר לי לשמוע", אמר הכומר ג'סי. "ומה מביא אותך לפה אחרי כמעט 35 שנה? במה אני יכול לעזור לך, מר לון?"

ארל נבוך תחילה, אך התחיל לספר לכומר את האמת הבווערת: שהוא גר במקלט לחסרי דיור, שבדיוק השתחרר מבית הסוהר ומנסה לבנות את חייו מחדש אחרי שהם היו הרוסים במשך שנים. הוא גם סיפר לו בגילוי לב שיש לו מחלת נפש.

הכומר ג'סי לא הופתע לשמוע כלל את מה שסיפר לו ארל.

"מרבית בוגרי השכונה הזו פנו לדרך הרעה בצורה כזו או אחרת. הרבה מתו מאלכוהול וסמים, והרבה מבליים את חייהם כעת מאחורי סורג וברית. מרבית הקהילה מורכבת ממשפחות הרוסות ומעוטות יכולת. אני רק יכול לאחל לך בהצלחה ולהתפלל שתצליח לשקם את חיידך, וכן לומר לך 'כל הכבוד' על שהחלטת לעלות על דרך האור, שאולי קשה יותר, אך טובה ומשתלמת לאין-ספור מהדרך הרעה."

"אני כבר בן 48..." מלמל בעצב ארל.

"לעולם לא מאוחר מדי לגאול את עצמך!" הרים הכומר ג'סי את קולו. "אלוהים אינו מוותר על אף נשמה, תהיה קטנה או ענייה או נידחת ככל שתהיה! לעולם אל תאבד תקווה, ארל! האל מאמין בך ומחכה שתאמין בו! בכל רגע שאתה חושב שאתה לבד בעולם והייאוש הולך להרים את ראשו, זכור כי אתה לא בודד, כי האל איתך בכל אשר תלך ובכל אשר תהיה. אינך בודד בעולם; כל שעליך לעשות הוא להתפלל לאל ולהאמין בו, ואמונה זו תיתן לך כוח להמשיך ולהשתקם ולא ליפול חזרה לדרך הרעה והחשוכה..."

הכומר ג'סי ניסה בכל כוחו לעודד את ארל. "אני נורא שמח לפגוש אותך ומאמין כי משמיים נקבע שניפגש", אמר לו הכומר. "לא רבים מבוגרי השכונה חוזרים לפה. אני מזמין אותך, אם תרצה, לבוא לפה בימי ראשון, לשמוע את הדרשות, להתחזק באמונה ולהתפלל לאל כדי שתצליח. בכל מה שתחליט, דלתי תמיד תהיה פתוחה בפניך, ארל."

הם שתו יחד תה, ואז נפרד ארל מהכומר ג'סי כשהוא יודע בצער כי לא יוכל כלכלית לבוא שוב בימי ראשון, כי עליו לשמור על כספו המועט.

הוא יצא מהכנסייה לרחוב וצעד לעבר האזור שבו גדל פעם, לא הרחק משם. הפגישה עם הכומר ג'סי שימחה אותו, כי שמח לפגוש מישהו שהכיר אותו ואת אמו מהתקופה ההיא שבה היה נער צעיר. הרחוב היה מלא פסולת ועזובה, כמו הבתים, ומרצפות הרחוב היו עקומות ושבורות. באוויר עמד ריח של ביוב. הוא הגיע ליד הבניין שבו גדל, ברחוב פנסיקולה 174, רק כדי לגלות שהפך למאורת סמים. הוא עמד בפינת הרחוב והסתכל בפליאה וראה איך מכורים וג'אנקיס מכל העיר באים וניגשים לבית לקנות סמים מהדילרים בבניין. הוא ראה גם איך מכוניות מהפרוורים עם בני נוער לבנים חונות מול הבניין לכמה דקות, והם יוצאים מהמכונית, קונים סמים ואז מסתלקים במהירות. אחד מהזקיפים ששמרו על המאורה מפני פשיטה התקרב אליו.

"היי, אתה!" קרא לעבר ארל, וארל פנה כלפיו בפחד.

"כן, אתה, נער המקלה הפאקינג נוצרי! מה אתה מחפש פה?"

התקרב אליו בצעדים מאיימים נער או בחור צעיר עם קעקועים של סמלי כנופיות ורסטות, לבוש בגדים פשוטים.

"אני לא מחפש צרות, אני רק באתי להסתכל על השכונה שפעם גדלתי בה," הסביר ארל.

הצעיר הרים את חולצתו וחשף בפני ארל את אקדחו. "פה זה לא מקום לנוסטלגיה, סבאלה. פה זה מקום לעסקים. אז מה אתה קונה? קראק, ספיד, קריסטל או הרואין? ואם לא באת לקנות, אז עוף מפה לפני שאני תוקע בדך כדור!"

"בסדר, אני הולך, אני עף מפה," השיב ארל בפחד ומיד החל לחזור על עקבותיו במהירות, בעוד הזיעה ניגרת ממנו מתחת לבגדים. עד מהרה היה שוב הרחק משם, מחכה בתחנה לקו 67 בדרך חזרה למקלט.

"יש לך אולי קצת מטבעות לחסר מזל?" שאל אותו בתחנת האוטובוס הומלס אחד שנראה נורא. ארל החליט לתת לו רבע דולר, כשהוא חושב על האירוניה ששניהם לא כל כך רחוקים זה מזה בסולם המזל, אולם לפחות לו, לארל, היה איפה לישון הלילה.

האוטובוס הגיע, וכל הדרך חזרה למקלט חשב ארל באירוניה שהנה הוא עשה את כל הדרך אל בית ילדותו, רק כדי לגלות שלא לבית הוא מתגעגע, אלא לילדות – כשאמו הייתה בחיים, וגם סבו וסבתו ודודה מייפל. ואז לפתע נזכר במה שחלם באותו לילה: הוא חלם שהוא יושב לסעודת חג ההודיה עם אמו ודודה מייפל – כנראה זיכרון ישן מילדותו בפילדלפיה שקיבל לפתע חיים.

אמו נפטרה מסרטן כשהיה בן 20, והוא היה כלוא באותה עת בבית המעצר המחוזי של ממפיס. כשחלה בגיל 16, אמו בשנים הראשונות ניסתה לעזור לו ולדאוג שיקבל טיפול, אולם המחיר הכלכלי של טיפול פסיכיאטרי והתרופות, כמו גם הטיפולים של אמו לאחר שהתגלה אצלה הסרטן, אכלו את כל החסכוניות. ואז הגיעה הפעם הראשונה שהפסיק לקחת טיפול, מתוך ייאוש וצער, והסתבך בקטטה, נעצר, ושם, בבית המעצר, נודע לו כי אמו נפטרה. הוא בכה כל הלילה – בכה כי לא הספיק להיפרד מאמו, ובכה מפני שידע כי מעתה הוא בודד בעולם.

הוא חזר למקלט בארבע אחרי הצהריים. וויליאמס קידם את פניו ועשה לו בדיקת אלכוהול. "אני מקווה שהצלחת לסגור את החשבון עם העבר," אמר לו בחיוך.

אחר הצהריים עבר מהר. בערב אכלו כולם את ארוחת הערב, וסוזי נתנה לארל את תרופות הערב. בשעה עשר כיבו את האורות, וארל, לפני שהלך לישון, התפלל. הוא הרגיש שהוא מתפלל ומדבר לא רק לאלוהים, אלא גם לאמו ולכל אלה שאהב שנפטרו, ואשר מסתכלים עליו מלמעלה, אי-שם. הוא עצם את עיניו ונרדם בתקווה שיחלום עוד חלום טוב – אולי על ארוחה עם אמו, דודה מייפל, סבו וסבתו, אי-שם בגן עדן.

באותו לילה נהרג ארל לון בשנתו מכדור שנורה במהלך שוד במקלט לחסרי הדיור שבו שהה...

סוף.

מר אנדי

סיפור קצר מאת אנונימי

א' - מחזור נ"ב

איכשהו הצליחו להגיע אליי, לכתובת האימייל שלי, ולשלוח לי הזמנה לפגישת מחזור של כל השכבה מהתיכון. אני התלבטתי אם ללכת או לא. כך מצאתי את עצמי פותח את ספר המחזור שלי, שהעלה אבק בבידעם, וחזרתי לעלעל בתמונות השחור-לבן. הן עשו חטא, לדעתי, בכך שהפכו את הזיכרונות למשהו מיושן, יותר מעשרים השנים שבעצם חלפו מאז.

בכלל התפלאתי שזכרו אותי, היות שבכל שנות התיכון שלי הוצאתי בקושי משפט שלם אחד מהפה. אני זוכר פחות או יותר את אותן השנים: את הבדידות, הביישנות והמופנמות שהיו מנת חלקי, את האפרוריות המדכאת שליוותה את הכול, ואת החלום התמים שיום יבוא ואני כבר אהיה בוגר, אסיים את כל הלימודים המסויטים האלה והריצות אחרי ציונים טובים, ואוכל סוף-סוף לפרוש כנפיים ולחיות כרצוני כאזרח העולם - חלום תמים שעמד להישבר...

האמת היא שהדבר היחידי שעניין אותי היה אם לפגישה הזו יבואו גם המורים שלימדו אותנו: מנחם - מחנך הכיתה שלי והמורה לספרות, אוסנת - המורה לאנגלית, יגאל - המורה להיסטוריה, דניאלה - היועצת של בית הספר וכו'. עניין אותי יותר לפגוש את המורים שהיו לי בתיכון, מפני שמעולם לא הייתי חלק מהחבר'ה של הכיתה או השכבה. עניין אותי אם הם עוד בחיים, מה מצבם ומה שלומם, אבל לפי ההזמנה עמדו להיות שם רק התלמידים. כנראה שלא עבר בראש של אף אחד מהם להזמין את המורים ולהודות להם על שניסו, בלא הצלחה גדולה מדי, לעשות אותנו בני אדם ולחנך אותנו להיות אזרחים אכפתיים ומשכילים.

לאור זאת החלטתי לוותר על התענוג. לא היה לי כל רצון לבוא ולגלות כבר את מה שידעתי שאגלה: כמעט כולם התחתנו והקימו משפחות, חלקם התגרשו, חלקם הצליחו בחיים וחלקם פחות. כל הדברים האלה לא ממש עניינו אותי. לפני שסגרתי את ספר המחזור, התגלתה לעיניי תמונתו של המורה אנדי, כמו רוח רפאים מהעבר.

מר אנדי היה המורה שלנו לאנגלית עד שנפטר בתחילת י"ב, ואוסנת החליפה אותו. כן, מר אנדי כבר לא יוכל לבוא לשום פגישת מחזור, גם אם נרצה נורא. הוא נפטר מסיבוכים הקשורים למחלת האיידס, בהוספיס בבית החולים, בזמן שאוסנת – הרכזת לאנגלית, האישה שעזרה לו ונלחמה למענו כדי שיוכל לעבוד וללמד אותנו – נאלצה להיכנס לנעליו וללמד את הכיתה במקומו.

כמובן שכל זה אני יודע בדיעבד, כי בזמנו פשוט לא ידענו מכך כלום. גם לא הורינו, שבוודאי היו מרימים קול צעקה אילו ידעו. הכיתה שלנו, שלא אהבה את סגנון הלימוד היבשושי והאוקספורדי של מר אנדי לאנגלית, פשוט לא הבינה לאן מר אנדי, שהלך ונעשה כחוש יותר עם הזמן, נעלם יום אחד, ובמקומו באה אוסנת. אוסנת "המדליקה", עם שיערה הקצרצר, ילקוטה הילדותי ומראה הנערי, כאילו לא הייתה מורה ורכזת לאנגלית בת 34, אלא תלמידת תיכון אנדרוגנית, צעירה ואנרגטית. היא הודיעה בקצרה, אך בעצב, שמר אנדי חולה מאוד ולכן היא תלמד אותנו אנגלית במקומו השנה. הכיתה כלל לא הצטערה או שאלה יותר מדי שאלות, ואפילו שמחה על השינוי המרענן בסגנון הלימוד...

ב' – המורה אוסנת

הייתי מאוהב בסתר במורה אוסנת מהיום הראשון שראיתי אותה. אם לא מאוהב, אז נגיד שהיא כיכבה חזק בפנטזיות המיניות שלי באותה תקופה. אולם, מה שלא ידעתי בזמנו, זה שהמראה האנדרוגני המבלבל שלה היה מה שמשיך אצלי את הליבידו.

היא כלל לא נראתה בת 34, אלא כמו תלמידת תיכון בת 18 – רזה, שיערה בצבע חום בהיר, מסופר קצר בחן, תווי פניה עדינים, אף קטן וחמוד, עיניה היו כחולות בהירות והסתכלו בך בטוב לב ובסקרנות, עורה היה בהיר ומנומש, והיו לה שיניים לבנות-לבנות שהבריקו כשחייכה. בנוסף על אלה, חוסר ההקפדה שלה על דיסטנס בין מורה לתלמיד ודעותיה הליברליות – שהגיעו, כמו האנגלית האמריקאית המושלמת שלה, מקליפורניה הרחוקה – כבשו את לבי, כמו גם את אלה של שאר הכיתה.

עד מהרה, כמה בנות בכיתה החליטו, אולי בעקבותיה, להסתפר כמותה קצר ולשים זין על מה שיגידו האחרים.

אין לי ממש מושג למה, אבל כנראה שרציתי לעשות רושם על המורה החדשה והמגניבה שלי לאנגלית, ולכן ניגשתי אחרי אחד השיעורים הראשונים ושאלתי לשלומי של מר אנדי – אותו מר אנדי, שאני ועוד כמה תלמידים בכיתה היינו צוחקים עליו מאחורי הגב ומחקים את המבטא הבריטי שלו. להפתעתי, אוסנת שמחה על התעניינותי. היא אמרה שהיא לא יכולה להגיד לי בדיוק מה מצבו, חוץ מכך שיש לו דלקת ריאות קשה וחריפה, ושם אצטרך לשמח אותו, היא יודעת שמר אנדי ישמח לקבל מכתב איחולי החלמה.

חשבתי לשנייה ואמרתי "אוקיי". אוסנת קרנה מאושר. היא אמרה שהיא גאה בי ושהיא תוכל להעביר לו את המכתב. גם אני קרנתי מאושר, כי אוסנת המורה אמרה שהיא גאה בי. סיכמנו שבשבוע הבא אביא לה את המכתב, והיא תעביר אותו למר אנדי בבית החולים.

לקח לי שלושה ימים בערך לכתוב את המכתב בשפה האנגלית. זה היה מכתב איחולי החלמה סטנדרטי, מלא שקרים – כתבתי שכל הכיתה המומה, מתגעגעת ודואגת לו. כתבתי שאנחנו כולנו מתפללים לשלומך, מאחלים לו רפואה שלמה ושיחזור ללמד אותנו כמה שיותר מהר, דברים כאלה. האמת הייתה שהכיתה מיהרה לשכוח אותו וקיוותה שאוסנת תישאר המורה לאנגלית שלנו. חשבנו שהיא לימדה אותנו טוב ממנו. גם אני קיוויתי, עמוק בלבי, שאוסנת תישאר ואנדי לא יחזור. כתבתי את המכתב ומסרתי אותו לידי אוסנת.

הזמן עבר לו. יום אחד, נדמה לי שזה היה בתחילת פברואר, ביום גשום וקריר, הגיעה אוסנת לשיעור אנגלית וסגרה את הדלת. בעיניים עצובות היא הודיעה לנו שמר אנדי נפטר. הכיתה הייתה קצת המומה, אבל השיעור המשיך כהרגלו, כשבחוץ המשיך לרדת גשם מדכא ואפור.

בסוף השיעור ביקשה אוסנת שאגש אליה ולקחה אותי הצידה. היא אמרה לי שהיא יודעת שמר אנדי שמח נורא לקבל ממני את המכתב, ושיש לה מכתב תשובה עבורי. את המכתב היא מסרה לי מתוך ילקוטה. אני זוכר שהידיים רעדו לי קצת כשאחזתי במכתב הזה, וכל יתר היום חשבתי על מר אנדי והרגשתי רע.

רק לאחר שהגעתי הביתה, בחדר, העזתי לפתוח את המכתב ולקרוא אותו...

ג' – המכתב של מר אנדי

לדן היקר, שלום רב,

שמחתי נורא לקבל את איחולי ההחלמה ששלחת אליי, ממך ומיתר הכיתה. לצערי, גם אם יהיה שיפור כלשהו במצבי הרפואי, לא אוכל לחזור ללמד אתכם. רק רציתי לומר לך כי נגעו ללבי הדברים שכתבת לי. לא תיארתי לעצמי שדווקא אתה, מכל התלמידים, תכתוב לי מכתב החלמה כה מרגש, או שתעניין כלל בשלומי. ניתן להסיק מכך שלעולם אין לשפוט אדם אלא על פי מעשיו בפועל, ואתה אכן הפתעת אותי לטובה...

אני לא רוצה להעציב אותך יותר מדי, אך כנראה שדרכינו לא תיפגשנה יותר. לכן אני רוצה לומר כי אני שמח על הזכות שהייתה לי לשמש לך וליתר התלמידים כמורה לאנגלית, וצר לי על כי לא אוכל ללוות אתכם הלאה.

הייתי רוצה לאחל – בעיקר לך, דן – שתחיה חיים טובים ותעשה תמיד בחירות נכונות, שאיתן תוכל לחיות בשלום. שתדע אהבה בחיך, תפתח את היכולות להיות אדם שלם ובריא, שתדע גם לתת ולא רק לקחת, ושתמשיך להיות אכפתי וטוב לב.

נ.ב. – מכתבך, היחיד שקיבלתי ממישהו מתלמידיי, מנחם אותי ברגעיי הקודרים. על כך אני מודה לך מקרב לב. זוהי נחמה גדולה לדעת שיש מישהו שמעריך את העבודה שעשית, או ניסית לעשות, בעולם הזה.

בברכה ותודה,

מר אנדי.

סוף דבר.

שבועות רבים לאחר מכן הרגשתי רע עם עצמי ולא ידעתי מה לעשות עם המכתב. בבית הספר המשיכו הלימודים והמרוץ אחר ציונים טובים והישגים כסדרם: לימודים, שיעורי בית, בחנים ומבחנים ולבסוף הבגרויות. רק מר אנדי לא היה קיים יותר, כמעין תזכורת שהמוות הוא חלק מהחיים והמשך נסתר שלהם. איש לא ממש הזכיר אותו, והיה קל לחשוב, או להשלות את עצמנו, כאילו מעולם לא היה קיים.

בהתחלה, במשך השבועיים הראשונים, עוד הייתה תלויה מודעת האבל בלוח המודעות ליד המזכירות, אבל אחרי שזו הורדה, נעלם כל זכר למר אנדי, והחיים, ואיתם נעורינו, המשיכו להם בשגרתם.

כיום, עשרים שנה אחרי, המכתב שלו עדיין שמור אצלי, אי-שם באחד הארונות בבית. אני כבר יודע, כאמור, מה עלה בגורלו העצוב של מר אנדי, כמו גם של יתר המורים. מרבית הצוות של המורים שלימדו אותנו יצאו לפנסיה או התחלפו, וכך או כך נעלמו. גם המורה והרכזת אוסנת כבר לא מלמדת בתיכון אנגלית. אם תשאלו אותי מה עלה בגורלה, אני משער שמתישוהו, לפני שנים, היא התייאשה מהארץ וממשרד החינוך, התפטרה, ארזה את דבריה ושבה לה (עם בת זוגה) לקליפורניה.

אני? מה עבר עליי במהלך עשרים השנים האחרונות? האם הצלחתי לחיות חיים טובים ולעשות בחירות נכונות, שאיתן אוכל לחיות בשלום? בואו נגיד שעניי נפקחו באיחור לראות נכוחה. כיום אני עושה צעדים זהירים וצנועים כדי לשקם ולבנות את חיי מחדש, לאחר שהם נהרסו ממספר טעויות שעשיתי, או שנגרמו לי. אני לא יודע מה היו מייעצים לי מר אנדי או המורה אוסנת לעשות כיום. אני מצטער שלא היו לי השכל והאומץ להבין את מה שקורה סביבי, לדבר איתם יותר וללמוד מניסיונם העשיר על החיים.

הדבר העצוב ביותר, הוא שדווקא את הדברים החשובים באמת, לא מלמדים בשיעורים בבית הספר, וגם לא בקליפים ב-MTV. את הדברים החשובים באמת- צריך ללמוד כל אחד בכוחות עצמו, דווקא באוניברסיטה הקרה, הקשה והאכזרית של החיים- שם צריך לשלם ביוקר על הטעויות.

סוף.

המאפיה

סיפור קצר מאת אנונימי

זו הייתה שנה רעה לשנינו, לי ולדניאלה. שנינו היינו ידידים שהכירו לפני שנים אחדות במועדון החברתי של אנוש ושמרנו על קשר מאז. הייתי נוהג לבקר אותה במוצאי שבת בדיוור המוגן שלה.

זו הייתה שנה רעה לשנינו מפני שלי התחילו בעיות בשיניים. בתחילת השנה עברתי עקירות של שיני הבינה ואת כל הסבל הכרוך בכך, וחשבתי שבכך נגמרו בעיותיי. אולם כעבור חצי שנה, לאחר צילום סטטוס שגרתי ובדיקה אצל הרופא, הסתבר לי שזה היה רק הסיפתח ושישניי במצב "לא טוב". אני צריך לעבור ניקוי אבן שן אצל שיננית ואחר כך טיפולים נוספים. תמיד פחדתי פחד מוות מהביקור אצל השיננית, ולקח לי כחודשיים לאזור מספיק אומץ כדי לקבוע תור. עד לאותו מועד, כשהייתי פותח את פי מול המראה ומסתכל על שיניי – דבר שלא עשיתי שנים – הייתי מזדעזע ולפעמים פורץ בבכי. שיניי הלבנות, הבריאות והחזקות שהיו לי בצעירותי הפכו לצהובות, מלאות פלאק שחור, אבן שן, עששת, חורים ודלקת חניכיים. ידעתי שרק אני אשם בכך – שנים של זלזול, עישון ושתית קולה עשו את שלהם.

זו הייתה שנה רעה לשנינו מפני שלדניאלה גילו במקרה גידול סרטני בריאות, והיא עברה ניתוח להסרת רבע ריאה. דניאלה הייתה כמוני מעשנת כבדה ולא הצליחה להפסיק לעשן, לא משנה כמה ניסתה לאחר הניתוח. לאחר שהתאוששה מהניתוח והתחילה שוב לנסות לעבוד, לחזור לשגרה ולשכוח מהפחד והאימה של הסרטן, כעבור ארבעה חודשים, בבדיקה שגרית, גילו ששוב חזר הגידול. הפעם החליטו הרופאים שעליה להתחיל לקבל טיפולי כימותרפיה.

באותו מוצאי שבת, כשבוע לפני התור שלי לשיננית וכמה ימים לפני שתתחיל בטיפולים בבית החולים, באתי לבקר את דניאלה בדיוור המוגן שלה. ישבנו בחדרה, ועצבות אפפה אותנו. היא סיפרה לי על הטיפולים שהיא עומדת לעבור, ואני שיתפתי אותה בבעיות השיניים שלי, אך שנינו ידענו שזה כלום לעומת הבעיות שלה. החדר שלה היה קר, והתריסים היו פתוחים כדי לאוורר את עשן הסיגריות. דניאלה ניסתה לשווא לעשן פעם בשעה, ולאחר מכן פעם בחצי שעה, עד שהתייאשה וחזרה לעשן כרגיל. אני ניסיתי לעשן לידה כמה שפחות יכולתי. היא נתנה לי לשתות קולה זירו ולעצמה הכינה נס קפה עם סוכרזית. שנינו עישנו ואפרנו לתוך המאפיה הגדולה. רק לפני שבועיים בישרו לה שהגידול חזר, והיא שקעה בדיכאון שכעת הייתה בשלבי יציאה ממנו, מנסה להתמודד עם הלא-נודע העתיד לבוא.

"אומרים שהשיער נושר וחלק גם מאבדים את הגבות. בכל מקרה אמרו לי לקנות פאה ושיש החזר כספי מהקופה, ונתנו לי כתובות של מקומות שבהם אפשר לקנות פאות," אמרה בעצב. "אמרו לי שיהיו תופעות לוואי לאינפוזיות של הכימותרפיה – חולשה ובחילות. נתנו לי כבר זריקה של B12 וגם מרשם לכדורים נגד בחילות, ואמרו שאהיה חייבת לאכול גם אם לא יהיה לי חשק."

שאלתי אותה היכן תתאושש בין הטיפולים.

"אהיה אצל אחותי. היא ואמי יטפלו בי ויעזרו לי."

"זה חשוב שיש לך תמיכה ושלא תעברי את כל זה לבד," אמרתי, מנסה לנחם אותה.

"כן, האחות בבית החולים, בשיחת הכנה, אמרה שתמיכה חשובה," השיבה.

הסתכלתי בעיניה, ונדמה היה לי שמלבד העצב יש בהן סימנים שהיא על סף דמעות.

ניסיתי לשנות נושא ודיברתי על שיניי ועל כך שקבעתי באומץ תור לשיננית כצעד ראשון.

"אני שמחה שאתה לא מנסה לברוח מזה והולך לטפל בשיניים," אמרה.

"כן, הבנתי שאולי יכאב לי, אבל לא אמות מזה. וכמו שאמרו לי כולם – אי אפשר לברוח מזה. אני הולך לשם עם האם-בית שלי, היא תתמוך בי ותדבר עם השיננית לפני, ואני גם אבקש זריקת הרדמה לפני."

"כולם עוברים את זה," אמרה דניאלה. "אני עברתי הרבה כאבים ומכאובים מהשיניים שלי עד שאיבדתי את כולם בגיל 40. כבר בגיל צעיר היו לי בעיות איתם – לא מתים מזה, ואי אפשר לברוח מזה. כולם עוברים את זה, אז אתה עושה את הדבר הנכון," הוסיפה, יודעת תמיד לומר את המילים הנכונות שיעזרו. "תאמין לי, בעיות בשיניים זה שטויות מול גידול בריאה."

היא תקעה את עיניה העצובות במאפיה, ואני החלטתי שוב לנסות לנחם אותה איכשהו.

"את יודעת, יש לי בדיוק המוגן שלי שותף מבוגר שהוא אדם מאמין – הוא מאמין באלוהים וביהדות, בגלגול נשמות ובביאת המשיח. הוא מאמין, למשל, שכאשר יבוא המשיח, המתים יקומו לתחייה, שלא יהיו בתי חולים או רופאים ומחלות, וכולם יהיו בריאים. בנוסף, הוא מאמין בקיום הנשמה שהולכת לגן עדן לאחר המוות ושם מתגשמות כל משאלותיה."

דניאלה חייכה חיוך עצוב. "גם אני מאמינה בגוף ובנשמה, אבל אני לא יודעת – אני לא יודעת לאן הולכת הנשמה לאחר המוות, ואני לא יודעת למה קורים או קרו הדברים כפי שקרו, ולמה דווקא אני חליתי, ולמה דווקא אני קיבלתי סרטן. בקיצור, אני לא יודעת, ולכן אני לא יכולה לומר שאני יכולה להאמין בזה."

"כן, גם אני לא יודע בוודאות," הודיתי. "יש לפעמים שאני מאמין בזה יותר, ויש לפעמים שאני לא מצליח להאמין בזה כלל, כי גם אני לא יודע מדוע חליתי במחלת נפש ולמה אני צריך לעבור את מה שאני עומד לעבור עם השיניים..." והשתקתי, מודע לכך שאני לא יכול להשוות את הסבל שלי לשלה.

נשארתי עוד חצי שעה עד שנגמרו נושאי השיחה שלנו, ואז ידענו שנינו שהגיע הזמן שאלך.

"תשמור איתי על קשר, בסדר?" אמרה לי דניאלה, מקווה שהפחד לא יגרום לי לברוח.

"בסדר, אני מבטיח להתקשר בסופי שבוע, ואם תרגישי טוב, אבוא גם לבקר."

"אני לא יכולה להבטיח כלום לגבי איך ארגיש", אמרה לי דניאלה, מלווה אותי לדלת. נשקנו נשיקת פרידה על הלחי, ולפני שיצאתי לחצתי לחיצה חזקה את ידה שהייתה קרה ולחה. הבטתי עוד שנייה בעיניה ויצאתי מהדלת.

בחוף היה לילה חורפי קר. עצרתי ליד דלת הכניסה של הבניין וחשבתי לעצמי שהיא צודקת במה שאמרה – גם אני לא יכול לדעת מדוע קורים הדברים כפי שהם קורים. הסתכלתי על הסיגריה הדלוקה שבידי וניסיתי לדמיין מה היה קורה אילו העישון לא היה קיים בעולם, אבל גם אפשרות זו נשארה לא-נודעת. כנראה היינו מתים ממשוהו אחר, והשיניים היו מתקלקלות בכל מקרה ממשוהו אחר, או בקיצור, הכול היה נשאר אותו דבר. מדוע אנשים חולים במחלת נפש? מדוע אנשים מתמכרים להרגלים קטנים וקטלניים? מדוע אנשים חולים בסרטן גם אם לא עישנו סיגריה אחת בכל חייהם? מדוע קיים סבל בעולם? אין תשובות לשאלות האלה, ובאין תשובות אין נחמה, והעתיד נשאר לא-נודע כערפל מפחיד ומאיים. חשבתי על כך, ועצב ירד עליי. עם אותו עצב שאין לו נחמה או תשובה הלכתי לדרכי, אל תוך העתיד הלא-נודע...

זו הייתה הפעם האחרונה שיצא לי לראות את דניאלה פנים אל פנים. בשבועות ובחודשים הבאים היא דחתה את כל ניסיונותיי להיפגש בטענה שהיא לא חשה בטוב, עד שהתייאשתי פשוט והפסקתי להרים טלפונים אליה. כעבור שמונה חודשים לי היו חמישה כתרים בפה, ודניאלה נפטרה בהוספיס לחולי סרטן לאחר שהגידול שלח גרורות לכל עבר בגופה. בכיתי כשנודע לי על מותה, ולמרות זאת לא היה בי האומץ ללכת להלוויה שלה או לנחם את משפחתה בשבעה. עד היום אני זוכר אותה ומדי פעם מתגעגע אליה ואל השיחות או היציאות שהיו לנו במוצאי שבת. מדי פעם, עד היום, כשאני נזכר בה, אני חש בעצב ובגעגועים. היא הייתה נשמה טובה, אישה עם לב טוב, ולא הגיע לה, לדעתי, לסיים כך את חייה. זו הייתה הפעם האחרונה שנפגשנו.

סוף.

החלומות של שלומי

סיפור קצר מאת אנונימי

1. שלומי

שלומי היה מאושפז כבר חמש שנים בבית החולים הפסיכיאטרי, ובארבע השנים האחרונות מהן במחלקה הפתוחה. שלומי היה בחור בן 27, והוא בקושי דיבר ותקשר עם הצוות. המשפחה שלו שמרה איתו על קשר רופף; פעם בחודש אביו היה בא לבקר אותו ולשאול את הצוות אם יש שינוי כלשהו לטובה.

שלומי היה רוב הזמן פסיבי ושקט, על גבול הקטטוני. הוא לא הרבה להשתתף בקבוצות ובפעילויות של המחלקה, ורק מדי פעם היה הולך ליחידה לריפוי בעיסוק, שם צייר איזה ציור קטן וחזר. שלומי אהב לעשן סיגריות ולשתות קפה, אבל הצוות דאג שלא יפריז בעישון ובשתית קפה. אביו היה מביא לצוות

שלושה פקטים של סיגריות זולות, והצוות היה נותן לו קופסה אחת בלבד לעשן ביום. שלומי אף פעם לא ביקש סיגריות מאף אחד ולא נתן סיגריות לאף אחד מהמאושפזים האחרים. הוא לא יכול היה לשתות קפה מתי שבא לו, כי אביו לא נתן לו כסף כדי לקנות שתייה מהמכונות, והוא לא ביקש מהמאושפזים האחרים כסף קטן למכונות, ולכן נאלץ להסתפק בקפה שנתנו במחלקה. שלומי התקשה לשמור על היגיינה, והצוות היה חייב להכריח אותו להתקלח, להתגלח ולהחליף בגדים.

כשאושפז שלומי בבית החולים, הוא טען שהוא המשיח, אולם אחרי שנה במחלקה סגורה הוא כבר לא טען על עצמו כלום, אלא הפך שתקן, מתבודד ופסיבי. הוא לא שיתף את הצוות והרופאים יותר מדי במחשבותיו וברגשותיו, והאמת היא שזה גם לא כל כך עניין אותם.

כל ערב היה שלומי לוקח את התרופות שלו והולך מיד לישון, וקם מוקדם בבוקר לפני כל שאר המאושפזים, תמיד ברבע לחמש, והיה הולך לפינת העישון ומחכה בשקט שהצוות יוציא את עגלת התה של הבוקר.

מה שאף אחד לא ידע על שלומי הוא שכל לילה כשישן היו לו חלומות מוזרים, שאותם תמיד זכר בפרטי פרטים ועליהם הרהר רוב שעות היום, אך לא סיפר עליהם לאף אחד. אלה היו לרוב חלומות עצובים או רעים, שגרמו לו להתעורר באמצע הלילה שוב ושוב עם הרגשה עצובה או רעה. בכל חלום שהיה לשלומי, הוא חלם שהוא הופך לאדם אחר וחי חיים אחרים של אנשים אחרים. לכל אדם שחלם עליו התגלה לקראת סוף החלום שצפוי לו סוף רע ועצוב.

2. החלומות של שלומי

שלומי לקח את תרופות הערב והלך מיד למיטה לישון. כשנרדם, חלם חלום, ובחלום הוא היה ילד קטן שקראו לו אופיר. התקופה הייתה שנות השמונים, ואופיר הקטן רצה נורא לגדל את שיערו כדי שיהיה ארוך כמו של אחותו, אבל הוריו לא הסכימו. הם גם לא הסכימו לקנות לו טבעת צעצוע של מיקי מאוס. אופיר היה כבר תלמיד בכיתה ב', והכיתה שלו הייתה צפופה ומלאה בילדים מגעילים ומרושעים שאהבו לתת לו מכות ולהשפיל אותו. הוא כבר ידע שלא שווה ללכת ולהתלונן למורות של בית הספר, כי זה לא עניין אותם, וכך או כך היה חוטף עוד יותר מכות והשפלות מהמניאקים של הכיתה אם היה מלשין. הוריו רשמו אותו לקורס קראטה כדי שילמד להגן על עצמו, אבל כל התלמידים בחוג היו אותם ילדים מגעילים ומניאקים מהכיתה שלו. אחרי השיעורים הראשונים, שבהם חטף מכות וקיבל התכווצויות שרירים מהתרגילים, החליט שהוא מברז משיעורי הקראטה והיה הולך ומסתובב במרכז המסחרי.

אופיר אהב סדרות מצוירות יפניות לפני שעוד היה מישהו שידע מה זה בכלל בארץ. הסדרה שהכי אהב מכולן הייתה "הנסיכה ג'יג'י", שהייתה מדובבת לאנגלית ועם כתוביות בעברית. אחריה הוא הכי אהב את הסדרה "הקוסם מארץ עוץ". את הסדרות האחרות הוא לא אהב, והכי שנא את הסדרות "פינוקיו" ו"הרובוטיקים".

בכיתה ג' לאופיר הייתה חברה טובה שקראו לה טל, שאי אפשר היה להפריד ביניהם. גם לטל הציקו בבית הספר ובכיתה הילדים בגלל שמה, שהיה מוזר בעיניהם. אופיר וטל היו באים לבקר זה את זה אחרי הצהריים ועושים ביחד שיעורי בית. אופיר אהב לבוא לטל הביתה ולשחק איתה באוסף הבובות שלה. בימי

שישי היו אופיר וטל יוצאים אחרי הצהריים למרכז המסחרי, קונים ממתקים, מדברים, צוחקים ומשחקים כל מיני משחקים בדמיון.

אופיר וטל נשארו חברים הכי טובים עד כיתה ו', כאשר הוריה של טל החליטו שהם עוברים לגור בעיר אחרת. אופיר בכה והתגעגע הרבה לטל אחרי שפתאום נעלמה לו ככה, והוא נשאר בודד לגמרי. אחותו הגדולה מעולם לא הייתה קרובה אליו, והוריו לא הבינו אותו. שלומי נעשה פתאום מודע למה יהיה עתידו של אופיר – בשנות החטיבה והתיכון הוא יסבול עד שיתחיל להבריז מהלימודים וילך להסתובב בתל אביב ובים. אז גם יתחיל לעשן סיגריות ולשתות קצת בירה מדי פעם, ובסוף יקנה לעצמו ביום הולדתו ה-16 גלשן ויתחיל לגלוש בחוף תל אביב. בחדרו יתלה על הקיר פוסטר של גולש בחופי קליפורניה. כשיגיע לקראת הגיוס, יחליט שהוא לא עושה צבא, ויהי מה. בסוף יצליח להוציא פטור. בעיני הוריו הדבר לא ימצא חן וייראה מוזר, אך לא תהיה להם עילה להתערב. בתקופה שכולם יעשו צבא, אופיר יעבוד בעבודות מזדמנות ויחסוך כסף. בגיל 21 יחליט אופיר לספר להוריו את האמת ויצא בפניהם מהארון, אולם הם ידחו אותו וינתקו כל קשר איתו. אז יחליט שהוא עוזב את הארץ ויעבור לגור בקליפורניה, אולם הוא יהיה שם לבדו לגמרי ויתחבר לאנשים הלא נכונים. כעבור שבע שנים בלבד ימות שם בעוני ובבדידות מאידס – ואז התעורר שלומי מהחלום כשהוא כולו עצוב. אולם כעבור כמה דקות שקע שוב בשינה.

שלומי נרדם שוב והחל לחלום. בחלום הוא היה אישה זקנה שקראו לה בלה. בלה הייתה ניצולת שואה אשר עלתה לבדה לארץ מיד לאחר סוף המלחמה. היא לבדה שרדה את התופת מכל משפחתה הגדולה, אשר נספתה. בארץ עבדה כל שנותיה כטבחית בבית חולים, ובשנות החמישים נישאה לבעלה, אף הוא ניצול שואה שכל משפחתו נספתה, ועבד כחייט בחנות. ביחד הקימו משפחה קטנה והביאו לעולם שני בנים. שני הבנים תמיד התחרו ביניהם והיו מאוד שאפתנים בלימודיהם, וגדלו להיות מהנדסים בתעשייה הצבאית והקימו משפחות משלהם. שני הבנים ומשפחותיהם לא שמרו כל כך על קשר לאורך השנים וחיו בנתק זה מזה. באמצע שנות התשעים, בגיל שבעים, נפטר בעלה של בלה מהתקף לב והשאיר אותה בודדה בדירתם. שני בניה כמעט לא באו לבקר. השנים חלפו, ובלה כבר הגיעה לגיל מבוגר מאוד, לגיל 90, והחלה לסבול מהבדידות שלה. היא הייתה מודאגת ששני בניה יתרחקו זה מזה ולא ישמרו על קשר. בלה הייתה נזכרת רבות במשפחתה הגדולה מלפני השואה והייתה מתגעגעת אליהם ואל אותה תחושה של להיות מוקפת משפחה. בלה החלה להתקשר ולנדנד לשני בניה כדי שיחזרו להיות בקשר ושלא ישאירו אותה לבד, ואילו שני בניה החלו לחשוב שאמם הפכה סנילית וחולה בראש. הם לקחו אותה לבדיקות רפואיות, ואכן נמצא שלבלה יש אלצהיימר מוקדם. שני בניה דאגו שלאמם תהיה מטפלת כדי שלא תהיה לבד ושתדאג לכל צרכיה. כמו כן, הרופא רשם לבלה תרופות הרגעה, וכתוצאה מכך בלה הפסיקה "לנדנד" לבניה בטלפון, לשמחתם, והם יכלו להמשיך לחיות את חייהם בשקט ולעסוק בענייניהם הנפרדים. בלה פחדה שבניה לא ישמרו על קשר זה עם זה אחרי מותה, אלא במקום זאת יריבו על רכוש ועיזבונה. ואז שלומי נעשה מודע לעתידה של בלה – בעוד כמה שנים אכן תלך בלה לעולמה בייסורים ממחלת האלצהיימר, וכל חששותיה יתגשמו: בניה יריבו זה עם זה על הכסף והרכוש שתשאיר אחריה, ובסוף ינתקו כל קשר זה עם זה. שתי משפחותיהם לא יהיו עוד בקשר, וכך למעשה חלומה של בלה להקים מחדש את משפחתה לאחר שאיבדה אותה בשואה לא יתגשם. בניה ובני משפחתם לא יתעניינו ולא ידעו לעולם דבר על אבותיהם ואמותיהם שנספו בשואה. ושלומי התעורר שוב, כולו עצוב. הוא הציץ בשעון היד שנתן לו אביו. השעה עוד הייתה מוקדמת, ואז שקע שלומי שוב בשינה.

שלומי נרדם וחלם. בחלומו הוא נער צעיר שקוראים לו צביקה, והזמן הוא המחצית השנייה של שנות התשעים. צביקה הוא תלמיד תיכון, ויש לו חברה בשם הדר שהוא מאוהב בה מעל הראש. צביקה הוא בן למשפחה חד-הורית; אביו התגרש מאמו כשהיה בן 9 ונעלם מחייו. השכונה שבה גרים צביקה ואמו היא שכונת מצוקה עם הרבה פשע, סמים ואלימות. צביקה חבר בחבורת נערים שכולם חברי ילדות שלו, שאיתם גדל בשכונה. כולם בחבורה של צביקה עוזרים זה לזה ומגינים אחד על השני ויוצאים לבלות יחד. צביקה הוא תלמיד גרוע עם ציונים נמוכים, אבל הוא מזלזל בלימודים ויודע שלא צריך תעודות כדי להצליח בחיים. צביקה שואף להקים עסק משלו כשהיה גדול ולעשות הרבה כסף כסוחר ויזם. צביקה אפילו לא רוצה להתגייס לצבא, כי הוא יודע שאם יתגייס, יתנו לו רק להיות ג'ובניק, וזה בעיניו יהיה רק בזבוז של שלוש שנים לשווא בזמן שהוא יכול לעבוד ולחסוך כסף לעתיד. צביקה מאוהב בהדר ורוצה בעתיד להתחתן איתה, אבל לעת עתה הם חברים.

צביקה מעשן סיגריות מגיל 15 ושותה משקאות חריפים מגיל 17. לאחרונה החבורה של צביקה התחילה לעשן סמים – בהתחלה סמים קלים ואחר כך סמי רחוב קשים. צביקה, שלא רוצה שחבריו יחשבו אותו לפחדן או לסנוב, מתחיל לעשן ולהשתמש איתם בסמים. הדר עדיין לא יודעת על כך דבר. לאט-לאט צביקה מתחיל להתמכר לסמים קשים ומשתמש בהם גם כשהוא לבד. כאשר הדר מגלה את זה, היא עוזבת את צביקה אחרי ויכוח קשה איתו, ולבו של צביקה נשבר, מה שרק גורם לו להתנחם בסמים. צביקה נושר מהתיכון בי"א, והוא והחבורה שלו ממשיכים להשתמש בסמים. צביקה מתחיל להפוך לנרקומן, מכור לקוק, קריסטל והרואין. הוא מתחיל למכור רכוש שלו כדי לממן את הסם. המשטרה עוצרת אותו ועוד כמה מהחבורה שלו כשהם מתפרעים או נתפסים עם סמים עליהם, אולם הם טוענים לשימוש עצמי ומשתחררים. כמובן שעל גיוס אין כבר על מה לדבר כשנפתחים תיקים על שימוש בסמים. ואז לפתע שלומי נעשה מודע לגבי עתידו של צביקה – צביקה יתדרדר לסמים במשך שנים ארוכות, שבהן יגיע לתחתית שבתחתית, כולל ישיבה בבתי כלא על גניבות ופריצות, עד שיצליח להיגמל. אולם נפשו תישרט, והוא יפתח מחלת נפש קשה. לכן יעביר את מרבית חייו לאחר הגמילה מסמים בבתי חולים פסיכיאטריים. הוא יעביר כמעט את כל חייו במחלקות פתוחות או סגורות ובמעונות ומוסדות, וכל יום בשקיעה יסתכל מהחלון או מהגינה הפנימית בשמש השוקעת, ייזכר בהדר ובכל מה שהפסיד ואבד לו, ולבו יישבר מחדש. הוא יאבד הכול במהלך השנים שבהן יהיה מכור לסמים – גם את אמו שתמות שבורת לב, וגם את חבריו שימותו אחד-אחד ממנת יתר או ממחלות. את מה שנשאר מחייו יעביר בתחומי בית החולים. ושלומי התעורר שוב עצוב, הציץ בשעון שוב וראה שכבר הגיעה השעה לקום לעגלת התה.

3. הרהורי עגלת התה

השעה הייתה רבע לחמש בבוקר, ושלומי קם מהמיטה, יצא מהחדר שלו לקול הנחירות של שותפיו לחדר ופנה אל הפרוזדור לעבר הסלון במחלקה. האחות אסתר הסתכלה באדישות עליו מבעד לזכוכית של תחנת האחיות. שלומי חיך לעברה חיוך עצוב, נופף לעברה לשלום ופנה לעבר פינת העישון. שם התיישב, הוציא מכיסו את הקופסה והמצית והדליק לעצמו את הסיגריה הראשונה של הבוקר.

שלומי הרהר וחשב תמיד בבוקר, כשקם, מדוע יש לו את החלומות האלה – חלומות שבהם הוא הופך להיות מישהו אחר, שתמיד יש לו חיים קשים עם סוף רע ועצוב. כמו כן, כל בוקר הרהר וחשב על מי הוא מרחם יותר מבין כל אותם אנשים שחלם עליהם, ותמיד הגיע למסקנה שאי אפשר להבדיל בין סבל לסבל ובין סוף לסוף – כולם עוררו בו עצב וצער שווה. ואז תמיד התחיל לחשוב מה איתו עצמו – האם גם הוא

לא נכלל תחת אותם חוקים של חיי סבל עם סוף רע ועצוב? הרי הוא מאובחן עם סכיזופרניה וכבר חמש שנים מאושפז בבית החולים. מי הוא זה שחולם את חייו שלו בלילה? ומי הוא זה שלפתע נעשה מודע ויודע הכול לגבי העתיד שמצפה לו? האם גם עתידו שלו יהיה עם סוף עצוב ומר?

האחות אסתר הוציאה את עגלת התה מהמטבח. "שלומי, יש תה," אמרה לו. "איך אתה מרגיש הבוקר?"

"כרגיל, קצת עצוב," ענה לה.

"לא נורא, תתעודד ולך להכין לך תה."

הוא סיים את הסיגריה, ניגש לעגלת התה, מזג לו מהקנקן תה לכוס, הוסיף סוכר וחזר לפינת העישון. שם, תוך כדי עישון סיגריה ושתיית התה החם, הוא נעשה מודע לכך שעתידו לבטח יהיה עצוב ומר אם ימשיך לנצח להיות מאושפז כאן בבית החולים, וכי אם הוא רוצה סיכוי כלשהו לחיות חיים טובים יותר, עליו להתאמץ ולהשתדל לצאת מהפסיכיאטריה ולנסות להשתחרר מהאשפוז אל עבר מסגרת אחרת, אל עבר הלא-נודע. באותו רגע החליט שישאל בהזדמנות את אביו, וכן את הצוות והרופאים, מה עליו לעשות ולהשתפר בו כדי להשתחרר מהאשפוז, ולברר עם העובדת הסוציאלית של המחלקה אפשרויות של מעבר להוסטל. מחשבות אלה עודדו אותו פתאום, והוא הרגיש שהנה הוא החליט לצאת לדרך חדשה. גם אם עתידו יהיה למרות זאת עצוב ומר, וגם אם בסוף גורלו יצחק לו את צחוקו המר, לפחות יעשה כמיטב יכולתו עם המעט שנותר לו, כפי שניסו לעשות כל אותם אנשים זרים בחלומותיו.

סוף.

שלום בית

סיפור קצר מאת אנונימי

כל הלילה שמע בועז מחדרו הסגור את דורעם הולך הלוך וחזור בסלון כשהוא מדבר אל עצמו, צועק ומקלל. כמו כן שמע את רעש המים הרותחים בקומקום שבמטבח וידע שדורעם מכין לו עוד קפה שחור באמצע הלילה. בחוץ ירדו גשמים, ובוועז התכרבל במיטתו, שקע לעיתים בשינה וחלם חלומות.

בבוקר קם בתשע ושמח שהיום יום חופשי שלו מהמועדון התעסוקתי, אחרת כבר היה מאחר. עכשיו יכול היה להתעורר בקצב שלו. הוא הלך למטבח להכין כוס קפה ראשונה של הבוקר. לדורעם לא היה זכר, חוץ מכוסות וכפיות מלוכלכות, בדלי סיגריות ושאריות קפה שחור בכיור. כשניסה להדליק את הקומקום, גילה שדורעם הרס אותו ואי אפשר להשתמש בו, ולכן חימם את המים בפינג'ן על הכיריים.

אסף קם בשעה עשר וכעס לגלות את הקומקום מקולקל. בועז עזר לו וחימם לו מים שוב על הכיריים, כי אסף לא ידע איך להפעיל אותו.

"רק שלושה חודשים הקומקום הזה אצלנו, וכבר הוא הרס אותו", אמר אסף בעצב.

הם שתו את הקפה במרפסת, נהנים מהשמש החורפית שלאחר גשמי הלילה.

"אתה שומע, בועז", אמר לו לפתע אסף, "רבתי אתמול בערב עם דן, ואחרי זה התנצלתי בפניו."

"על מה רבתם?" שאל בועז.

"על כמה דברים. הראשון היה על הגשם – דן אמר שהוא לא רוצה שירד גשם ושיבוא כבר הקיץ, ואני אמרתי לו שאלה גשמי ברכה. והדבר השני היה שאמרתי לו שגם הוא יכול לומר לדורעם שישטוף את הכלים שלו, כי לי כבר נמאס שרק אני אומר לו."

"דורעם הוא כמו ילד קטן, צריך כל הזמן לומר לו, וזה מתיש", אמר בועז.

"לא נכון. דברים שהוא רוצה, הוא זוכר לעשות ויודע איך. חוץ מזה, גם אתם יכולים לומר לו שישטוף כלים ושיקח את התרופות שלו בערב. תאמין לי, יש כאלה שפעם ראשונה לומדים, יש כאלה שפעם עשרים לומדים, ויש כאלה שבפעם המאה לומדים. דורעם יכול ללמוד דברים חדשים", אמר אסף בכעס. "רק אני אומר לו. אילו אני לא הייתי מעיר לו ושם לב מתי הוא שוכח ומבזבז חשמל סתם, חשבון החשמל שלנו היה מתנפח ומגיע בקלות לאלף וחמש מאות, ולי ולהורים שלי אין כסף לשלם סכום כזה. גם הקומקום שהוא עכשיו שרף – זו הוצאה של מאה שקלים. שלא תבין אותי לא נכון, אני אוהב את דורעם ואמשיך לדאוג לו ולקחת אותו איתי למרכז העיר ולחברים שלי, אבל ככה הוא, ואתם לא צריכים לפחד או להתבייש ולומר לו בצורה יפה על הדברים שהוא לא עושה בסדר, ולא לחכות שרק אני אדבר איתו."

אסף, לאחר שהתעורר מהקפה, התחיל להרים טלפונים לחבריו הרבים, לאחל להם בוקר טוב ולבדוק מה שלומם. לאחר מכן, באחת עשרה, יצא מהבית לסידורים הרגילים שלו. באחת עשרה וחצי חזר דן ממרכז השיקום.

"דורעם שרף את הקומקום", אמר לו בועז.

"אני יודע", אמר דן כשהוא מכניס למקרר את האוכל המוכן שקנה מהמסעדה הקבועה שלו.

"היית ער בלילה, נכון?" שאל בועז.

"אני תמיד הולך לישון מוקדם אחר הצהריים וקם בשלוש בלילה, אתה הרי יודע", אמר דן.

"אם כך, למה לא דאגת שדורעם לא ישרוף לנו את הקומקום?"

"אני נשארתי בחדר ושמעתי רדיו עד הבוקר, וחוץ מזה, לא יכולתי להשגיח על הקומקום או על דורעם כל הלילה."

"אסף סיפר לי שרבתם אתמול על הגשמים ועל כך שרק הוא מדבר והיתר שותקים."

"אם אני הייתי מדבר ואומר ומעיר על כל דבר קטן שמפריע לי בדירה הזו, היו פה ריבים, והייתי מסתכסך עם כולם, ולא היה נעים לגור פה," אמר דן. "לפעמים צריך להבליג על דברים קטנים למען שלום בית, וזה דבר שאסף לא מבין," הסביר. "דורעם לא יבין, לא משנה כמה נסביר לו, או כי הוא לא יכול או כי הוא לא רוצה, וזה לא התפקיד שלנו להעיר לו ולהשגיח עליו כל הזמן. בשביל זה יש לנו את סנונית ואני שיכניסו אותו לתלם." סנונית ואני היו האם-בית והעובדת הסוציאלית של הדירה.

"אסף גם מנסה לפעמים בכוח שתסכים איתו על נושא מסוים כשאתה לא רוצה להסכים, כמו למשל כשדיברנו על הגשם. אני שונא להירטב בגשם, ואת השלוליות ואת הקור והרוחות, ולא אכפת לי שאלה גשמי ברכה וכדומה. מצדי שירד גשם רק בלילה ולא ביום בבוקר כשאני הולך למרכז השיקום. זכותי לשנוא את החורף והגשם, ואסף בכל זאת מנסה לאנוס אותך שתסכים איתו שהחורף והגשמים זה רק טוב, וזה מעצבן לאללה."

דן חימם לו אוכל במיקרוגל ואכל, ואז הלך הלוך וחזור בסלון עוד כמה זמן, סיפר לבועז על היום שהיה לו במרכז השיקום, ואחר כך הלך לחדר לשמוע מוזיקה ברשת גלי צה"ל.

בועז המשיך לשתות כוסות נס קפה, וכשנגמר לו החלב, לקח – בידיעה שמותר לו – מהחלב של אסף, אבל חש תחושת אשם כי ראה שגם החלב של אסף עומד להיגמר. לבסוף התארגן, התלבש ויצא למכולת, קנה שני קרטוני חלב – אחד לו והשני לאסף – וכן בקבוק גדול של קוקה קולה, וחזר לדירה.

בשתיים אחר הצהריים קפץ לבקר אותם יוסף מהדירה למטה. יוסף היה נכה צה"ל שגר בדירה משלו באותו בניין דירות והיה בקשר טוב עם אסף ודן. בועז חלק לו כבוד כי היה מבוגר ומנוסה ממנו. "להביא לך כוס מים, יוסף?" שאל בועז.

"כן, בועז, כוס מים מהברז, בבקשה."

הם ישבו בסלון, בועז שותה מהקולה ויוסף מהמים, ואיכשהו הגיעו לדבר על דורעם.

"לפעמים, כשדורעם לא מרגיש טוב, הוא מתנהג פה בצורה שמזכירה לי מחלקה סגורה," אמר בועז.

"דורעם לא מתאים לדור מוגן, אפילו לא להוסטל, ואני אמרתי את זה פעם לאמא שלו בפנים," אמר יוסף. "הוא מתאים להיות במוסד או לחיות מתחת לסינר של אמא שלו. אבל אי אפשר להזיז אותו מפה. הוא יהיה פה גם עוד חמש ועוד עשר שנים, כי לאמא שלו יש פרוטקציה ב'אנוש'. כך שאתם תקועים איתו, והוא עושה מה שבא לו ונוח לו להיות ראש קטן. כולכם או מרחמים עליו כמו אסף או פוחדים ממנו, ואין לכם ברירה אלא לספוג איכשהו את ההתנהגות שלו. אני מודה לאל יום-יום שאני יכול להרשות לעצמי לחיות בדירה משלי לבד."

"אתי, האם-בית, אומרת שהוא לא עושה את זה בכוונה, אלא פשוט כי הוא לא מרגיש טוב."

"אני לא קונה את זה. סמוך על דורעם – מה שהוא רוצה, הוא יודע איך לדאוג שיהיה לו, ומה שהוא לא רוצה, אז לא אכפת לו," אמר יוסף.

"אם כבר מדברים על אתי, האם-בית, מה שאני לא מבין זה למה היא לא מבשלת איתנו," אמר בועז.

יוסף צחק. "אתי היא ממזרתה," פסק. "היא עושה לעצמה חיים קלים. מה שחשוב לה זה הניקיונות ותשלום החשבונות, אבל אם אתה רוצה שתבשל איתך, אתה צריך לרדוף אחריה."

"היא אומרת שיש לה הרבה דירות ודיירים ושהיא כל היום מתרוצצת."

"נו, אז איזה מין שיקום ועזרה היא יכולה לתת אם היא טובעת בכל כך הרבה עבודה? שיביאו לכם אם-בית שתוכל לטפל בכם ולעזור לכם באמת, ולא איזו מישהי לכיבוי שריפות שאין לה זמן לנשום. שיביאו מישהי כמו למשל ציפי מהדירה ברחוב ארזים." ברחוב ארזים הייתה דירת דיור מוגן נוספת, שהייתה הכי קרובה לדיור של בועז. "שם, האם-בית ציפי מבשלת עם הדיירים, ויש לה את כל הזמן לדאוג להם ולעזור להם בכל הצרכים שלהם. וזה ההבדל בין ציפי לאתי – שציפי לא מחפשת חיים קלים, אלא באמת אכפת לה. שתדע, אני הייתי 25 שנה בדירות דיור מוגן לפני שהכירו בי כנכה צה"ל, ורוב האמהות-בית הן כמו אתי שלכם – מחפשות חיים קלים."

"אתה אומר שלאיתי לא אכפת מאיתנו?" מחה בועז.

"אכפת לה, אבל לא מספיק. תבין, אתם, ובמיוחד דורעם, צריכים ליווי מתוגבר, אבל אתי 'סומכת' עליכם יותר מדי ומשאירה אתכם להתמודד לבד עם דברים שאתם לא אמורים להתמודד איתם לבד."

יוסף נפרד מבועז והלך בשעה שלוש. בועז שם מוזיקה במיני-מערכת שלו ושמע מוזיקה מרגיעה ושמחה – דיסק שקיבל במתנה מקרובת משפחה שלו בקנדה לרגל יום הולדתו האחרון.

בשעה ארבע אחר הצהריים הגיעה אתי, האם-בית. "שלום לכולם," אמרה בחיוך לבבי. "מי נמצא, בועז?" שאלה.

"רק אני ודן. אסף בסידורים, ודורעם לא ישן בלילה ואני לא יודע איפה הוא. אולי בחדר, ישן."

"דורעם אצל אמא שלו ויחזור בערב. אני יודעת כי דיברתי עם אמא שלו בטלפון."

"הקומקום נשרף," אמר לה בועז.

"אני אנסה להשיג לכם קומקום חדש מ'אנוש', או שתקנו ואחזיר לכם מדמי החבר," אמרה אתי.

"אתי, אפשר לדבר איתך?"

"כן", אמרה, ושניהם נכנסו לחדר של בועז.

"מה העניין?" שאלה אתי.

"זה בקשר לדורעם, אבל לא רק עליו", אמר בועז והחל לספר לה על ההתנהגות של דורעם שמפריעה לו ומזכירה לו את תקופת האשפוז שלו, וכן סיפר על מה שאמר לו אסף ועל מה שאמר לו דן על הצורך לשלום בית.

"אתה יודע איך להתנהג כשדורעם לא מרגיש טוב", אמרה לו אתי. "אתה נכנס לחדר שלך ולא בא איתו במגע. תראה, דורעם לא עושה אף פעם דברים רעים בכוונה. פשוט יש לו ימים שהוא מרגיש יותר טוב וימים שהוא מרגיש יותר רע – ככה הוא וככה זה. הוא לעולם לא מציק או מפריע או פוגע, והוא לעולם לא אליס. למרות הקשיים שלו, הוא יודע מהם הקווים האדומים. עכשיו, זה לא התפקיד שלך להעיר לו או לתקן את דרכיו של דורעם, ואתה לא חייב להגיד או להעיר לו. אם אסף מעיר לו, זה בגלל שהוא בוחר לעשות כן, וזה לא מחייב אותך לעשות ולבחור כמוהו. דן בהחלט צודק שצריך לשמור על שלום בית ולהבליג על מה שאפשר, ולא לריב כל הזמן על דברים קטנים. יש לך את החדר שלך ואת סדר היום שלך ואת העניינים שלך והחיים שלך, ולא צריך לעסוק בענייניהם של דורעם ושאר השותפים שלך. אני וסנונית יודעות טוב מאוד את המצב של דורעם, ובעזרת אמא שלו, אנחנו אלה שתפקידנו להעיר לו בקשר לדברים שהוא צריך להשתפר בהם. בקיצור, אם דורעם עושה משהו שמפריע, תגיד לי או לסנונית, ואנחנו ננסה לטפל בזה, אבל יש דברים שאי אפשר לשנות בדורעם, ואתם צריכים ללמוד לקבל זאת."

בערב חזרו אסף וגם דורעם לדירה. "תודה שקנית לי חלב", אמר אסף לבועז, מבסוט. "אתה רוצה שאחזיר לך כסף?"

"לא, אין צורך", אמר בועז.

דן כבר הלך לישון, ואסף ודורעם הסתכלו במשחק כדורגל בערוץ הספורט, בעוד בועז היה בחדר, הקשיב למוזיקה ושתה לו מהקולה.

לפתע שמע את צעדי המהירים של דורעם בסלון. הוא הציץ וראה אותו שוב הולך הלוך וחזור, עצבני.

"עולם חרא!" צעק דורעם לפתע.

"שקט, דורעם, מה קרה לך?" שאל אותו אסף.

"חרא!" קילל דורעם.

"דורעם, לקחת את התרופות?" שאל אותו אסף. "לך, קח את הכדורים, תרגיש יותר טוב."

"לקחתי", אמר לו דורעם.

"רוצה שאכין לך קפה?" הציע לו אסף. הוא ידע שדורעם לא יודע להפעיל את הכיריים כמוהו, ולכן לא

יוכל לשתות קפה בלילה הזה.

"חרא!" צעק דורעם והלך הלוך וחזר.

לבסוף נמאס לאסף, והוא הלך לחדר לראות את המשחק בטלוויזיה שלו בחדר. וכך נשאר דורעם לבדו בסלון, הולך הלוך וחזר, מדבר אל עצמו, מקלל וצועק, ושוב מעשן ומאפר בכיור, כפי שעשה בלילה הקודם.

בועז הסתכל בו מהפתח מחדרו, ותחושה מעורבת של שנאה ורחמים מילאה אותו.

עד חצות הלך דורעם בסלון כשהוא שם בטלוויזיה את אחד מערוצי המוזיקה, עד שלבסוף נרגע ונכנע והלך לחדרו לישון.

בועז יצא, סגר את הטלוויזיה בסלון והלך גם הוא למיטה.

במיטה התהפך בועז כשיזכרונות מהאשפוז האחרון שלו הציפו אותו. ואז נזכר לפתע במשפט שלימד אותו אחד האחים במחלקה בעת שמצבו הנפשי היה הכי קשה:

"החיים הם סנדוויץ' של חרא – לפעמים הם קשים ולפעמים הם רכים, אבל אלה הם החיים."

המשפט הזה עזר לו לשרוד את האשפוז שלו, ליווה אותו תקופה ארוכה ועודד אותו במשברים ובמצבים קשים, וגם הפעם נזקק לו. כי למרות שיצא מאשפוז, חש כי האשפוז לא יצא ממנו וכי הוא עדיין נמצא באותה מציאות. הוא ידע ששנים יעברו והוא ייאלץ ללמוד לחיות עם השיגעונות של דורעם, וגם של אסף ושל דן ושל כל מי שיגור איתו בדיור. הוא ידע שלעולם לא יוכל לחיות חיים נורמליים ותמיד ייאלץ לסבול משוגעים כמו דורעם וללכת בין הטיפות כדי לא לריב ולשמור על שלום בית, גם כשלמעשה כל אדם נורמלי כבר מזמן היה הולך ושוכר לבדו דירה משלו.

הוא ימשיך, כמו באשפוז, ללמוד לסבול ולהבליג ולספוג למען שלום בית. הוא לעולם לא יוכל לארח אף אחד בביתו, בייחוד בגלל דורעם והתנהגותו הלא יציבה. לעולם לא תהיה לו חברה או בת זוג כל עוד לא יגור במקום משלו ויעבוד, ומכיוון שהוא לא מסוגל לכך, הוא תקוע פה, בדיור המוגן העלוב הזה, עם דורעם ועם אתי שמסקיעה בהם את המינימום ועושה לעצמה חיים קלים, או שפשוט אין לה זמן בשבילם.

"החיים הם סנדוויץ' של חרא", אמר לעצמו. "לפעמים הם קשים ולפעמים הם רכים, אבל אלה הם החיים!"

סוף.

וידויו של מטיף לשעבר

סיפור קצר מאת אנונימי

בילי

בילי, בן ה-11, עמד מולי במשרדי ומירר בבכי.

"אני הולך להישרף בגיהנום לנצח!" התייפח, רועד כולו מפחד וכאב, כשדמעות ונזלת יורדים מפניו. בילי היה נער מקהלה של הכנסייה שלנו. קולו היה גבוה ודקיק, שיערו היה ג'ינג'י ופניו היו מלאות נמשים.

אני ישבתי מולו מאחורי שולחני, בשלווה של מי שכבר שמע וראה הכול וכלום לא מפתיע אותו.

"לא, בילי, אתה לא תלך לגיהנום," אמרתי לו בקול שלווה.

"אבל יש לי מחשבות על... על..." התבייש בילי להמשיך את המשפט.

"זה בסדר, בילי, תגיד את זה," עודדתי אותו.

בילי עצם את עיניו ובבושה אמר את הבלתי ניתן להיאמר על ידו. "יש לי מחשבות מיניות על גברים ונערים." והיה אפשר להרגיש איך משהו בו מת מבושה כשאמר זאת. מיד החל להתייפח, הפעם בשקט, כמי שהשלים עם היותו נידון למוות נצחי.

קמתי, הושטתי לו ממחטת נייר וליטפתי את ראשו.

"עכשיו תקשיב לי טוב, בילי," אמרתי לו. "ישו לא שולח לגיהנום על מחשבות, אלא על מעשים. ומחשבות אפשר לשנות, בדיוק כשם שהומוסקסואליות איננה גזירה משמיים ואפשר לשנות אותה."

"איך אפשר לשנות את זה?" שאל בילי.

"קודם כול תתפלל לישו ותבקש את עזרת רוח הקודש – אתה תתפלא לגלות מה תפילה פשוטה וכנה לישו יכולה לעשות. שנית, אתה בסך הכול צעיר מדי מכדי לקבוע שתהיה חוטא כשתגדל."

בילי החל להתאושש, ואני החלטתי להיות עוד יותר נחמד.

"אני אגלה לך סוד, בילי," אמרתי בחיוך. "גם אני בגילך נלחמתי במחשבות מהסוג הזה."

עיניו של בילי יצאו מחוריהן. "מה, באמת?" זיק של תקווה ניצת מיד בעיניו.

"כן, בילי, אתה לא היחיד שישו מנסה אותו. גם אני עברתי את זה, אך תראה אותי כיום – אני ראש קהילה משגשגת, נשוי באושר כבר עשר שנים ואב לשני ילדים מקסימים. כך שאל תיפול רוחך ולעולם אל תאבד תקווה! בילי, אם אני יכולתי, גם אתה תוכל בעזרת ישו."

"הו, תודה, מר אקלי!" בילי קפץ וחיבק אותי באושר בזרועותיו הזעירות.

"זה בסדר, בילי," אמרתי לו. "ואל תדאג, אני אשמור בסוד את כל מה שאמרת לי, כפי שגם אתה תשמור בסוד את כל מה שאמרת לי, אוקיי?"

"כן, מר אקלי."

כל שנה, לערך, היו שניים-שלושה מקרים כאלה מהקהילה שלנו, אותה אני, ג'ף אקלי, הנהגתי. בדרך כלל נערים צעירים. מה שנהגתי לעשות לאחר השיחה איתם ומילות העידוד, זה לדבר עם הוריהם כדי שיפקחו עליהם עין, ואם היה צורך, אותם נערים נשלחו על ידי משפחותיהם למוסד פרטי מסוים בארקנסו שמתמחה ב"היפוך נטיות".

מה שכולם ידעו ומה שאף אחד (כמעט) לא ידע

עשרים שנה הייתי כומר ומטיף ומנהיג של קהילה אוונגליסטית אי-שם בחגורת התנ"ך. הייתה לנו קהילה וכנסייה גדולה, ואפילו תחנת רדיו משלנו ששידרה מוזיקת פופ נוצרית וקאנטרי וכמובן את דרשות יום ראשון שלי. כל יום ראשון הייתי עולה לעמדת המטיף בכנסייה ומטיף לצאן מרעיתי – מפרש את כתבי הקודש בענייני אקטואליה ומרביץ מוסר. הייתי נשוי לסינתיה ואב לדיוויד ולאמנדה, וגרנו בבית גדול ומרווח. אהבתי את אשתי ואת ילדיי, ועד כאן זה מה שהיה ידוע לכולם.

מה שלא היה ידוע כמעט לאף אחד היה הסוד אותו שמרתי במשך שנים רבות אודות חיי הכפולים. אני החזקתי ותמכתי במאהב ששמו היה מתיו, ואותו הייתי נפגש אחת לשבוע בערך, בדרך כלל בלילות שבת. כשאשתי הייתה חוזרת עייפה ממועדון הברידג' ושוקעת לשינה כבדה במיטה, וילדיי היו בחדרם ישנים, הייתי מרים טלפון למתיו מהנייד שלי לשלו וקובע פגישה. ואז לוקח את הוואן המשפחתי ונוסע כשעה עד למקום המפגש הקבוע שלנו. מתיו היה גבר צעיר ממני בשש שנים לערך, שרירי וחטוב. הכרתי אותו ממודעה שפרסם ב"הכריות למבוגרים" באיזה מגזין פורנוגרפי שהחרמתי פעם ממישהו מהקהילה. בעיקרון הוא נתן שירותי מין בתשלום, או יותר נכון חיפש קשר על בסיס תמיכה כספית. אני לא הייתי הלקוח היחיד שלו, אבל בהחלט הייתי הכי רווחי שלו. שילמתי לו ביד יפה בסוף כל מפגש. לפעמים עשינו את זה ברכב, ולפעמים הלכנו למוטל דרכים, שכרנו חדר ושכבנו שם. אני הקפדתי כמו משוגע על מין בטוח ומוגן – כדי לא לסכן את אשתי ומשפחתי, וכדי שלא איחשף. הקפדתי על חשאיות ושילמתי לו ביד רחבה כדי שיהיה מרוצה ולא יתפתה לחשוף אותי או לסחוט אותי.

אני זוכר שזה היה כשבוע לפני אירועי חודש הגאווה של הקהילה ההומו-לסבית באמריקה. לאחר ששכבנו בוואן, הייתה לנו שיחה מוזרה.

לפתע, משום מקום, הוא שאל אותי, "תגיד, ג'ף, איך אתה מסוגל לחיות עם עצמך?"

"למה אתה מתכוון, לעזאזל?" לא הייתי מוכן, ולא הבנתי מאיפה מתיו הוציא את השאלה הזו.

"אני מתכוון, איך אתה מסוגל לחיות בשקר? אני שומע את ההטפות שלך ברדיו בנושא הומוסקסואלים,

והנה אתה פה איתי, מקיים יחסים הומוסקסואלים תמורת תשלום. איך אתה מסוגל לחיות עם עצמך?"

"אתה רוצה עוד כסף?" שאלתי אותו, מודאג.

"זה לא שאלה של כסף. אני פשוט לא מבין איך אתה מסוגל."

לא ידעתי מה להשיב לו, פרט ל"זה לא עניינך איך אני יכול לחיות עם עצמי, ומה שאני עושה זה ביני לביני אלוהים." וליתר ביטחון הוספתי עוד 200 דולר למעטפה עם התשלום שהגשתי לו בסוף.

ואז, כעבור שבוע, ביום הראשון לחודש הגאווה, הלך מתני לתקשורת וחשף אותי! הוא אפילו הקליט את המפגשים האחרונים שלנו, ובייחוד את אותה שיחה אחרונה שהייתה לנו. המילים שלי, "זה לא עניינך איך אני יכול לחיות עם עצמי, ומה שאני עושה זה ביני לביני אלוהים", בקולי, שודרו במהדורות הערב של החדשות המקומיות והלאומיות בכל אמריקה. "המטיף הצבוע שנתפס חס" צעקו הכותרות בעיתונים ובכתבות. מתני הלך והתראיין בתקשורת וחשף הכול על הקשר שהיה לנו. הוא סיפר כי החליט לחשוף אותי לאחר שאחינו חטף מכות קשות בבית הספר על רקע נטיות המיניות מצד כמה תלמידים נוצרים שהקשיבו להטפותי נגד ההומוסקסואלים.

אני איבדתי הכול, וחרב עליי עולמי. פוטרתי על ידי הכנסייה וגורשתי מתפקידי. הקהילה שלי וכל העיירה שבה גרתי חרמה אותי, אך הגרוע ביותר היה כאשר סינתיה, בזעם ובכאב, הציבה לי אולטימטום – או שאלך לאותו מוסד פרטי מסוים בארקנסו המתמחה ב"היפוך נטיות" ואשאר שם עד ש"אגרש את השטן", או שהיא תפתח בהליכי גירוש ונתאגג שלא אראה יותר את ילדיי. כשאני שבר כלי ודמעות בעיניי, ברחתי מחגורת התנ"ך ועליתי על האוטובוס הראשון לחוף המזרחי, משאיר מאחוריי את כל עולמי שתם.

"המשפחה"

שנתיים חייתי מהיד אל הפה בעיר הגדולה ניו יורק, עובד בעבודות מזדמנות וחי בעוני, ולפעמים ישן ברחוב, אך לפחות מתנחם באנונימיות של הכרך הגדול. עד שהצלחתי לקבל סיוע מעמותה מסוימת של הקהילה ההומו-לסבית העירונית וקיבלתי מגורים בבית בטוח של הקהילה.

זו הייתה דירה ברובע הברונקס, אשר שימשה בית חם ובטוח ל"חברי הקהילה ההומוסקסואלית אשר נמצאים בשלב מעבר" – הכוונה הייתה להציל אותם מלחיות ברחוב ולתת להם בית תומך עד שימצאו עבודה ומגורים. הדירה התקיימה מתרומות.

רייצ'ל, העובדת הסוציאלית של העמותה, לקחה אותי אל הדירה. "זה מקום טוב שבו תוכל להישאר ללא הגבלת זמן", אמרה לי בעודנו עושים את הדרך ברכבת התחתית. "יש לך מזל, בדיוק התפנה שם מקום."

"מישהו יצא משם לחיות על רגליו?" שאלתי.

"לא, מישוהו נפטר שם," השיבה בעצב רייצ'ל.

הגענו לדירה, וכאשר נפתחה הדלת, נשמע השיר להיט הדיסקו "We Are Family" של האחיות סלדג'. כארבעה אנשים שהיו בדירה צעקו, "ברוך הבא למשפחה!" על התקרה היו מודבקים בלונים. לפני שהספקתי להבחין בדיוק מה-מי-מו ומי נגד מי, שמעתי מישוהו קורא בשמי. "אוי, אלוהים, אני לא מאמין, זה הכומר אקלי! מר אקלי!" ובחור צעיר רץ לקראתי. לקח לי כמה שניות לזהות את השיער הג'ינג'י ואת הנמשים. "בילי?" שאלתי.

"הוא צודק, זה באמת הכומר-מטיף הזה!" אמר מישוהו בקול מופתע וכועס.

תוך דקה מישוהו ניתק את המוזיקה, ובחדר עמדה דממה.

עמדנו שם – אני, רייצ'ל, בילי השמח לקראתי, ועוד שלושה אנשים לא ידועים. אחד מהם, בחלוק לבן ביתי, היה רזה כולו, וזרועו מחוברת לאינפוזיה התלויה על עמוד.

אחד מהאנשים הבלתי-ידועים, ברנש מוצק וחסון, ניגש אל רייצ'ל ומיד אמר את מה שהיתר חשבו.

"רייצ'ל, אנחנו לא מוכנים שהוא יגור פה איתנו!"

"אין לכם הרבה ברירה, חבר'ה," אמרה רייצ'ל בקול תקיף. "העמותה מצפה שתתייחסו אל הדייר החדש יפה ותקבלו אותו יפה, כמו שתמיד עשיתם עד עכשיו, לא משנה מה או מי הוא היה בעבר שלו."

"אבל רייצ'ל, הוא..." אמר הבחור השני, נמוך ושמנמן.

"הוא מה? הרי אותו דבר אפשר לומר על כל אחד מכם פה, לא? יש פה אנשים עם עבר פלילי, ויש פה אנשים עם עבר של סמים ואלכוהול, ויש פה אנשים עם עבר של זנות והתעללות והזנחה, ובכל זאת אנחנו נותנים לכולכם פה בית חם והזדמנות שנייה בחיים. אז עשו טובה – תנו גם למר אקלי הזדמנות שנייה!" חתמה רייצ'ל את הוויכוח. דממה נפלה בדירה. לבסוף ניגש אליי הבחור הרזה בחלוק הלבן עם האינפוזיה ולחץ את ידי. "שלום, מר אקלי, שמי דניאל וייסברגר, ואני מברך אותך ברוך הבא אל ביתנו." ובכך נשבר הקרח, וגם היתר באו ללחוץ את ידי ולברך אותי. לגבר המוצק והחסון קראו כריס, לנמוך והשמנמן קראו גרי, וכמובן היה את בילי, שהיה משום מה שמח עד השמיים לראות אותי.

הם הובילו אותי לחדרי החדש. "זה היה החדר של סם," אמרו לי. בחדר, על הקיר, הייתה תלויה תמונת תצלום שלו – גבר מבוגר וקירח עם משקפיים עבות. על התמונה היה כתוב, "לסם שפיגל, יום הולדת שמח מהמשפחה". התאריך היה מלפני שלוש שנים.

"סליחה שאני שואל, אבל ממה הוא נפטר?" שאלתי.

רייצ'ל השפילה את מבטה ולחשה לי בעצב, "מסיבוכים הקשורים לאידס."

בישולים עם מאמא

"אני נורא שמח לראות אותך פה, מר אקלי," אמר לי בילי למחרת בבוקר, כשקמתי משינה טרופה ממטתי הישנה בחדרי החדש. "אני גם אשמח להסביר לך על המקום והמסגרת, או לעזור לך בכל דרך שאוכל – רק תבקש או תשאל."

"תודה לך, בילי, ואתה יכול לקרוא לי ג'ף," אמרתי לו וניגשתי למטבח, וגיליתי שרק אני, דניאל ובילי בדירה. כריס וגרי כבר יצאו לחפש עבודה בלשכת התעסוקה.

ישבנו שלושנתו ואכלנו דגני בוקר עם חלב וסוכר ושתינו קפה. טעם דגני הבוקר, אותם לא אכלתי מזה שנים, הזכיר לי את ארוחות הבוקר בביתי עם אשתי וילדיי, ודמעות עמדו בעיניי.

"הכול בסדר?" שאלו בילי ודניאל.

"כן, כן, רק נזכרתי פתאום במשפחה שהשארתי מאחור."

"אנחנו מבינים. כולנו, ללא יוצא מן הכלל, השארנו משפחות מאחור," אמר דניאל.

"אבל גם אנחנו פה כולנו משפחה אחת גדולה, ואנחנו עוזרים ותומכים אחד בשני," אמר בילי.

סיימנו לאכול, ובילי הלך אף הוא לסידורים. אני נשארתי לעזור לדניאל עם הבישולים של ארוחת הצהריים.

"יתר הדיירים מכנים אותי מאמא," אמר לי דניאל תוך כדי בישול סיר עדשים. "אני אחראי לבישולים וכן להיות אוזן קשבת או כתף לבכות עליה."

"רציתי לשאול אותך, מה הייתה האינפוזיה הזו אתמול?" שאלתי.

"אני נשא איידס, והאינפוזיה היא חלק מהטיפול הרפואי שאני לוקח."

"יש פה עוד חולי איידס חוץ ממך?"

"לא, רק אני וסם ז"ל היינו חולים. היתר בריאים, ואני עדיין לא חולה איידס, אלא רק נשא," תיקן אותי דניאל.

"אפשר לשאול איך אתה וסם נדבקתם?"

דניאל התחיל לצחוק. "אתה עדיין נשאר מטיף אוונגליסט, אה? חייב לדעת איך! לא, מר אקלי, אי אפשר לשאול דבר כזה, מפני שזה כלל לא משנה איך."

"זו הייתה סך הכול שאלה לגיטימית," התגוננתי.

"זו הייתה שאלה חסרת טקט ושיפוטית, שבאה משכל חסר טקט ושיפוטית."

"אני לא רוצה לריב, אז אני מבקש סליחה."

"סלחתני, נעבור הלאה. ובוא תעזור לי להכין את הבשר."

אני ודניאל בישלנו יחד עדשים ושניצלם וכן מרק עוף, אך תוך כדי הבישולים התחלנו להתווכח סביב העבר שלי. זה התחיל בשאלה של דניאל, כנראה בתגובה לשאלה חסרת הטקט שלי. "מעניין אותי לדעת איך הצלחת לחיות ככה במשך שנים – מצד אחד מטיף צדקני, נשוי עם ילדים, ומצד שני לקיים מערכת יחסים עם מאהב בחשאיות. מעניין אותי איך לא השתגעתי."

זו הייתה שאלה כל כך דומה לשאלה ששאל אותי מתיו לפני שחשף אותי לעיני העולם כולו, ואני האדמתי כולי. "פשוט מאוד, מר וייסברגר, אני מגדיר את עצמי כדו-מיני."

"יש כאלה שאומרים שדו-מיניות היא רק עלה תאנה להומואים צבועים ומתחסדים, כמו שאתה היית," אמר דניאל והביט לתוך עיניי ללא פחד.

בכל כוחותיי התאמצתי לשלוט בעצמי. "לידיעתך, אני אוהב את ילדיי ואהבתי את אשתי, והם היו הדבר היקר לי ביותר עלי אדמות."

"אני מאמין לך, ג'ף," אמר דניאל, בוחש בשלווה את מרק העוף. "אולם חבל שבגלל החיים הכפולים והצבועים שלך איבדת אותם."

משהו בי נשבר לפתע, והכעס שגאה בי התחלף בעצבות לאין קץ. "אני..." מלמלתי, "חייב להסכים איתך," והתחלתי לבכות חרישית.

דניאל הפסיק לבחוש את המרק, ולפני שהספקתי ליפול על הרצפה מכאב, תפס אותי והושיב אותי על כיסא המטבח. אני התייפחתי כשפניי בתוך ידיי במשך דקות ארוכות.

לבסוף, כאשר חדלתי לבכות, הנמיך דניאל את האש על הכיריים והתיישב מולי.

"תן לי לשאול אותך שאלה, ג'ף, ונסה לענות לי בכנות עליה אם תוכל – מה דעתך האמיתית על הומוסקסואליות?"

ואני סיפרתי לו את האמת – על סלידתי ממנה ואמונתי כי היא חטא וסטייה מינית שעונשם שריפה נצחית בגיהנום.

ואז שאל אותי דניאל, "ומה דעתך האמיתית על ההומוסקסואליות, או הדו-מיניות, או איך שלא תקרא לכך אצלך?"

ואני התוודיתי – כאן כבר לא היה מדובר בסלידה, אלא בפחד ובחרדה קיומית, כי הסטייה והחטא

מקננים בי ובנשמותי, וכי אני אבוד לעד, מקולל לעד בעיני האל ובני האדם. סיפרתי לו גם על ניסיונותיי בתור נער לשלוט בתשוקות שלי ובמחשבות ובפנטזיות המיניות – ניסיונות שצלחו לעיתים יותר ולעיתים פחות, ותוצאותיהם היו שיכולתי לעיתים לבחור מתוך מגוון מושאי תשוקה גבריים ונשיים כאחד. על פי רוב בחרתי במושא תשוקה נשי, וקיוויתי כי עם הזמן התשוקה לגברים פשוט תיעלם ותעבור לה. מה שבדיעבד לא קרה, אלא להפך – ככל שמושא התשוקה נדחק, כך גבר כוח המשיכה שלו, עד שלבסוף שחררתי את הרסן וחייתי חיים כפולים.

ואז שאל אותי דניאל, "מדוע בחרת להיות מטיף וכומר אוונגליסט?"

שוב התוודיתי כי אהבתי והערצתי את המטיפים והכמרים שראיתי ושמעתי בקהילתי ורציתי להיות כמוהם ולהנהיג קהילה. כמו כן, זה נראה בעיניי כמעניק איזשהו מגן וביטוח מפני התשוקה האסורה והחרדה ממנה – חשבתי לתומי בתחילת דרכי כי אם אקדיש את חיי לשירות האל ולעשות רצונו ואלחם בנטייתי, זה יציל אותי מפני אש הגיהנום ויעניק לי ולנשמותי את רחמי וחסדי האל. סיפרתי כל זאת, מה שלא אמרתי לאף אחד מעולם, וכשסיימתי שתקתי וחשתי מרוקן לחלוטין.

דניאל הלך לטעום מהסירים, כיבה את האש על הכיריים, ואז שוב התיישב מולי.

"טוב, הבישולים הסתיימו, ועכשיו אגיד לך את דעתי שלי – אתה, אין לך מושג מה זו אהבה ומה זה לאהוב, גבר או אישה. פשוט אין לך מושג. נדמה לך שיש לך מושג, אבל אין לך. כל החיים שלך חיית בפחד ובבושה ושנאה עצמית לגבי חלקים שלא מצאו חן בעיניך, והיית מוקף בבורות ובדעות קדומות שאימצת לעצמך, עד כדי כך שלא היה לך זמן או כוח לדעת ולגלות מה זו אהבה אמיתית – בין אם לגבר או לאישה או למישהו, יהיה אשר יהיה. אתה חושב, כפי שחשבת כנער, שיצר מיני הוא הכול, אבל מין הוא רק הבסיס שעליו בונים קשר של אהבה, ולך לא היה את זה! אתה, מרוב פחד מהגיהנום ובושה ושטויות, הכנסת את עצמך לגיהנום פרטי משלך! פיצלת את עצמך! לחיות ללא אהבה מלאה ואמיתית משלך, ושילמת על כך את המחיר – איבודת הכול. ואני לא יודע אם תמצא את הכוח והיכולת עכשיו ללמוד את הלך ולמצוא אהבת אמת, אך אתה יכול להתנחם שאתה לא לבד. הרבה אנשים בעולם הזה הם כמוך – אין להם מושג מה זו אהבה אמיתית או מה זה לאהוב באמת. הם תקועים במין-מין-מין, ואולי לעולם לא ילמדו או ימצאו אהבת אמת, מי יודע?"

אני הייתי ריק ממילים, ובדיוק באותו רגע חזרו לדירה כריס וגרי מלשכת התעסוקה. "היי! חזרנו! ולא מצאנו שום עבודה! מה יש לארוחת צהריים?" שאלו.

"רבותיי, היום יש אוכל יהודי כשר – עדשים חמות ברוטב, מרק עוף ושניצלס, באדיבות צוות השפים האוונגליסטי-יהודי שלנו," אמר דניאל, שלח את ידו ונגע בכתפי. "תתעודד, בנאדם, אתה במקום טוב, ויאהבו אותך פה. בעצם, כבר שני אנשים פה אוהבים אותך."

הבשורה על פי בילי

"אוי, כמה שאני מתגעגע לסם," אמר בילי עצוב.

אני והוא ישבנו בסלון מאוחר בלילה, בעוד יתר השותפים כבר נמים במיטות, ושתינו תה.

"חבל שלא יצא לך להכיר אותו, מר א... כלומר ג'ף. הוא היה בנאדם מקסים ומשכיל ועדין."

"ספר לי עליו," ביקשתי.

"אוי, היו לנו הרבה שיחות, ואני כעת לא זוכר כמעט כלום. הוא אהב ג'אז ו... רגע, יש פה באוסף הדיסקים אלבום שהוא אהב במיוחד," אמר בילי וניגש למדף הדיסקים, אשר נתרם גם הוא לדירה והכיל הרבה מוזיקה פופולרית וטובה. "הנה," אמר בילי ושם את הדיסק במערכת.

"תשים על עוצמה חלשה, שלא נעיר את היתר," אמרתי.

"אל תדאג, זו לא הפעם הראשונה שאני שומע מוזיקה בשקט בלילה," אמר בילי.

צלילי סקסופון רכים מילאו את חלל החדר, ובילי התיישב על הספה הישנה לידי.

"זה אלבום שנקרא 'פוקוס', והסקסופוניסט הוא לא אחר מסטן ג'ף האגדי," אמר בילי והוסיף בעצב לחלל האוויר, "יהי זכרך ברוך, סם. שכב על משכבך בשלום, אנו אוהבים אותך, איפה שלא תהיה."

"ספר לי, בילי," אמרתי. "ספר לי קצת על עצמך ועל איפה היית ב-12 השנים האחרונות, מאז ראיתי אותך בפעם האחרונה במשרדי."

"מאיפה להתחיל," אמר בילי. "בערך בגיל 13 הוריי שלחו אותי למוסד פרטי בארקנסו, וזה היה פשוט גיהינום עלי אדמות שם. עשו לי טיפולי הלם חשמלי – זה אומר שמים אותך בחדר מול מסך גדול, כשטבעת עם חוטים קשורה לאיבר המין שלך, ומראים לך תמונות פורנו של נשים וגברים. ברגע שאתה מתגרה ומקבל זקפה על התמונות הלא נכונות לטעמם, אתה חוטף שוק חשמלי בזין ובאשכים – כאבי תופת. וכל אותו זמן אתה קשור בידיים, ואם אתה עוצם עיניים כדי לא לראות, אז גם אז אתה חוטף שוק חשמלי. והיו כמובן התרופות שנתנו לי כדי לדכא את היצר המיני, במיוחד תרופה בשם ריספרדל, שאותה בדרך כלל נותנים לחולי אלצהיימר וסכיזופרניה. אותי היא הפכה לזומבי והוציאה לי את החשק לחיות. בהתחלה עוד שיתפתי פעולה, אבל אחר כך כבר ניסיתי לברוח, ואז היו קושרים אותי שעות או כולאים ימים בחדר בידוד – בכיתי המון. הייתי שם שנה בערך, והייתה שם אחות אחת בשם מריה שריחמה עליי. 'אלוהים אוהב אותך בדיוק כפי שאתה,' היא הייתה אומרת לי, והיא זו שבסופו של דבר עזרה לי לברוח משם ונתנה לי כסף להגיע לניו יורק.

הגעתי לניו יורק והייתי נער הומלס במשך שנתיים, שרדתי בקושי, עד שהצילו אותי והכניסו אותי לבית בטוח לנוער הומו-לסבי – זה כמו פה, רק לנוער. ושם גרתי עוד שלוש שנים, עד שמלאו לי 19, ואז עברתי לפה. וזהו, זה סוף קורות חיי עד עכשיו," אמר בילי.

"ואתה חי בשלום עם עצמך?" שאלתי אותו. "אתה כבר לא מפחד מהגיהינום וכל מה שסיפרת לי אז במשרד?"

"לא, אני כבר הייתי וברחתי מהגיהינום. ואם יש משהו שלמדתי מכל זה, הוא ש'אלוהים אוהב אותנו

בדיוק כפי שאנו, וכן ש'אין לנו ממה לפחד חוץ מהפחד עצמו'. ולכן כל מה שנותר לנו לעשות בשארית חיינו הוא ללמוד לקבל ולהאזין את עצמנו ואת נטייתנו, "אמר בילי. "אלוהים, יהיה שמו אשר יהיה, יצר אותי ואותך בדיוק כפי שרצה, כולל הנטיות המיניות שלנו, ולכן מי שטועה אלו הדתות המאורגנות, שמנסות ודורשות שנשתנה לפי כתבי הקודש המעוותים והמסולפים שלהם. וזה החטא האמיתי בכל הסיפור הזה."

"אבל איך הצלחת להתגבר על הכול ולקבל את עצמך?" שאלתי.

"אני הבנתי שאם אני רוצה לשרוד ולחיות, אז אין לי ברירה אלא לקבל את עצמי ולתת לעצמי לאהוב – פשוט לאהוב... רגע! יש לי משהו שיוכל לעזור לך, "אמר בילי, הלך לחדרו וחזר עם ווקמן ישן עם אוזניות ונתן לי אותו. "בפנים יש קלטת הרפיה ודמיון מודרך שהכין במיוחד עבורי סם."

"סם הכין לך קלטת?" התפלאתי.

"כן, סם היה אדם מיוחד בדמיון, והקלטת הזו עזרה לי מאוד לקבל את עצמי ולהאזין את עצמי. וכעת אני מוסר אותה לך במתנה. צריך להקשיב לה כשאתה במיטה, לפני שאתה שוקע בשינה."

"טוב, אני אנסה אותה עוד הלילה."

הקלטת של סם

שלום לך. תיכף נתחיל בהרפיה... נשום נשימות עמוקות ואיטיות והרפה את שריריך, את שרירי כל גופך...
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10...

וכעת נעשה תרגיל בדמיון מודרך. דמיון את עצמך שוכב בנחת על דשא רך בגינה יפה, ומסביבך חבורה של נערים. הנערים מקללים אותך וקוראים לך בקריאות גנאי, מקניטים אותך. "הומו", הם קוראים לך, וכן שלל מילות גנאי שכה פחדת והתביישת מהם כשהיית ילד. אתה מתרומם מהדשא ונעמד פנים מול פנים לקבוצת הנערים, מביט להם בלי פחד בעיניים. הם ממשיכים ומגבירים את קללותיהם, ואתה לפתע מחייך לעברם את החיוך הכי מקסים והכי טוב לב וכנה שאתה מסוגל לו, ואומר להם בשלווה: חזור אחריי. "כן. נכון. אתם צודקים לגמרי. אני הומו. אז מה?" באותו רגע, הנערים משתתקים מפחד ומתחילים לנוס על נפשם באימה, ואתה מתחיל לצחוק...

נשום נשימות עמוקות ואיטיות... 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10...

כעת נעשה עוד תרגיל בדמיון מודרך. אתה שוב שוכב על הדשא הרך בעיניים עצומות, ואור השמש נופל עליך. אתה עירום לגמרי באור השמש החמימה והנעימה, ואתה פוקח את עיניך ורואה גבר יפה תואר, עירום אף הוא – גבר הבנוי לפי כל תשוקותיך הכמוסות. אתה קם על רגליך ומביט בעיניו, והוא מחזיר לך מבט, היישר לעיניך. באותו רגע אתה הופך לאישה יפה, אישה יפה ועירומה, והגבר היפה מתקרב אליך.

אתם עומדים עכשיו ממש קרוב זה לזה ומביטים בעיניים. אתם מחייכים זה לזה, והוא מתקרב לנשק אותך. אתה מתמסר לנשיקה, ובאותו רגע אתה שוב הופך לגבר. אתם נשכבים על הדשא כשהגבר יפה התואר מעליך, והוא אומר לך: "אין צורך שתשתנה לאישה. הישאר גבר, כפי שאתה, כי אני אוהב אותך כפי שאתה." ואז הוא מנשק אותך שוב, נשיקה ארוכה, ואתם מקיימים יחסי מין על הדשא, לאור השמש, לעיני העולם כולו, בלי בושה ובלי פחד...

נשום נשימות עמוקות ואיטיות... 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10...

כעת נעשה תרגיל אחרון בדמיון מודרך. אתה ניצב מול שער נעול, שמאחוריו ישנו גן יפהפה וקסום, ואתה רוצה להיכנס, אך השער, כאמור, נעול. ידיך נפצעות כשאתה מנסה לפרוץ את השער בכוח, ולפתע אתה רואה סביבך אנשי דת מכל מיני דתות שונות, הצועקים אליך בבוז ובשנאה כי אחד כמוך לעולם לא ייכנס לגן. ואז, לפתע, מהשמיים יוצאת קרן אור לבנה ונופלת עליך. אתה מרים את ידיך כלפי מעלה ורואה כי קרן האור מרפאה את הפצע בידך. אחר כך, יתר אנשי הדת משתתקים מפחד, ואז מישו מתקרב מתוך הגן לעבר השער. אתה מסתכל ורואה כי זהו לא אחר מאשר אני, לבוש לבן. אני מתקרב לשער הנעול ופותח אותו, ובעודי מחייך אליך, אני לוקח את ידך שהבריאה ומוביל אותך לתוך הגן, לעיניהם הנדהמות של יתר אנשי הדת...

נשום נשימות עמוקות ואיטיות... 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10... והתעורר. התרגיל וההרפיה הסתיימו...

אפילוג

המשכתי לשמוע את הקלטת, ואין לי מושג אם זה עזר לי או לא. מה שכן קרה, הוא שנעשיתי מעורב ופעיל בענייני הקהילה ההומו-לסבית בעיר. תחילה בהתנדבות, ואחר כך בשכר. נעשיתי יועץ לוועדות הקהילה בכל מה שקשור למאבק שקיימו נגד גורמים דתיים ושמרנים, כיוון שהכרתי את שיטות פעולתם. עם הזמן, התחלתי לכתוב ספר על התקופה הזו בחיי, שבה הייתי מטיף צבוע ומתחסד אי-שם בחגורת התנ"ך. ולמזלי, הספר, ששמו היה "וידויו של מטיף לשעבר", נהפך לרב-מכר ונתן לי הכנסה מכובדת. בסופו של דבר, עברתי מהבית הבטוח שברובע הברונקס לדירה משלי בעיר, אך שמרתי על קשר עם בילי ודניאל וכן עם שלל האנשים מהקהילה שיצא לי לפגוש ולהכיר. אפשר לומר שאני עושה את צעדי הראשונים בחיים חדשים, ואין לדעת לאן אגיע...

סוף.

הפעם הראשונה

סיפור קצר מאת אנונימי

גיל חגג באותו חודש את יום הולדתו העשרים ושלוש. הוא גר בדירה שכורה עם שותפה בשכונת גילה בירושלים ועבד במחסן סיטונאי לכלי כתיבה בתלפיות. באותו חודש, לקראת יום ההולדת ההולך וקרוב, שם לב לעובדה פשוטה: כל מי שהכיר, כל חבריו וידידיו, כבר הודיע לו בגאווה כי "עשה את זה". אפילו השותפה שלו לדירה, שהייתה ידידה ותיקה, סיפרה לו ערב אחד כי היא כבר לא בתולה. רק הוא הגיע לגיל 23 ועדיין בתול. לא הייתה לו חברה, ולא נראה בעתיד הקרוב שתהיה לו. הוא חש תקוע. בפנימייה הירושלמית שבה גדל, לפני שיצא לחיים עצמאיים, זוגיות ויחסי מין היו מחוץ לתחום, כך שלא הייתה לו האפשרות להתנסות במה שאחרים בני גילו לקחו כמובן מאליו. הוא היה בן 23, בתול לגמרי וחסר ניסיון לגמרי. את תאוותו שמר לחוברות וסרטים כחולים, אותם היה רואה ועליהם היה מביא ביד בפרטיות בחדרו, או בסלון כשהשותפה לא הייתה נמצאת.

סוף שבוע אחד באותו חודש, כשהשותפה נסעה להוריה, בא לבקר אותו ולדימיר, חבר ותיק מימי הפנימייה, מהיחידים שעוד נשארו לגור בירושלים. ולדימיר התקשר בשישי בצהריים ושאל אם יוכל "לקפוץ". גיל שמח על שיזכה בביקור והשיב בחיוב. לאחרונה היו סופי השבוע משעממים ושקטים, ובעיקר בודדים. ולדימיר הגיע במונית, וגיל כבר הכין בקבוק קוקה קולה, שהיו נוהגים לשתות כשנפגשו.

הם ישבו בפינת האוכל הקטנה במטבח דירת שלושת החדרים של גיל, לגמו קוקה קולה ואכלו עוגת בית של אוסם. לפתע סיפר לו ולדימיר כי גם הוא, בעוד שלושה חודשים, עם סיום חוזה השכירות שלו, עוזב את ירושלים. "העיר הזו גוססת", אמר. "אם אתה לא ערבי, חרדי או מתנחל, אין לך מה לעשות פה", סיכם.

"בשבת, שכונת גילה הופכת להיות בית קברות אחד גדול – אין איפה לקנות סיגריות אפילו. כשאני נתקע בלי סיגריות, אני נאלץ לקחת מונית לכיכר ציון בשביל לקנות קופסה, סיפור של 100 שקל הלוך וחזור, לא כולל מחיר הסיגריות", אמר לו גיל בעצב.

הם דיברו והעלו זיכרונות מימי הפנימייה, ולפתע סיפר לו גיל את המעיק עליו.

"אתה יודע, ולדימיר, אני כבר בן 23 ועדיין בתול. כל מי שאני מכיר כבר נפטר מזה ועשה את זה."

ולדימיר חייד בגיחוך. "אני לא מבין מה אתה כל כך בוכה על זה. אם נמאס לך להיות בתול ואתה רוצה לצבור ניסיון, תעשה מה שאני עושה."

"למה אתה מתכוון?" שאל גיל, בחצי ידיעה למה התכוון.

"תלך למכון ליווי, תשלם שם לזונה ותזיין – תאמין לי, זה יעשה לך רק טוב. אני הולך באופן קבוע, פעם בחודש-חודשיים."

"ההורים שלך יודעים?" שאל גיל, משום מה דווקא את השאלה הזו.

"מה קשור להורים? אני כבר בן 25, אין לי מישהי, אז כמה כבר אפשר להביא ביד על חוברות וסרטים?"

חוץ מזה, ההורים יודעים, לפחות אבא שלי, והוא בעד. 'גבר אמיתי לא מביא ביד אלא מזיין', ככה הוא אמר לי כשסיפרתי לו. הוא גם אמר לי שכשהיה צעיר, גם הוא הלך לזונות, ושה בריא וטבעי לחלוטין, כי גבר חייב להגיע לפורקן מדי פעם, אחרת מתחילות אצלו בעיות."

"עזוב, אין לי אומץ ללכת לזונה", אמר גיל.

"לא צריך אומץ, צריך להעז, ואני מוכן ללכת איתך אם אתה רוצה", אמר ולדימיר.

"באמת?" התפלא גיל. לפתע הרעיון הפך מעשי. "מתי בדיוק?"

"מתי שתרצה, אפילו היום", אמר ולדימיר ולגם מכוס הקולה שלו.

"אה... כמה זה עולה, כל הסיפור הזה?" שאל גיל, וליבו החל לפעום בקצב מוגבר.

"מאתיים שקלים למספר, פלוס מאה שקלים מונית הלך וחזור", סיכם זאת ולדימיר בלקוניות.

"מה אני מקבל תמורת מאתיים שקלים מהבחורה?" שאל גיל בהתרגשות.

"מציצה וחדירה רגילה עם קונדום עד שאתה גומר, ואחר כך אתה מתקלח, מתלבש והולך לך מאושר הביתה. אני מוכן להתחלק איתך במונית."

גיל היסס כמה דקות, אך הפיתוי בסופו של דבר הכריע את הכף. בתמימותו דמיין שהנה יוכל להגשים את כל תאוותיו הכמוסות ויממש את תאוותו כפי שראה בסרטים הכחולים. בסופו של דבר, לאחר הפורקן, ישכבו הוא והבחורה כשראשה על חזהו, הוא יעשן סיגריה כמו בסרטים ההוליוודיים וישחק בשערה, בעוד היא מאזינה לליבו הפועם.

"יאללה, בוא נעשה את זה היום!" אמר גיל, ובליבו הוסיף – זה עכשיו או לעולם לא.

ולדימיר הרים את הטלפון למכון וקבע את המספר, את המחיר, את השעה וקיבל את הכתובת. אחרי זה יצאו שניהם לכספומט השכונתי להצטייד בכסף מזומן. גיל משך 500 שקלים, רק כדי להיות בטוח.

לאחר מכן חזרו לדירה של גיל והזמינו מונית.

"לאן?" שאל הנהג. ולדימיר אמר לו את הכתובת בחיוך, והם יצאו לדרך.

"מה זה שם בדיוק?" שאל הנהג במהלך הנסיעה, דוחף את האף.

"אנחנו הולכים ללמוד לנגן בחליל", אמר ולדימיר במסתוריות מבודחת, אך הנהג הבין את הרמז ושתק את יתר הנסיעה. ליבו של גיל הלך ודפק בחוזקה ככל שהתקרבו אל היעד.

הם הגיעו, שילמו לנהג וירדו. לעיניהם נתגלה מבנה חד-קומתי לצד הכביש, שדמה למוסך או מבנה תעשייתי שעבר הסבה. הקירות היו צבועים בתכלת, וליד דלת הכניסה הסגורה מברזל היה מרוסס בצבע שם הרחוב והמספר. גיל הסתכל סביבו וזיהה את הדרך – הם היו חמש דקות הליכה מהפנימייה הישנה, על הדרך שעוברת בין קצה שכונת קטמון, דרך פסי הרכבת השוממים והנטושים, אל המרכז המסחרי השומם והקטן שבו היה בית הקולנוע היחיד בירושלים מחוץ לקניון מלחה. בתקופה שהיו בפנימייה, היו הולכים בדרך הזו ועוברים ליד המקום הזה בכל פעם שהלכו לראות סרט קולנוע.

"בוא אחריי," אמר לו ולדימיר, ניגש לדלת הברזל ודפק בחוזקה. לא עברו שתי דקות והדלת נפתחה, והם נכנסו. לעיני גיל נתגלה לובי עם כורסאות עור, שקירותיו היו צבועים שוב בתכלת ועליהם ציורי קיר של דולפינים ונמרים. לפנייהם עמדו שתי בחורות צעירות, לבושות מכנסי מיני וחזיות. האחת הייתה שופעת חזה ומלאה במקומות הנכונים ונמוכה, והשנייה גבוהה, רזה ושזופה, עם חזה קטן ועל זרועה כתובת קעקע.

"שלום," אמרו להם. "אני רויטל," אמרה השזופה, "וזו מרינה," הציגה את השנייה.

"אני ולדימיר וזה גיל," הציג ולדימיר אותם.

גיל שתק והתרגש, ליבו פעם במהירות.

"דבר ראשון, נא לשלם לנו את הכסף," אמרה רויטל. "מאתיים שקלים לחצי שעה, כולל מין אוראלי וחדירה רגילה – כלומר לא בטוסיק."

הם שילמו לה מאתיים שקלים כל אחד. רויטל לקחה את הכסף, ולאחר שבדקה אותן, יצאה ומיד חזרה.

"טוב, עכשיו את מי כל אחד רוצה?"

"אפשר איתך?" שאל גיל את רויטל.

"כן, בטח שאפשר," אמרה בחיוך.

"אוקיי, אני אלך על מרינה," אמר ולדימיר.

הם התפצלו. מרינה הובילה את ולדימיר לחדר אחר, ואילו רויטל הכניסה את גיל איתה לחדר אחר. גיל הזיע בידיים מרוב התרגשות. בחדר היו מיטה כפולה, טלוויזיה גדולה, מזגן, ובצד כניסה למקלחת ושירותים. הקירות היו גם שם צבועים בתכלת, עם ציור קיר של אישה עירומה מלטפת נמר.

"טוב," אמרה לו רויטל, "אני תיכף חוזרת, בינתיים תתפשט."

גיל התחיל להתפשט מבגדיו ולפתע חש כי משהו לא כשורה בדבר. הוא הוריד את כל בגדיו וחש חשוף ופגיע, כמו כשהיה ילד ואביו לקח אותו למקלחות משותפות בקאנטרי קלאב. הוא לא היה רגיל להיות

עירום לגמרי לעיני אדם אחר, ולפתע התבייש בגופו.

"חבל שלא התקלחתי לפני והחלפתי תחתונים", חשב גיל.

רויטל חזרה כשהיא עירומה לגמרי, ולפי הליכתה חשה בטבעיות עם עובדה זו. בידה החזיקה קונדוס בעטיפתו. היא עלתה על המיטה וקראה לו להתקרב. וכשהתקרב, עומד ועירום, שלחה יד והחלה לעסות את איבר מינו. האיבר תפח והתקשה מאליו לאור המגע, ואז בזריזות קרעה רויטל את העטיפה, הוציאה את הקונדוס ובידיים מיומנות הניחה אותו על איברו.

מיד לאחר מכן לקחה את ידו של גיל והניחה אותה על שדה. "שחק לי בציצים", אמרה לו, "בזמן שאני מוצצת לך", ומיד שמה את קצה האיבר שבקונדוס בפיה והחלה בפעולת יניקה.

גיל מזמז את שדיה ואת הפטמות הקטנות שהיו לה, ובראשו התרוצצו מיליון מחשבות. הוא התקשה לעכל שזה אכן קורה לו, וכן שזה שונה לגמרי מלהביא ביד, כפי שהיה רגיל כל השנים האלה. הוא ידע שאין סיכוי שזהו שמה האמיתי. התחושה באיברו, אשר בתוך הגומי, הייתה עלובה והספיקה בקושי כדי שאיברו יישאר זקור. לפתע הבין משהו – הוא כלל לא נמשך אליה באמת, והוא אינו רוצה בה כלל.

עבר כחצי רגע, ומיד אמרה לו, "בוא, עלה על המיטה וזיין אותי", ומשכה אותו בידיו לעלות על המיטה כמוה. היא נשכבה על גבה, והוא טיפס מעליה. היא בזריזות החדירה את איברו לתוכה. "עכשיו זיין אותי!" ציוותה עליו. התחושה הייתה של חיכוך עמום בגומי באיברו, והוא החל לנוע באיטיות באגנו, כפי שראה לא פעם בסרטים הכחולים שלו. היא מיד החלה לגנוח ולצרוח. "היא עושה זאת כדי שאתגרה", חשב לעצמו גיל, עדיין המום מעצם זה שזה קורה לו. "לא ייתכן שהיא חושבת אותי לעד כדי כך טיפש שאמין לה, הרי אני בקושי עושה שם משהו." כך עברו להם רגע או שניים, ואז היא אמרה, "בוא נעבור ל-69", וציוותה. היא דחפה אותו שישכב על המזרן ועלתה עליו הפוך. "תאכל לי ת'כוס בזמן שאני מוצצת לך", אמרה ושמה שוב את קצה איברו שבקונדוס בפיה. גיל התבונן באיברה הוורדרד, המגולח והחלק, ולבסוף, אחרי רגע או שניים, שלח את לשונו לעברו כשהוא עוצם את עיניו כדי לא לראות את פי הטבעת שלה מול אפו. הטעם דחה אותו – הוא היה של אצות ים או בשר דגים נא ולא מבושל. הוא הסיג את פיו מאיברה, ואז עלה בראשו רעיון. "אפשר להחדיר לך אצבע?" שאל. היא הפסיקה את המציצה העמומה של קצה הקונדוס, סובבה את ראשה ותקעה בו את עיניה. "תגמור כבר!" אמרה בקול קר ומגעיל, ובאותה שנייה הוא הבין כי הוא למעשה רק עוד זין בשבילה, וכל מה שהיא רוצה זה שיגמור כבר ויעוף לה מהעיניים. ואם הוא לא רוצה לעשות סצנה שעלולה לסבך ולהעיב עוד יותר את המצב, מוטב שיעשה כרצונה.

אחרי עוד רגע, כשראתה כי הוא לא גומר, הלכה על הברירה האחרונה. בידה הורידה מאיברו את הקונדוס. "טוב, השאר למטה ותתחיל לאונן", ציוותה, בעוד היא קמה מעליו ומפסקת את רגליה מעל לראשו. "תסתכל לי על הכוס ותעשה ביד ותגמור", אמרה ופסקה את הפות שלה בשתי ידיה כדי שיוכל לראות. יופי! להביא ביד הוא יכול היה לעשות בביתו בפרטיות, ואף היה גומר ונהנה יותר מאשר כל הסיפור הזה. הוא התחיל לאונן, משפשף את איברו ולבסוף עצם את עיניו וחשב על הפורנו הרגיל שגירה אותו, ואז הצליח סוף-סוף לגמור, אורגזמה חלשה.

חצי שעה לאחר מכן, גיל וולדימיר ישבו להם בקיוסק קטן ושתייה כל אחד פחית קולה, כשהם יושבים על כיסאות מול שולחן קטן ומאולתר שסידר בעל הקיוסק. הם שתו בשקט מהפחיות, ישבו ושתקו.

"נו, נהנית?" שאל אותו גיל לבסוף.

"כן, אתה לא?" השיב ושאל ולדימיר.

"אני לא יודע. לא חשת שמשוהו חסר לך בכל העסק הזה?"

"חסר? למה אתה מתכוון?"

"אני מתכוון, לא מפריע לך לקיים יחסי מין ללא אהבה?"

ולדימיר נאנח. "תראה, ברור שזה חסר בכל הסיפור הזה, אבל תסתכל על הצד החיובי."

"ומה הוא?"

"עכשיו אתה כבר לא בתול. עכשיו אתה יכול להגיד שאתה גבר ושיש לך ניסיון, כדי שביום מן הימים, כשתהיה לך אהבה, תדע מה לעשות איתה במיטה."

פגישתם הסתיימה, וכל אחד לקח מונית לביתו בנפרד. בחוץ השמש שקעה והתחיל להחשיך, ואיתה הגיע הלילה הירושלמי הקריר. גיל נכנס לדירתו וידע כי כל סוף השבוע יישאר לבדו, וכך היה לו את כל סוף השבוע להרהר במה שחווה על בשרו. הוא לא חש גבר כלל; אם כבר, חש גועל מכל הסיפור. הוא לא הצליח להבין איך אפשר ליהנות מכזה דבר. כשחזר ועבר על הכול בזיכרונו, חש טמא ומחולל ונמלא בכעס על עצמו ובהרגשת קבס ממה שעשה. הוא רצה לבכות על מה שעולל לעצמו, ובאותו רגע הבין כי צריך להיות מעוות לחלוטין כדי לעשות את מה שעשה ועוד לחשוב שהדבר טבעי ובריא, וצריך להיות דפוק לגמרי כדי לומר ש"נהנים" מכך. "מאתיים שקלים תמורת רבע שעה על הסטופר." כעת, לפחות, יכול היה לדעת איך זה מרגיש כשלוקחים אדם והופכים אותו לחפץ, לאיבר של בשר. הוא חש פראייר מושלם שהתפתה לחרא הזה. בערב זרק את כל חוברות וסרטי הפורנו שלו לפח האשפה ונשבע כי ינתק כל קשר עם ולדימיר. לפני ששקע בשינה בלילה, התנחם לפחות בעובדה כי כעת ידע מה שלא ידע קודם – הוא לא הפסיד ולא מפסיד מאומה. הוא יוכל לחכות בשקט, אפילו כל חייו, לאהבה שתופיע, מבלי להרגיש שמבחינת יחסי מין הוא מפסיד משהו. ולבינתיים, עד שהאהבה תופיע, יסתפק בלב שלם באוננות בלבד על כנפי הדמיון.

סוף.

?How do you mend a broken heart

סיפור קצר מאת אנונימי

1. דצמבר 2006 בבית המשוגעים

תשע בערב במחלקה הפתוחה – השערים כבר נסגרו בשמונה, וכעת כולנו, כל המשוגעים, כבר אחרי ארוחת הערב ואחרי תרופות הערב. חלק עוד מסתכלים בטלוויזיה על איזה משחק כדורסל דבילי של מכבי או מעשנים סיגריות בפינת העישון, וחלק נעלמו כבר במיטות בחדרים, מקווים לברוח מהמקום המדכא הזה לחלומות. הצוות הסיעודי מתחבא לו בתחנת האחיות. אני – איפה, אם לא בפינת העישון? קולט פה ושם קטעי שיחות סתמיות ומתחמק בשקרים מלתת או לחלוק מהסיגריות שלי. הסמים היחידים פה, מלבד התרופות, הם הקפה המגעיל ועישון הסיגריות – קפאין וניקוטין, שני אלה הם הדלק ומשאת נפשם של האומללים פה. אני חורק שיניים ומסתכל על רצפת פינת העישון המלאה בבדלים, מקלל את עצמי על שאשפזתי את עצמי בפעם השנייה בחיי, אחרי שבפעם הראשונה נשבעתי שאעשה הכול כדי לא להגיע לאשפוז יותר בחיי. והנה, האומנם רק לפני שבוע זה היה? מונית בשתיים בלילה לבית החולים הפסיכיאטרי האזורי, ישר לרופא התורן במיון והתחננות שיאשפז אותי, כולל הגזמה בסימפטומים ובמצוקה, עד שהרופא משתכנע ואני מתקבל ישר למחלקה פתוחה ב' לאשפוז והסתכלות. שית, אם לא אצא ואשתחרר מפה תוך שלושה, מקסימום ארבעה חודשים, אאבד את המקום שלי בדיור המוגן, ואצטרך שיחפשו לי מקום אחר, אולי אפילו הוסטל מזורג, שבו אצטרך להתחיל הכול מההתחלה. אני, שכבר הייתי כמעט עשר שנים בחוץ בלי אשפוזים, אני, שעברתי שיקום ב"מכון עמית" בפנימייה למתבגרים – שנחשב לקורס הטייס של השיקום הפסיכו-סוציאלי, אני, שעבדתי בעבודות והשתכרתי, אני, ששכרתי דירות ואפילו גרתי שלוש שנים בדירת סבתי לבדי, עצמאית לחלוטין, עד שהחלטתי לבקש להיכנס למסגרת דיור מוגן של "עמותת בית וגן", אני, שכל כך פחדתי תמיד מאשפוזים פסיכיאטריים וממחלקות פתוחות או סגורות, מאשפוזים בכפייה, עד שהייתי מקפיד בכפייתיות אובססיבית על נטילה קבועה ונכונה של התרופות שלי ועל להיות במעקב רפואי כדי לוודא שהכול בסדר – והנה אני מאשפז את עצמי ונכנס מיוזמתי לתוך גוב האריות הזה, לתוך מאורת העקרבים והנחשים הזו. וכעת אני יושב לי, לבוש פיגמה חורפית של בית החולים (הסימן שאתה תחת הסתכלות עדיין), ומוקף בשלל מקרים קלים עד קשים של טירוף. מזל שאמא הביאה לי את הנגן הפשוט שלי מהדיור, ובעוד יתר המאושפזים נועצים בי עיניים סקרניות ומבטים מגעילים, אני שומע קצת מוזיקה ושירים ושוב חושב על אביב, הסיבה החלקית, אם לא היחידה, להיכן שאני עכשיו. "אני מקווה שאתה מרוצה, אביב," אני אומר בלב לדמותו אשר בעיני רוחי. "אני מקווה שתעריך את רוח ההקרבה שלי," רוח הקרבה של טייס קמיקאזה...

2. הכאב הזה

אני יושב בחדר האוכל של המחלקה אחרי חצות ומקשיב למוזיקה בנגן – שירים על שברון לב ואובדן, שירים עצובים. אני יושב בחדר האוכל הריק באמצע הלילה, חושב על תקופת הפנימייה של מכון עמית ועל אביב, ושואל את עצמי איך לעזאזל הייתי כל כך טיפש? לאבד ככה את חברי הטוב ביותר, ולפספס אהבה של פעם בחיים ואת השנים הכי טובות בחיי. שנים חייתי בתחושת ריקנות ועצב, הרגשה שמהו חסר, ולא ידעתי למה. והנה כעת אני יודע למה, כשכבר מאוחר מדי, כשזה כבר לא משנה דבר ולא ישנה דבר ולא יציל כלום, כשכבר אין לידיעה ולהבנה הזו שום ערך. הכאב הזה שאני חש על ההחמצה וההכחשה רבת השנים – ואני מזכיר לעצמי שזה לא רק היה תלוי בי. גם אביב ויתר חבריי מאותה תקופה בחרו להתרחק ולהתנתק. אביב בחר באמריקה בסופו של דבר, אביב בחר בסקס, סמים ולמצוץ דולרים מארץ האפשרויות הבלתי מוגבלות, ולא ראה אותי ממטר בסופו של דבר. וגם אם לא הייתי רב איתו דרך

האימייל אז, בדצמבר 2002, הוא היה בסופו של דבר מנתק קשר ונעלם לי שם עליו פס. מהרגע שעלה על המטוס לניו יורק ועזב, זה למעשה הלך וגווע ונעלם, ולי רק הייתה הברירה לראות את הקשר גוסס וגווע ונעלם, או לפוצץ את הכול בהתקף טינה וקנאה אימפולסיבי – וזה מה שבסוף עשיתי. תגובתו לא איחרה לבוא, ורציתי לבכות כשקראתי את המייל שלו, שהיה האחרון בהחלט שקיבלתי ממנו: "Fuck you, you're an asshole" היה המשפט-תשובה שלו שנחרט בזיכרוני. בנוסף לכך שהרסתי משהו יפה, ולמעשה הרסתי את עצמי, ושהוא היה מחכה לי אלמלא מה שכתבתי לו, ושאני לא יודע כלום עליו ולא על כל החרא שעבר בחיים, אז באיזו זכות וחוצפה אני מעז לשפוט אותו בכלל, ושהוא לא רוצה לשמוע ממני יותר לעולם, וששכח לנצח מלשמוע ממנו יותר, ושהוא מוחק אותי מחייו. וזהו – בכך הסתיים לו קשר האהבה הראשון שלי, מבלי שאפילו ידעתי שזהו קשר של אהבה...

והנה, לפני שאשפזתי את עצמי פה (מתוך אמונה תמימה וטיפשית שבבית המשוגעים הזה יוכלו לעזור לי לתקן את ליבי השבור), התיישבתי וכתבתי לאביב מכתב אחרון ממני, אחרי שלוש שנים של ניתוק – מכתב אות חיים אחרון בהחלט ממני, שכמובן לא אקבל עליו שום תשובה. מכתב התנצלות והודאה בטעות, והבעת תודה על מה שהיה עבורי ועל שזכיתי להכיר אותו ולאהוב אותו, גם אם מרחוק, ועל שפקח את עיניי באיזשהו מובן עמוק וסתום, וגם וידוי קטן כי הוא חסר לי ושאני מתגעגע אליו, ולסיום שתמיד אהיה אסיר תודה אליו – וזהו. את המכתב שלחתי בדואר לכתובת של אמו כדי שתשלח אליו, וזהו. אחרי שבוע, כאמור – מונית בשתיים בלילה למיון הפסיכיאטרי. האבחנה: לב שבור, בלבול וחשד להפסקת טיפול תרופתי...

האחות ניגשת אליי לפתע ושואלת אם אני רוצה כדור שינה, ואני משיב לשלילה בנימוס ומבטיח לה שאלך לישון בקרוב...

3. ויהי בוקר

בוקר – מוקדם בבוקר, ואני כבר ער ושותה עם המקדימים להשכים תה עם סוכר אמיתי מהעגלה שמוציאים בכל יום בחמש בבוקר. רוב המאושפזים עוד ישנים. חלף לו חודש מאז אשפזתי את עצמי, ואני כבר לא בהסתכלות, אלא לובש את בגדיי ובשבת יוצא לחופשות אצל הוריי. חוץ מזה, אני משתתף בפעילויות של המחלקה – קבוצת תרופות, קבוצת פסיכודרמה, שיחות קבוצתיות וריפוי בעיסוק. החליפו לי טיפול תרופתי לתרופה "מהדור החדש", אבל אני לא מרגיש הבדל גדול, ומבחינתי מלכתחילה לא באתי לפה בשביל שינוי בטיפול התרופתי, אלא בגלל לב שבור. ולמיטב ידיעתי, עוד לא גילו תרופה ללב שבור, וגם הרופאים יודעים את זה. הם רמזו לי שהם רק מחכים לראות שאני מגיב טוב לטיפול החדש, ואז אשתחרר מפה "מהר ככל האפשר", כי כנראה אי אפשר לרפא באמת לב שבור ובדידות באשפוז במחלקה פסיכיאטרית, והם לא רוצים שחלילה, בגלל פרטים טכניים, אפסיד את המקום בדיור המוגן שלי. שאלתי אותם אם אפשר לקבל שיחות עם מטפל – פסיכולוג. הם אמרו שישקלו ויבדקו ויחזירו לי תשובה...

בחדר האוכל, בכל שעת ארוחה, כל אחד ידע או למד לדעת את מקומו בהיררכיה של מקומות הישיבה. המניאקים ישבו יחד באותו שולחן, ראשונים – אלה היו השולטים והחזקים במחלקה. אחריהם היו המופרעים, הנרקסיסטים והמניפולטורים – אלה עם ההפרעות אישיות. הם באמת היו הסנובים של

המחלקה, ויכולת להרגיש איך הם מסתכלים בבזז על כל יתר "המשוגעים הדפוקים". חוץ מאלה, היה השולחן של הדו-קוטביים (מאנים-דפרסיביים), שגם להם היה כוח במחלקה. אחריהם היה השולחן של הדיכאוניים, שלא ראו אף אחד ושום דבר לא עניין אותם חוץ מהכאב והדיכאון שלהם. הם היו קוראים למחלקה "בית הבראה", כי הוא היה התקווה האחרונה שלהם לפני שחלילה ישימו קץ לחייהם. אחריהם היה השולחן של הסכיזופרנים והמקרים הקשים – כלומר אלה שהיו מאושפזים כרוניים והתרופות לא עזרו להם מספיק. ומיד אחריהם, אחרונים חביבים, היו כל המקרים עם הפיגור הקל עד בינוני – אלה שהיו אוספים מהזבל ומהרצפה בדלים ומעשנים אותם, גונבים דברים או מחרבנים במקלחות ועושים עוד כל מיני דברים שבגללם אף אחד לא סבל אותם. אלה היו מאושפזים קשים שבדרך כלל המשפחה זרקה למערכת הפסיכיאטרית כדי להיפטר מהם, עד שיימצא להם סידור כזה או אחר, והם היו תקועים בבתי החולים ובמחלקות תקופות ארוכות, לפעמים גם שנים, ומררים לכולם את החיים...

אני הייתי מקפיד לשבת אחרון בתור של חלוקת האוכל, ליד המקרים הקשים, כלומר מחוץ למחנה כזה או אחר. הייתי מסתכל איך כמעט כולם אוכלים את האוכל המגעיל בדרך כלל (חוץ אולי מהאנורקטים, שהצוות היה מכריח אותם שיאכלו), מסתכל עליהם, על כולם, וחש בזז כלפיהם – אותו בזז בדיוק שידעתי שכולנו חשים זה כלפי זה, מאושפזים וצוות כאחד, וגם כלפי המקום האומלל שאליו הגענו. כולם שנאו את כולם כל הזמן וספרו את השניות עד שיעופו וישתחררו או יועברו למקום אחר. כולם סבלו סבל נפשי שקוף ובלתי נראה, וכולם היו לכודים לעד בתוך תיוגים וסטיגמות שהם עצמם, ראש ובראשונה, האמינו בהם. הדבר הראשון שאתה לומד במהלך אשפוז פסיכיאטרי הוא שלא מגיע לך כלום. אין "מגיע לי" – הוא פשוט לא קיים. ואתה יוצא ומשתחרר מהאשפוז במחלקה וממשיך להאמין שלא מגיע לך כלום ושאין לך שום זכויות בעולם – לא מגיע לך ליהנות או להיות מאושר או שיהיה לך טוב או לאהוב ולהיאהב או שיהיו לך חברים או כסף או שתהיה עצמאי – שום דבר מזה לא שלך. אתה יוצא מהאשפוז מתוך ידיעה שאתה האויב הכי גדול שלך, כי אתה לא בנאדם, אלא מחלה נפשית-מוחית-נוירולוגית מנוונת המהלכת על שניים. נפל לי האסימון כשנזכרתי בכל זאת בפעם השנייה בחיי, פה, באשפוז השני בחיי, והבנתי את גודל הטעות. כי באמת הייתה זו טעות טיפשית ותמימה לצפות שבמחלקה הפסיכיאטרית העלובה הזו יוכלו לעזור לי או להבין אותי בקשר לכאב הלב השבור שלי, וכי בעצם גם אם אקבל שיחות עם פסיכולוג מטפל, זה יהיה לשווא. הפסיכולוגים בשירות בתי החולים הפסיכיאטריים הם לרוב יבשושיים כמו צנון ואמפתיים כמו סלרי. כבר יכולתי לנחש כיצד יתנהלו השיחות – אני אבוא ואשפוך את ליבי וקרביי, בעוד המטפל או המטפלת יביטו בי בעיניים קרות ומרוחקות ובפנים חתומות, ישאלו קצת שאלות פרוידיאניות-אדיפליות סתומות, ויסכמו את מה שאמרתי במילים קרות וסטריליות. אם כך זה הולך להיות, אני מוותר על זה ולא צריך את זה – כי הסתבר לי שגם הפסיכולוגיה לא יכולה לעזור לי. ואם כבר, אז אני מעדיף שיחות עם עובדת סוציאלית סימפתית מהעמותה של הדיור המוגן שלי, שמכירה אותי טיפה יותר טוב מאשר פסיכולוג קליני ששווה כקליפת השום...

4. Goodbye my lover

בעוד שבוע אני משתחרר מפה – כך קבעו הרופאים אחרי שכבר אני פה חודשיים – ואני שמח לחזור לחיים שלי בדיור המוגן שלי, לחיים המרופטים שלי, for what it's worth, ולהמשיך הלאה בחיי. בינתיים התחלתי לכתוב שירים על המחשב בריפוי בעיסוק ולשמור אותם על דיסקט שאמא הביאה לי, ונראה לי שאתמיד בכך גם לאחר שאשתחרר מפה...

אומרים שהנייר סובל הכול, ואני חושב שמצאתי דרך לרפא את הכאב דרך המילים, וגם מצאתי עוד דרך להתגבר על כהות הרגשות והשכחה – וזו על ידי המוזיקה, שגורמת לי לזכור ולהרגיש חי בפנים...

האם אדע עוד פעם אהבה כלפי מישהו כפי שהיה לי כלפי אביב? אני בספק רב אם אוכל ואעז לאהוב מישהו או מישהי כפי שאהבתי אותו...

האם אביב יחזור להיות בקשר איתי? כמובן שלא – הוא כבר המשיך הלאה, והוא גם לא יענה לי תשובה על המכתב האחרון ששלחתי לו לפני שהתאשפזתי פה. נראה לי שהמכתב הזה לא ממש יעניין אותו, כשם שגם אני לא מעניין אותו יותר...

איך מאחים לב שבור? איך מתגברים על אהבה נכזבת? פשוט מאוד – קודם כול צריך להתאבל על האהוב או האהובה שעזבו או שנפרדו מאיתנו, ועל האהבה שמתה, במקום לנסות להכחיש אותם. יש לחוש את שברון הלב במלואו, מבלי לנסות לטשטש את הכאב. ורק לאחר מכן יש ללמוד לדעת איך להיפרד מהם ולהרפות מהאחיזה שלנו בהם, כל אחד בקצב שלו, אך עם זאת לדעת גם שהם יישארו חלק מאיתנו לעד...

ואז? מה אז? מה אז, אתה שואל? פשוט מאוד – החיים ממשיכים הלאה...

סוף.

דשא הולנדי

סיפור קצר מאת אנונימי

בוא נגיד שהייתה לך אהבה, או יותר נכון חשבת שאולי יהיה לך קשר של אהבה עם מישהי. מישהי שפגשת במועדון התעסוקתי שאליו אתה הולך בבקרים. ובוא נגיד שיש לך שותף שאתה קצת לא סובל – מין שוויצר ערס כזה, שעובד בגננות והחליט לארגן לכם בדיור גינה לתפארת, עם שתילים, מערכת השקיה ודשא מזן הולנדי מיוחד. בוא נגיד שאתה לוקח את הבחורה ליציאות, יושב איתה בבתי קפה, ואתם מגלים שלשניכם יש אותו תחביב – כתיבה. ומיד אתם מתחילים להחליף שירים וסיפורים שכתבתם. בוא נגיד שהיא כותבת, לדעתך, לא משהו וקצת נאיבי, אבל אתה מעמיד פנים שזה מוצא חן בעיניך. בוא נגיד שאתם יושבים בגינות ציבוריות אחרי המועדון, מדברים על כל נושא שבעולם וגם על עצמכם, ואחרי חודש וחצי אתה נוסע לבקר אותה במושב שבו היא גרה עם ההורים, באיזה חור. וכשהיא מגיעה, אתה מעז לתת לה נשיקה על הלחי, סוף-סוף. בוא נגיד שאתה משתדל להיות ג'נטלמן מושלם ולחזור אחריה ברומנטיות, בלי לשלוח ידיים ובלי ללחוץ עליה לקשר מיני. בוא נגיד שהיא עוברת לגור בדירת לוויין – סוף-סוף מתנתקת מחבל הטבור של ההורים והמשפחה ויוצאת לחיים עצמאיים. בוא נגיד שהיא לא מושכת מדי, אבל אתה מקווה שיום אחד היא תהיה האהבה שלך. בוא נגיד שאחרי שלושה חודשים אתה עוד לא הבאת אותה אליך לבית כי התביישת שתראה את השותפים שלך, שחלקם מתנהגים כמו במחלקה סגורה, וכל פעם שאתה שואל אם תוכל לבקר אותה, היא מוצאת תירוצים שהיא עסוקה, מנקה או מה לא. בוא נגיד שאתה יום אחד אומר לה, "אני אוהב אותך ואת יקרה וחשובה לי." בוא נגיד שאחרי שלושה חודשים

שבהם היית ג'נטלמן מושלם, היא שולחת לך SMS שהיא לא מעוניינת בקשר, ואתה מפחד שאולי היא לא מרגישה טוב ולא מעז להתקשר ולשאול למה ומה עשית. והיא בינתיים נוסעת לטיול לאילת עם המועדון החברתי, ביחד עם השותף שאתה לא סובל, ומתחילה איתו – ועוד בקושי עבר שבוע מאז שהיא שברה לך את הלב.

בוא נגיד שאתה פתאום מגלה שהשותף מביא אותה אליו לחדר ומזיין לה את הצורה, כשאתה שומע את הדפיקות, ועוד אחרי זה יוצא אליך ושואל אם זה בסדר מבחינתך, ואתה מרגיש כמו פראייר מושלם. בוא נגיד שאתה מרים טלפון לאמא שלך לבכות לה ולקבל ניחומים ותמיכה, אבל היא לא מבינה מהחיים שלה ומדברת בקלישאות כמו תמיד, עד שאתה מנתק את השיחה. בוא נגיד שהשותף מביא אותה כל הזמן לדוור, עד שהיא מרגישה כמו בבית אצלכם. בוא נגיד שאתה חש עצב ודיכאון כפי שלא חשת כבר הרבה זמן, ואתה לא יודע אם בא לך לכעוס או לבכות. אז אתה שומע בחדר מוזיקה עצובה, בוכה לפרקים וכועס לפרקים, ומקלל בלב אותם. וככה נשאר ער עד שעה מאוחרת בלילה.

ובוא נגיד שמאוחר בלילה, יותר נכון לפנות בוקר, כשכולם כבר הלכו לישון ואתה שתית מלא כוסות תה ומים, אתה יוצא לגינה ומשתין על הדשא ההולנדי המחורבן של השותף, לפני שאתה סוגר את הבסטה והולך לישון.

סוף.

הגלעד

סיפור קצר מאת אנונימי

בשנת 2004, כחצי שנה אחרי שהוריי וסבתי עברו לגור יחד בדירתם החדשה במודיעין, ממש ליד איפה שגרה אחותי ומשפחתה, אירעה טרגדיה בשכונה הצעירה. לא הרחק מאיפה שגרו הוריי ואחותי, בקצה השכונה, ביום אביבי אחד, יצאה אישה עם ילדתה הקטנה לבלות ולשחק בגן הציבורי שזה עתה סיימו לבנות ולהקים בקצה השכונה – איפה שהיה בתכנון לבנות עוד רחוב וגם בית ספר חדש לילדי השכונה, אבל בינתיים, חוץ מכבישים משובשים בתוך חורשות טבע ואתרי בנייה, לא עמד דבר עדיין, חוץ מהגן הציבורי. בקיצור, האם וילדתה היו בגן, ובסוף, כשרצו לחצות את הכביש המשובש במעבר החצייה בצומת חזרה לרחוב שבו היה ביתם החדש, הן נדרסו על ידי משאית עפר שיצאה מאחד מאתרי הבנייה ונהרגו במקום. ממשפחה שלמה נשאר רק האב, שעולמו התמוטט עליו ברגע אחד. כבר בשבעה הוא הלך למקום שבו אירעה הטרגדיה והקים, בעזרת קרובי משפחה ושכנים, גלעד קטן מאבנים על שפת המדרכה שבה חצו אשתו ובתו את הכביש בפעם האחרונה. הרבה אנשים מהשכונה באו לנחם אותו, ובשלושים היו שבאו והדליקו נרות נשמה ביחד איתו על הגלעד...

השנים חלפו להם, והשכונה המשיכה להיבנות. סביב הגן הציבורי נבנו בית ספר תיכון וחטיבת ביניים עם מגרשי ספורט, וכמובן שעוד ועוד פיסות מגרשים ריקות הפכו לרחובות עם בניינים, והשכונה הלכה והתרחבה. הגן הציבורי כבר לא היה בקצה השכונה, אלא במרכזה, ועדיין, על שפת המדרכה, עמד לו

הגלעד הקטן לזכרם של האם וילדתה שנקטפו בדמי ימיהן... באחד החגים התראיין האב השכול למקומו וסיפר על המאמצים שלו להמשיך בחיים ולהשתקם ולהקים שוב משפחה חדשה. הוא סיפר על הקושי שלו להמשיך ולגור קרוב למקום מותן של יקירותיו, על הגעגועים אליהן, ועל איך כל דבר בבית ובשכונה מזכיר לו אותן, כולל הגן הציבורי. הוא גם סיפר איך הוא רואה את השכונה והעיר מתפתחות וגדלות, ואיך בונים עוד בית ספר ועוד גינה ציבורית ועוד מגרש משחקים ומרכז קניות, שבהם הוא רואה את ילדי השכונה והוריהם הולכים ומבלים ביחד, ואיך הילדים של כולם גדלים להם, ואילו אשתו ובתו ז"ל כבר לעולם לא יוכלו ליהנות ביחד איתו מכל אותם מקומות, מפני שהן נשארו קפואות בזמן ובמקום וקיימות רק בזיכרונו, בעוד כל העולם ממשיך לו כמנהגו. הוא אמר שהוא מלא געגועים אליהן, וברגעים הקשים הוא אומר לעצמו שהן "רק הלכו לגן הציבורי ותיכף יחזרו". כמו כן דיבר על האירוניה שדווקא בעיר שבה קיווה הוא ואשתו ז"ל לתת איכות חיים ועתיד טוב יותר למשפחתם הטרייה, הן נקטלו בכביש...

בסיום הראיון הוא רק אמר שהוא יודע שהגלעד שבנה לזכרן לא יוכל להישאר לעד, ושהוא מתכתב עם העירייה וראש העיר כדי לפעול לשנות את שם הגן הציבורי על שמן, או לפחות לדאוג שיונצחו על ידי שלט קטן בתוככי הגן, באחת הפינות, כיוון שחשוב לו להנציח את אשתו ובתו האהובות...

השנים המשיכו לחלוף. בינתיים סבתי נפטרה בבית החולים, ועל כולנו במשפחה עברו ימים של כאב, עצב, אבלות וגעגועים אליה. אני עברתי עליות ומורדות בחיים כמו כולם, ובינתיים הוצב שלט קטן המנציח את האם והבת בגן הציבורי, והגלעד פורק ונעלם. בנוסף לכך, תוואי הכביש שונה לבטיחותי יותר, ואף אולי בעתיד הצומת הקטלנית תהפוך לצומת כיכר בטיחותית. ובערב ראש השנה התראיין שוב במקומו האב, והפעם הוא צולם מאושר עם משפחתו החדשה – עם אשתו השנייה ושני התאומים הקטנים בני החמש. "בסוף החיים ניצחו", אמר בראיון. "אני יודע כיום שהן עימי לעד בליבי, וכך יכולתי לפתוח פרק ב' בחיים..."

ואני, בכל פעם שאני בא לבקר את הוריי בסופי השבוע ומסתכל מהמרפסת על הגן הציבורי, נזכר במקום שבו היה הגלעד וחושב איך השתנו פני הדברים ואיך השתנה העולם כולו ואנחנו איתו מאז אותו יום אביבי ב-2004. כיצד הייתי במהלך כל השנים האלה, במהלך כל התקופה הזו, פעם בחודש-חודשיים או שבוע-שבועיים, יורד לטייל ביחד עם משפחתי והוריי בגן הציבורי בכל עונות השנה, וחולף לי ליד המקום שבו התרסקו חיים של בני אדם, מבלי לחשוב כמעט, וממשיך את החיים שלי מתוך מחשבה או אמונה תמימה שהם נצחיים ומובנים מאליהם. אני הולך ונהנה מאור השמש והגן, ואילו אותו אב אבל ודואב יושב לו בדירה הריקה שלו, לא הרחק, ומחזיק אל לוח ליבו את תמונתן ובוכה חרש, נאבק כל יום עם עצמו לא לטבוע בייאוש ודיכאון, לצלוח עוד יום ולנסות להמשיך הלאה, ולשקם את חייו מההריסות, להתחיל הכול מאפס... סבתי שנפטרה חסרה לי ולכל משפחתי עד עצם היום הזה, ותחושת האובדן והגעגועים קשה, אפילו שחלפו למעלה מחמש שנים. הנה עוד אדם שאהבנו ושאהב אותנו הלך לעולמו ואבד לנו לנצח, ולמרות זאת הנה אנו ממשיכים איכשהו הלאה בחיינו... ואז אני חושב על איך זה שהחיים ממשיכים להם תמיד, כך או אחרת, בטוב וברע, הלאה, מבלי שכמעט נרגיש. יום אחרי יום הם מצטברים לשבועות, חודשים ושנים, וזה מיד מעלה במוחי מטאפורה שהחיים הם כמו מים הנאגרים לנהר עצום, אשר דבר לא יוכל לעצור את זרימתם אל הים. ועל כן הם חזקים כמו אחד מאיתני הטבע, וגם העולם והזמן כמנהגם נוהגים ולא עוצרים ולא עומדים עבור אף אחד ועבור שום דבר – ואני מהרהר לי שאולי טוב שכך, והרי מי יכול באמת לדעת?...

סוף.

הדיסידנט

סיפור קצר מאת אנונימי

נסילי היה בן 13 בשנת 1989, כאשר התמוטט מסך הברזל והתמוטט שלטון הקומוניזם בארצו קרפטיה, ונבחרו פרלמנט ונשיא בבחירות ישירות ודמוקרטיות בפעם הראשונה מאז סוף מלחמת העולם השנייה. העתיד שהבטיחו לו היה של קוקה קולה ומקדונלד'ס ודמוקרטיה ליברלית מערבית, עם חופש ביטוי וזכויות אדם ואזרח – אולם הוא היה צעיר מדי מכדי להבין את המשמעות האלה. עולמו המשיך לו כסדרו – לימודים בבית הספר ומשחקי חצר עם חבריו מהשכונה אחר הצהריים, וימי ראשון בבוקר, במקום ללכת עם הוריו לכנסייה, נשאר בהשגחת סבו להסתכל בסרטים מצוירים תוצרת בריה"מ ז"ל, בדיבוב לקרפטי. סבו היה איש חבר המפלגה לשעבר וקומוניסט אדוק שלחם נגד הגרמנים בצבא האדום, והוא לא היסס לומר לנסילי בדיוק מה דעתו על השינויים שעברה ארץ מולדתם – דעה שלרוב לוותה במילות נאצה נמרצות. נסילי היה שואל את סבו כיצד זה הוא יכול לדבר כך על החופש שזכו לו, וסבו היה אומר שעכשיו יש גם לו "זכות לחופש ביטוי", ולכן זכותו לומר ולהגיד מה ואיך שבא לו על כל מה שבא לו. "אבל", הוסיף בקול בוטח, "אל דאגה, ההיסטוריה נעה במעגלים, ואתה עוד תראה בימי חייך איך המצב יתדרדר כל כך, שאנשים עוד יתגעגעו לימי הקומוניזם, והזכות הזו לומר בחופשיות ולהגיד כל שטות שבאה לך לא תאריך ימים לנצח. אני כבר לא אזכה לראות בכך, וטוב שכך", אמר לו, ונסילי היה מהרהר למה התכוון...

שנות ה-90 היו שנים של חופש. הוריו התקינו צלחת לוויין על הגג, ונסילי גילה את הרוקנ'רול ואת הפופ בערוץ MTV. לקראת סוף השנה גם קיבלו בתרומה מחשב ישן והתחברו לאינטרנט, ושוב נסילי גילה עולם שלם של חופש – בעיקר חופש לחפש אחר אתרי פורנו ברשת בלילה כשהוריו היו ישנים, וכן חופש לשחק במשחקי מחשב כמו סימולטורי טיסה וכיוצא בזה. מדי ארבע שנים היו בחירות לפרלמנט ולנשיאות, ואותו אדם נבחר תמיד בשל הפופולריות שלו...

בשנת המילניום (שנת 2000) כבר היה נסילי בן 24. להוריו לא היה כסף לשלוח אותו לאוניברסיטה, ועל כן החל לעבוד בכל עבודה שמצא. אולם המצב הכלכלי החל להתדרדר במדינה. הכלכלה נכנסה למיתון, מפעלים נסגרו ונפתחו מחדש בסין, ומי שכן עבד השתכר פחות. וכן גם האינפלציה הרימה ראש, כך שחל פיחות בערך הכסף שהשתכרו. כמו כן, הממשלה צמצמה את הוצאותיה על חינוך, בריאות ורווחה. אולם נדמה כי לשכבה מצומצמת של עשירים ובעלי אמצעים איכות החיים עלתה, בעוד מצבם של יתר התושבים במדינה הורע. אותם בעלי אמצעים היו מתומכיו של הנשיא הנבחר, אשר לאט-לאט נדמה היה ששלטונו מיטיב דווקא איתם, על חשבון כלל האוכלוסייה...

את ליל הסילבסטר של שנת המילניום חגג נסילי עם חברתו – כן, הייתה לו חברה או בת זוג. אנה היה שמה, בת גילו. הם נפגשו יום אחד כאשר עבדו יחד באיזה מזנון דרכים שהיה גם תחנת דלק. אנה עבדה

כמלצרית-קופאית, ואילו נסילי היה מעין כלבוניק, שמדי פעם תידלק מכוניות או עבד במטבח כשוטף כלים, מנקה שולחנות או מסדר סחורה במדפים. הם עבדו שם יחד כמה חודשים, ומבטיהם הצטלבו להם, ואף חיוכים נשלחו זה לזה. ובכל זאת, לקח לנסילי כמעט שלושה חודשים תמימים בטרם העז לפנות אליה ולהציע לה לצאת איתו לדייט. ואנה היפה, עם שיערה השחור כפחם, נמשים על פניה ועיניה הירוקות-חומות שאפשר לצלול לתוכם, חייכה לו חיוך מקסים ואמרה מיד, "סוף-סוף יוצא לי משהו טוב מהעבודה הזו..."

הם יצאו בערב אחרי העבודה לבית קפה זול, שאליו נסעו באוטובוס, וישבו מחייכים זה לזה מול השולחן. נסילי, מרוב שהיה עצבני ומתוח, התחיל לדבר ולדבר ולספר ולספר. הוא לא היה מודע בדיוק על מה הוא מדבר וגם לא זכר, אלא כל מטרתו הייתה איכשהו להצליח אולי לומר משהו שישאיר אצל אנה חותם או רושם ויגרום לה לאהוב אותו או לרצות בו. ואנה הקשיבה והקשיבה וחייכה וצחקה, אך לא מהדברים שאמר, כפי שחשב נסילי, אלא מפני שהתחוויר לה שנסילי לא מודע עדיין לעובדה שהיא כבר מעוניינת בו, ושמוצא חן בעיניה, וכי היא כבר החליטה שהם "יעשו את זה" בהקדם האפשרי – אם לא בסוף הדייט הזה, אז בפגישה הבאה שלהם. לבינתיים, המלצר הביא להם את הקפה ואת הקינוח, ואז אנה אמרה לו, "די, נסילי." והוא לא הבין ושאל, "מה די?" ואז לפתע, משום מקום

לקחה אנה יוזמה והתקרבה אליו ונשקה אותו בצורה שאינה משתמעת לשתי פנים, והוא סוף-סוף הבין את שהיה עליו להבין. ומאותו רגע היו נסילי ואנה ביחד, זוג לטוב ולרע...

בבחירות הבאות, למרות סקרים שניבאו מפלה למפלגת השלטון ולנשיא הנבחר, תוצאות הבחירות, לאחר ספירת כל הקולות, בישרו על "עוד ארבע שנים" לנשיא. מנהיגי האופוזיציה האשימו אותו בזיוף תוצאות הבחירות, וכן נפוצו כל מיני שמועות על קניית קולות וזיופים בקלפיות. מפלגות האופוזיציה יצאו להפגין בכיכרות העיר, אולם פוזרו באלימות על ידי המשטרה. ובאותה הזדמנות ניצל הנשיא את המצב כדי לבצר את סמכויותיו ולחוקק חוקים "נגד טרור". בנאומיו החל להזהיר מפני "אויבי העם מבית ומבחוץ" שיש להתגונן מפניהם, וכן הזהיר מפני "איומים לבצע פיגועים מצד ארגוני טרור" ועל הצורך להתגונן מפניהם. היו אלה הימים שלאחר מתקפת הטרור של ה-11 בספטמבר...

בינתיים, נסילי ואנה היו ביחד וחלמו על חתונה, על בית משלהם ועל להקים משפחה. אנה, ממש כמו נסילי, הייתה חסרת השכלה אקדמית וחסרת מקצוע. היא הייתה כמוהו אזרחית פשוטה, שעזרה לפרנסת הוריה הזקנים והפנסיונרים. "הפנסיה שלהם לא שווה כלום", אמרה לו אנה בעצב, אחרי שהיו מתעלסים ביחד במיטה שלו בחדרו ושוכבים זה לצד זה ומדברים על העתיד. "אם אפסיק להביא כסף הביתה, אני לא יודעת מה יהיה עליהם. אני למעשה המפרנסת שלהם." נסילי הדליק לו סיגריה זולה וחיבק את אנה כדי לנחם אותה. "אני יודע, אנה. גם הוריי כבר מתפרנסים בקושי מהעבודה שלהם, וגם לאט-לאט הבריאאות שלהם הולכת לעזאזל." אנה הסתכלה עליו בעצב. "איך נוכל להינשא ואיך נוכל לשכור או לקנות בית משלנו, שיהיה כולו שלנו? הכול כל כך יקר פה, והרי ברגע שנצא לחיים עצמאיים ביחד, מה יהיה על הורינו ומשפחותינו? מי יעזור להם ומי יפרנס אותם?"...

נסילי נאנח ולא אמר דבר, וגם אנה לא אמרה דבר, כי היה ברור שאין להם תשובה או פתרון. "בימי הקומוניזם לפחות היה סיכוי לקבל דירה בחינם, אם היו לך קשרים או פרוטקציה", אמרה בעצב אנה.

אנה נוסילי ידעו כי אומנם אין מניעה שיינשאו בבית העירייה בנישואים אזרחיים או בכנסייה בטקס דתי, אולם בכל מה שקשור למגורים, יצטרכו כנראה לגור עם המשפחה, ובמקום להביא ילדים משלהם לעולם, יצטרכו להמשיך לעזור ולתמוך במשפחותיהם. "נס לא יקרה לנו, אנה", אמר לה נסילי. "אל תגיד לי את זה, לחשה לו אנה. והוא שאל אותה למה היא מתכוונת. "אל תגיד לי כי אין לנו סיכוי ושנחנו צריכים להיפרד", ודמעות החלו לזלוג מעיניה. "אני לא רוצה להיות לבדי, לגמור את חיי לבד בלעדיך ובלי אף אחד... הרי אהבה לא מוצאים כל יום בכל מקום! אני מאמינה שאהבה אמיתית מוצאים אולי רק פעם אחת בחיים, ואילו אחרי זה, אלה הכל פשרות מזורגות." הוא נשק לה על עיניה הבוכות והבטיח לה שלעולם לא יאמרו נואש, ושהוא יאהב אותה לעד ושהיא האחת והיחידה בשבילו. "לעולם לא אעזוב אותנו, לעולם לא אעזוב אותך", אמר לה. "מצדי נמשיך ככה עד סוף חיינו או עד שהורינו יעברו לעולם שכולו טוב. אני איתך בכל אשר תלכי, אנה, אני אוהב אותך." ולאחר מכן, כשאנה פסקה מבכי, הם התעלסו שוב...

במשך העשור שחלף, היו עסוקים נסילי ואנה בחייהם ובענייניהם ובמלחמת ההישרדות שלהם בתוך שגרת חייהם. הוא לא פצה פה כאשר החל הנשיא להוציא מחוץ לחוק מפלגות מהאופוזיציה או לחוקק חוקים שצמצמו את חופש הביטוי והשתיקו כל דברי ביקורת כלפיו או כלפי ממשלתו או מפלגתו. כל אותו עשור לא הלכו נסילי או אנה להשתתף בהפגנות, ולא כתבו דברי ביקורת נגד המשטר באינטרנט. הם אפילו לא טרחו ללכת ולהצביע, כיוון שכבר היה ידוע שהבחירות ה"דמוקרטיות" האלה הן משחק מכור. לנסילי ואנה היו צרות אחרות על הראש – סבו של נסילי, שברוב תשכולו וייאוש התחיל לשתות לשוכרה, נפטר מבעיות בכבד. הוריו הזדקנו, אביו פוטר מהמפעל ואמו יצאה לפנסיה מוקדמת בגלל בעיות בריאותיות, ועל כתפיו של נסילי נפלה האחריות לדאוג להוריו כלכלית ולהביא אוכל הביתה. החלום של אנה נוסילי להקים בית משל עצמם נשאר חלום, והם נשארו לגור עם הוריהם הזקנים, ועשו כמיטב יכולתם לטפל בהם ולעזור להם ולעבוד, לעבוד ולעבוד בעבודות זמניות, אותם החליפו כמו גרביים. נסילי עבד פעם כשליח פיצה, פעם כעובד ניקיון, פעם כשוטף כלים במסעדה, פעם כעוזר בחנות וכיוצא בזה, ואנה עבדה בדרך כלל במלצרות במסעדות או כקופאית בסופרים ובמכולות...

בחורף 2014 נפטרו הוריו בהפרש של חודשיים זה מזה. אביו לקה בליבו ונפטר בבית החולים, ואמו, מוכת יגון, מתה משברון לב לפתע. נסילי מצא את עצמו בבית ריק. הוא כבר היה על סף גיל 40, והדבר הראשון שעשה היה לקרוא לאנה שתבוא אליו לנחם אותו ולגור עימו בבית הוריו ז"ל. אנה באה מיד, ומצאה אותו שותה וודקה ובוכה. הדבר הראשון שעשו יחד בבית שדמם לפתע מקולות אביו ואמו, היה להתעלס על הרצפה – שני בני אדם, גבר ואישה, מתעלסים על השטיח בסלון הבית. ולאחר מכן הגבר בוכה בכי תמרורים בחיקה של האישה, אשר מחבקת אותו...

מספר שבועות לאחר הלוויה של אמו, החליטו נסילי ואנה לצאת להופעת רוק בכיכר העיר של להקה מקומית ששניהם אהבו, "הינשופים" קראו להם. הם ביצעו בעיקר גרסאות קאברים של שירים לועזיים בתרגום לקרפטית, וכן שילבו אותם בשירים שהם עצמם כתבו והלחינו. אנה היא זו שעודדה אותו לבוא עימה. "לערב אחד נוכל לשכוח מהכול", אמרה לו, והוא לא התווכח, כי גם הוא ידע שהוא זקוק לצאת מהבית ולשכוח מהעבודות המחורבנות שלו ולשבור את השגרה. והם יצאו להופעה...

בכיכר היה קהל של כמה אלפי אנשים מכל הגילאים כמעט, אך הרוב היו בני גילם של אנה ונסילי או צעירים יותר – אנשים פשוטים שגדלו בשנות ה-90 ובעשור הראשון של המאה החדשה, כלומר אישיותם עוצבה ברובה בתקופה שלאחר סיום עידן שלטון הקומוניזם במדינה. אנשים פשוטים שכשנפל מסך הברזל הבטיחו להם הבטחות, וכיום, עשרים שנה ויותר אחרי, הם כבר הבינו שרימו אותם. אבל לערב אחד הם יוכלו להיזכר בימי התום והחופש. ההופעה החלה, ואנה ונסילי החזיקו ידיים ושרו ביחד עם הקהל סביבם את מילות השירים המוכרים – קאברים בקרפטיט לשירי ולדימיר ויסוצקי ולסקורפיונס, "Hotel California" של האיגלס, קצת פינק פלויד עם "Wish You Were Here" ו"החומה"... התרגשות החלה לאחוז בקהל וגם באנה ובנסילי. זוגות, ובהם אנה ונסילי, התחבקו והתנשקו לצלילי השירים היפים והישנים. ואט-אט, אנשים בקהל הוציאו נרות והדליקו אותם לצלילי "Love of My Life" של פרדי מרקורי וקווין. ואז, לפתע, פתאום, הופיעו משום מקום שוטרים במדים, עלו על הבמה ועצרו את המופע. באוויר חג לו מסוק משטרתני, וכיכר העיר התמלאה שוטרים שהקיפו את הקהל ההמום, שלא הבין מה לעזאזל קורה פה ולמה עוצרים לו את ההופעה. השוטרים על הבמה עצרו ואזקו את חברי להקת "הינשופים", ושוטר לקח את המיקרופון של סולן הלהקה והודיע דרך הרמקולים, "רבותיי, זו התקהלות לא חוקית! ההופעה מבוטלת! ואתם מתבקשים להתפזר ולחזור הביתה מיד! מי שלא יעשה כן או שיתפרע ייעצר, ראו הוזהרתם!" בעיני הקהל כל זה לא מצא חן. אנשים החלו לצעוק ולמחות ולדרוש שישחררו את חברי הלהקה ושיתנו למופע הרוק להמשיך, אבל דרישותיהם נפלו על אוזניים ערלות. חלק מהקהל החל להתפזר בשקט, ואילו חלק החל להתפרע, לזרוק אבנים על השוטרים ולהתעמת איתם פיזית. השוטרים לא היססו לרגע ומיד החלו להשתמש באמצעים לפיזור הפגנות – רימוני הלם, גז מדמיע וזרנוקי מים החלו לשטוף את הקהל שנשאר בכיכר העיר. נסילי ואנה ניסו לברוח ולהימלט – לא היה להם שום רצון להתעמת עם השוטרים או להיעצר על התפרעות והפרת הסדר הציבורי – אולם הם נקלעו למרכז העניינים בניגוד לרצונם. בתוך כל הבלגן, עיוורים מהגז המדמיע שהיה באוויר, איבדו נסילי ואנה זה את זה, למרות שניסו ללא הועיל להמשיך לאחוז זה בידו של זה, עד אשר כוחות משיכה מנוגדים בקהל הדחוס משכו אותם זה מזה...

נסילי הצליח איכשהו להימלט מהכיכר ולמצוא את דרכו חזרה הביתה, אולם התברר לו שאנה נתפסה על ידי השוטרים ונעצרה. ולא רק זאת, אלא הועמדה למשפט על "פעילות חתרנית" ועל "התנגדות למעצר ותקיפת שוטר". אילו לנסילי או להוריה של אנה היה כסף, הם יכלו לשכור לה עורך דין והיא הייתה משתחררת, אולם לא היה להם כסף לשכור לאנה הגנה משפטית. וכך יצא שאנה נשפטה ללא ייצוג משפטי בפני בית דין חמור סבר, שלא רק מצא אותה אשמה, אלא שלח אותה לשנתיים מאסר בפועל בבית כלא נודע לשמצה. אמא ואביה של אנה, כמו גם נסילי, נכחו בקהל בעת משפטה. הוריה ייבבו ובכו על בתם, נסילי רתח מכעס, אך היה חסר אונים ממש כמוהם. הוא ביקש רשות להעיד לטובתה מול בית המשפט ולהסביר כי בסך הכל הלכו הוא ואנה להופעת רוק בכיכר כי רצו ליהנות להם לכמה שעות, ולא על מנת לעבור על החוק או להפיל את המשטר, ושלא היה שום דבר חתרני בהופעה הזו, אלא בסך הכל היה מדובר במופע רוק נוסטלגי ויפה. היו אלה הוריה של אנה שהפצירו בו שלא יעז לעלות להעיד לטובתה, כי גם הוא וגם הם ידעו שברגע שיעיד בבית המשפט כי היה עם אנה באותה הופעה, ייעצר מיידית כשותף לעבירה. לכן חרק שיניים ולא אמר דבר כל זמן משפטה הקצר של אנה. הוא והוריה הביטו באנה, ואנה הביטה בהם, ללא כל קול, מחזקים אלה את אלה במבטיהם בדממה. כשהסתיים המשפט והוכרז גם גזר הדין, ובאו לקחת את אנה בחזרה לכלא, צעקה אנה אל עבר נסילי, "תדאג להוריי! כעת אין להם איש מלבדך!" והם ראו אותם מוציאים אותה באזיקים מכלוב הנאשמים ולוקחים אותה איתם ישירות לכלא...

החורף הגיע, ובלילה אחד שבו הגשם לא חדל לרדת, נסילי, חצי שיכור מוודקה זולה שקנה במכולת השכונתית, הדליק את המחשב הביתי והתחבר לפייסבוק, נרשם לאתר, ואז במשך כל שארית הלילה כתב קבל עם ועדה פוסט או סטטוס ציבורי, ובו כתב בדיוק מה הוא חושב ויושב על ליבו. הוא כתב על הכל – על הצער והכאב על מות הוריו, על מה שבאמת קרה בהופעה בכיכר של להקת "הינשופים", ועל דעותיו הפוליטיות ומחשבותיו על הנעשה במדינה, שעד אותו רגע שמר תמיד לעצמו. וכן קילל וניאץ את הנשיא ומפלגת השלטון ואת המשטרה והשוטרים, והאשים אותם בדיקטטורה ובבריונות, ושגזלו מהאזרחים הפשוטים את חירותם ואת זכויותיהם, וש במקום לדאוג לכלל האוכלוסייה והעם, הם דואגים לכיסם ולמקורביהם ולשכבה מצומצמת של אוליגרכים ועשירים מאנשי שלומם. ולסיום האשים אותם בשחיתות וברמאות ושוב בבריונות... נסילי ידע שעל דבר כזה בקרפטיה אנשים נעלמים ונמקים בכלא כל חייהם, אבל כבר לא היה אכפת לו. עשרים שנה שתק, ועכשיו, כשכבר מאוחר מדי, החליט לפתוח את הפה ולהקיא את אשר על ליבו. נסילי גם ידע שאותו מחשב ורשת האינטרנט, אשר בשנות ה-90 הבטיחו חופש ומידע חופשי ודמוקרטיה וחופש ביטוי וליברליות וכיוצא בזה, הפכו למעשה כיום לכלי הדיכוי מספר אחת בקרפטיה, וכן בכל העולם כולו. המחשב והרשת הפכו ל"טלסקרין", מכשיר ריגול ופיקוח ומעקב אחרי "הגולשים" או "המשתמשים". ולא היה לו ספק שתאגיד פייסבוק לא יהסס לתת את פרטיו לאנשי המשטרה ורשויות החוק כדי לעצור אותו ולהעמידו לדין על "בגידה" ולזרוק אותו לעשרים שנה או יותר בכלא. אבל מבחינתו של נסילי, לא היה לו כבר מה להפסיד, ונמאס היה לו להבליג על מה שקורה במדינתו. וכשחשב על זה עוד יותר, הבין כי כעת, כשהוא יתום ממשפחה ואנה כלואה באשמת שווא והפכה לדיסידנטית בעיני המשטר, לא נותר לו אלא אף הוא להפוך לדיסידנט – ולא מתוך טעות או שרירות לב או בתואנת שווא, אלא מתוך רצון ברזל וכוונת תחילה. באותו רגע נטעה בו הוודקה ששתה ביטחון עצמי שהוא מוכן ויהיה מוכן להילחם כנגד המשטר ועוולותיו, ולהמשיך להתנגד לחוסר הצדק עד אשר תחלוף ותתקן השיטה והמשטר הרקוב... בזכות הוודקה חש ביטחון אשר מעולם לא חש קודם, "לפתוח את הפה" ולעבור צד ולהצטרף ל"אויבי העם והמדינה".

נסילי סגר את המחשב והלך לישון שיכור על הספה בסלון. למחרת בבוקר התעורר מדפיקות חזקות בדלת הכניסה. "לפתוח מיד! זו המשטרה! לפתוח מיד ולא נפרוץ את הדלת!" נסילי לא הספיק לקום מהספה, והדלת נפרצה ולבית נכנסו שלושה שוטרים בריונים.

"אתה נסילי פֶּרְקִירוב?" שאלו אותו ישירות.

"כן, זה אני," לחש כשראשו כואב.

"אתה עצור! קום ובוא איתנו," אמרו לו.

"במה אני מואשם?" שאל.

"סתם ת'פה וקום כבר, יא חתיכת זבל!" צעק אחד מהם. השניים הנוספים תפסו אותו והעמידו אותו על רגליו ואזקו אותו, ולפני שהספיק לומר משהו או לצעוק, גררו אותו כאילו היה בובה על חוט מחוץ לבית. שם, ברחוב, כבר חיכתה להם ניידת, שאליה הכניסו אותו בכוח והניחו על ראשו שק מבד... כל זמן הנסיעה הרביצו לו והפליאו בו את מכותיהם...

סוף.

שחר נעורים

סיפור קצר מאת אנונימי

אוגוסט 1992

אמו אמרה לו לפתוח את המחשב ולכתוב עליו משהו, אם לא את הכל. "תוציא הכל, תכתוב את הכל על המחשב, ואז תוכל לשמור על דיסקט או להדפיס ולשים היכנשהו באיזו מגירה נידחת, וכך תוכל לשכוח מהכל אחרי ששחררת את זה לחופשי," כך אמרה לו אמו, והוא, ברוח ייאוש, עשה כדבריה...

הוא היה בן 15, ובראשון לספטמבר השנה יעלה לכיתה י' ויתחיל ללכת לאותו תיכון שאליו הלכה אחותו הגדולה, שכיום משרתת בצבא בשלישות באיזה בסיס מרוחק בצפון הארץ.

תמיד, כשהיו לו חופשים מהלימודים והמון זמן פנוי, היו מתחילים להתרוצץ במוחו המחשבות והפחדים והחרדות. הוא היה קורא את הספרים בספרייתו בחדר, את האנציקלופדיות הרפואיות, וחורש את רשימת המחלות והפתולוגיות והסטיות, ומיד היה מזהה את עצמו בתיאורים – פחדים היפוכונדריים או רגשי אשמה על התעוררותו המינית, שכבר שנים החלה לבלבב. פצעי בגרות כיסו את פניו, והוא היה מפוצץ אותם ומגרד אותם, והם היו עתידים לצלק את עורו. והגירוי "לעשות את זה" מדי פעם – גירוי שהיה מתעורר ממודעת פרסומת בעיתון או בירחון עם תמונה בצבע של דוגמניות או דוגמנית בפוזה או בהלבשה מגרה – ולאחר שהיה "עושה זאת", היה מיד מרגיש אשמה ובושה עד כדי בכי, או פחד ש"אלוהים עוד יעניש אותו"... והפחדים הערטילאיים הכוללניים מפני העתיד הלא נודע שצפוי לו, למרות שמבחינת המשפחה וההורים מסלול חייו כבר ידוע – אל עבר הנורמליות של 12 שנות לימוד, פלוס בגרות, פלוס שירות צבאי מלא, פלוס לימודים אחרי צבא, פלוס מקצוע טוב, פלוס נישואים ושאר ירקות... הוריו לא שאלו אותו מעולם מה הוא היה רוצה לעשות עם חייו או מה ירצה להיות כשיהיה גדול, והוא מצידו מעולם לא העז להגדיר לעצמו מטרה כלשהי או שאיפה כלשהי. הוא פשוט הניח לעצמו להיגרר אחרי רצון הוריו והמשפחה. "ילד צייתן" ניתן היה לומר עליו. מרד הנעורים היה ממנו והלאה... הוא נשא לכל מקום את בדידותו במעין השלמה, כאילו הייתה גזרת גורל. בודד היה בבית

הספר, ובודד היה בבית. כל מה שהיה לו, שיכול היה לקרוא לו שלו באמת, היו ספרי המדע הבדיוני שאמו הביאה לו מהספרייה הציבורית, או תוכניות הטלוויזיה שאהב לצפות בהן – סדרות קומדיות מצבים אמריקאיות, או סרטי אקשן הוליוודיים וסדרות הרפתקה ודרמה לבני הנעורים. אלה מילאו את עולמו, ובשעות מתות של פנאי אינסופי היה חולם בהקיץ עולם משלו, בורא בו גיבורים משלו ויוצא איתם להרפתקאות, וטווה עלילות כמו במאי סרטים וסדרות. זו הייתה נחמתו ותחביבו העיקרי, אשר עזר לו להעביר את הזמן ועשה אותו מאושר. הוא רק לא ידע שכלום לא יישאר מאותם חלומות בהקיץ...

אלה היו, מבלי ידיעתו, ימי שחר נעוריו, אשר הצטלבו עם ניצני שחר עידן חדש בדברי ימי העולם. רק לפני שנתיים או שנה וחצי, בימי מלחמת המפרץ, בין הפאניקה והאזעקות והסקאדים העיראקיים והפטריסטים האמריקאיים, ראה את מסיבת העיתונאים של גנרל שוורצקופף, שבה הודגמה העליונות הטכנולוגית האמריקאית בפני יתר העולם. מול עיניו ראה כיצד פצצות חכמות וטילי טומהוק מונחי GPS משייטים בדיוקנות וחודרים דרך חלונות לתוך בניינים, ופצצות "מכסחות בונקרים" קורעות לגזרים מבנים אסטרטגיים ועמדות מבוצרות. ובערוץ MTV אירופה, ששודר מבריטניה בכבלים, שודרו קליפים מגניבים עם פרסומות לקוקה קולה ולתאגידים בינלאומיים של אופנה והלבשה. ובמקביל, קרס הקומוניזם בכל מזרח אירופה עד ובואכה בריה"מ של גורבצ'וב, שבסוף התפרקה אף היא והפכה לרוסיה של בוריס ילצין. ופרופסור לכלכלה פוליטית פרסם מאמר (ולאחריו ספר) בשם "קץ ההיסטוריה", ובו טען כי עכשיו שקרס הקומוניזם, יאמץ העולם כולו את מודל הדמוקרטיה המערבית הליברלית... בערך באותה שנה התפרסמה כתבה רחבה בעיתון על תופעה גלובלית חדשה שנקראה "רשת האינטרנט העולמית", ובו סופר כיצד אנשים מכל העולם מתחברים באמצעות מחשבים האישי דרך קו הטלפון, בתיווך מודם חיצוני, לרשת מחשבים אחת גדולה, ושבה ודרכה אפשר לשתף מידע ולתקשר בין אנשים שונים מקצות העולם. בכתבה-ידיעה נאמר כי "נכון לעכשיו, מחוברים לרשת העולמית בערך כ-5 מיליון משתמשים, אך היא גדלה בקצב מסחרר, ובכל יום מצטרפים אליה עוד ועוד משתמשים חדשים." משתמשי הרשת הגלובלית הזו נקראו "גולשים", אשר "גולשים ברחבי הרשת" כאילו היו גלשנים הגולשים להנאתם על גלי ים אוקיינוס המידע. באחד החופים של קליפורניה, שם מוקמו בעמק הסיליקון רוב חברות המחשבים והתוכנה (מה שנקרא בימינו חברות ההיי-טק), וכמובן היה את חזון אותה רשת של "מידע חופשי", והוא להפוך את העולם כולו ל"כפר גלובלי" במסורת ההיפים של שנות ה-60 (כיום לא נותר אלא לחייך בעצב לנוכח התמימות שליוותה את הולדת אומת האינטרנט בראשית ימיה)...

בבחירות שנערכו לא מזמן לכנסת השלוש-עשרה, זכה גוש השמאל לראשונה מאז המהפך של 1977 לרוב בכנסת, בראשות יצחק רבין ("ישראל מחכה לרבין"). ומפלגת מרצ ("ממשלה עם מרצ - הכוח לעשות את השינוי") קיבלה 12 מנדטים והפכה למפלגה השלישית בגודלה בכנסת. הייתה זו תקופה שבה ייחתמו בשנים הבאות הסכמי אוסלו עם אש"ף ("עזה ויריחו תחילה") והסכם שלום עם ירדן, אולם גם תקופה של פיגועי טרור רצחניים של מחבלים מתאבדים ברחבי הארץ, ובעיקר של קרע בעם בין ימין לשמאל שלא יתאחה, ולמחלוקות מרות בין מגזרים, שיגרמו בסופו של דבר לרצח ראש ממשלה בישראל. ולבסוף יתמוטטו ההסכמים עם הפלסטינים לתוך מציאות של סבבי אלימות ודמים נוספים, מבלי לראות את הסוף...

הוא הדליק את המחשב. השעה הייתה עשרים לחצות, והוריו כבר היו ישנים במיטה, והוא, נער בן 15 המעונה על ידי פחדיו וחרדותיו בשחר ימי נעוריו ובשחר עידן אחר בדברי הימים, בהה מול מסך המחשב ולא ידע מהיכן להתחיל או כיצד. תוכנת מעבד התמלילים "איינשטיין" הייתה פתוחה בפניו, והסמן היבהב... הוא הביט בו ונאנח, מנסה לסדר את הבלגן שבראשו ולסדר את מחשבותיו הכפייתיות והאובססיביות, לחלק אותם לפי סדרי עדיפות, אך לא הצליח. הוא לא הצליח למסגר את הרגע לכדי תמונה אחידה. הוא היה בטוח ללא ספק כי משהו בתוכו, בתוך ראשו ובנפשו, אינו כשורה, וכי הוא מפתח לאט-לאט שיגעון, ובעתיד, בשנים שעוד יבואו, ישתגע ויהפוך למשוגע, לחולה רוח או חולה נפש, או איך שלא קוראים לכך. אולם כלפי חוץ הצליח לשמור על מעטפת של נורמליות ונורמטיביות, כאילו היה "סתם אחד רגיל", אדם צעיר מן היישוב. השיגעון הפחיד אותו, והאפשרות כי ישתגע הטילה עליו אימה שלא יכול היה לבטא במילים. אולם הוא ידע כי הוריו לעולם לא ירשו שיקבל עזרה מקצועית, לא של שיחות

טיפוליות ולא של רופא פסיכיאטר שירשום לו כדורים לקחת כדי להרגיע את הבלגן שבפנים. הוריו פחדו מהסטיגמה ומכך שחיינו ועתידו ייהרסו בשל כך – אם ילך לרופא שיתן לו כדורים ותרופות פסיכיאטריות, עלולים לא לגייס אותו לצבא, ואז זה יהיה כתם לכל החיים, הוא יתקשה למצוא עבודה או להוציא רישיון נהיגה. "הבן שלנו לא משוגע!" יצעקו וימחו הוריו נמרצות. ולבינתיים, כאשר היה מטפס על הקירות ובוכה מרוב מחשבות בראשו בחופשים, הוריו ניסו לרפא אותו בעזרת תרופות סבתא והרבה שיחות מוטיבציה וסיפורי סבתא, או לחלופין צעקו עליו וקראו לו מפונק ובכיין ועצלן, ובזו לו – דבר שרק החמיר את מצבו בלאו הכי. אז נשאר לו רק לכתוב את עצמו, את מחשבותיו ופחדיו הכפייתיים והאובססיביים, רק הוא ומסמך מעבד התמלילים באמצע הלילה...

הוא חשב לעצמו, מה הוא בעצם יודע על משוגעים? איך הם חיים את חייהם? איפה הם נמצאים? איזה טיפול קיים עבורם? האם הם מסוגלים להיות, או לפחות להתנהג, כמו בני אדם רגילים? או שמא הם מטורפים שאיבדו צלם אנוש ונידונו לחיות את חייהם בתוך בתי משוגעים, קשורים בשרשראות, או לקחת תרופות ולהזיל ריר מהפה ולבהות שעות בקירות, או למלמל משפטים שבורים ולא ברורים תוך כדי גרירת רגליים הלוך ושוב, כשבראשם מהבהב לו צל של זיכרון ישן מהימים שלפני שהשתגעו? הוא לא ידע דבר על "המשוגעים" ועל חייהם, וזאת מפני שהם נחשבו לדבר שלא מדברים עליו ולא שואלים עליו... לרואים ואינם נראים... לשקופים בחברה. וכנראה הם סגורים להם בתוך המוסדות שלהם, וחייהם אינם חיים, וכולם, כולל הוריהם ואחיהם ואחיותיהם וכל משפחתם, דאגו למחוק אותם מהזיכרון מרוב הבושה, ואינם מעיזים לדבר עליהם ומתנהגים כאילו מעולם לא היו קיימים. זה כל מה שידע הוא על השיגעון ועל המשוגעים – וזה כנראה גורלו של כל מי שמעז להיות חריג בחברה ובקהילה. ואם כך אכן כן, אם אפילו בטלוויזיה ובסרטים לא מעיזים להראות "משוגעים" או דמויות "משוגעות", אלא אם כן מדובר בדמויות נלעגות או מסוכנות או רעות, אז מה באמת הפלא שאכן עצם האפשרות שהוא על סף שיגעון ולא נורמלי בפנים מטילה עליו אימה ופחד...

הוא הביט במסך ולפתע שאל את עצמו אם לא כדאי לו "לגמור עם זה" – פשוט לכתוב במעבד התמלילים מכתב התאבדות קצר, ואז ללכת למרפסת הצדדית ולפתוח אותה ולטפס מעל למעקה ולקפוץ אל מותו מהקומה הרביעית, ישר לגינה המטופחת שלמטה, ולהשקות את הפרחים בדמו. הרי אולי זה עדיף מאשר להמשיך לחיות ולגדול ולהיות משוגע כשיהיה גדול? לא ככה? נחוש לבדוק אפשרות זו, קם ממושב מול המחשב הדלוק והלך לחדרו, למרפסת הצדדית, ופתח את הוויטרין ואת התריסים. רוח שרבית חמה הכתה בפניו, ולעיניו התגלו נוף הבתים והרחובות של עירו בלילה, לאור הפנסים והכוכבים והירח. הוא שמע את קולות הצרצרים מהחורשה שליד הבית. השעה הייתה חצות ולא היה איש ברחוב, וגם לא היה כמעט אורות בדירות ובבתים שבשכונה, חוץ אולי מקצת פה ושם חלון מואר. והוא דמיין לו ששם יושב לו עכשיו איזה סופר או משורר או אמן, ששוקד כעת על כתיבה ויצירה באמצע הלילה, אולי אף הוא על מחשב עם מעבד תמלילים כמו שלו. "כל העולם עכשיו ישן", חשב לעצמו בעצב, ולא מודע כמובן שבאותו רגע אחר הצהריים באמריקה והשמש זורחת באוסטרליה, משום שבעולמו הלא בוגר השכונה והמדינה היא כל היקום עבורו. וכאילו לא מספיק שהוא בודד ביום, אלא גם בלילה הוא חריג בבדידותו, כאילו נגזר עליו להיות מחוץ למחנה תמיד. ומרחוק נגלו לעיניו האורות הרחוקים של נס ציונה, ובאופק, הרחק-הרחק, אולי אורותיה של תל אביב, העיר הגדולה? אותו כרך גדול שלא ידע עליו דבר וכמעט מעולם לא היה בו, חוץ אולי מביקורים עם אמו בתור ילד באמצע שנות השמונים, במרפאת זמינוף לרופא מומחה לאלרגיות – ביקורים שתמיד לאחריהם היו הולכים להסתובב בדינגוף סנטר לקנות ספר קומיקס של אסטרקס בחנות "תולעת ספרים"... לבסוף הביט מטה לעבר הגינה, ארבע קומות מטה, וניסה לדמיין איך זה יהיה

לדלג מעל למעקה ולקפוץ אל מותו, אך זה היה מפחיד בעיניו עוד יותר מאשר להשתגע. והוא הרי תמיד היה פחדן, למזלו או לדאבונו. כך עמד מספר רגעים אל מול האימה, עד שלבסוף נסוג וסגר את המרפסת וחזר לשבת אל מול המחשב...

בלית ברירה התחיל לכתוב על המחשב, לתוך מעבד התמלילים, את מחשבותיו העריריות... מבלי להבין ומבלי יכולת להבין שהוא בשחר נעוריו...

סוף.

מילניום

סיפור קצר מאת אנונימי

הרדיו ניגן שוב אחר הצהריים את השיר של Suede הבריטים, "Saturday Night", ולאחריו את "Millennium" של רובי וויליאמס, ואחרי זה את "Disco 2000" של להקת Pulp...

"הולכים לטחון לנו את המוח עם השירים האלה בימים הקרובים", נאנחה ליאת.

"לא רק לנו פה בישראל, אלא בכל העולם", אמר לה דמיטרי וחיך תוך כדי עישון סיגריה.

אני נאנחתי והדלקתי לעצמי עוד סיגריה.

"מה אוכל אותך, נתן?" שאל אותי דמיטרי, ואילו ליאת העירה שהיא נחנקת מהעשן של הסיגריות שלנו, הלכה ופתחה את החלון בחדר, ומיד נכנס הקור הירושלמי לחדר.

"שום דבר לא אוכל אותי", שיקרתי.

"כן, בטח", לעג דמיטרי. "יש לך כבר תוכניות לליל הסילבסטר?"

"אני אשמע את מצעד הלהיטים ברדיו."

"אתה לא רוצה לצאת לבלות איתנו? ללכת למרכז העיר לאיזה מועדון, כמו האנדר או מועדון ה-Q? או לאיזו מסעדה או בר במושבה?" שאל דמיטרי, כאילו מתוך רחמים.

"זה לא החג שלנו, דמיטרי", אמרתי לו.

"אפשר לחשוב שאת החגים שלנו אתה ממש זוכר לחגוג ולציין, ואפשר לחשוב שאתה חי ומתנהל לפי לוח השנה העברי ולא הלועזי... סתם שאלה, אתה זוכר בכלל באיזה חודש עברי אנחנו?" חייך בלעג דמיטרי.

"עזוב אותו, דמיטרי", אמרה ליאת. "אתה לא יכול להכריח אותו אם הוא לא רוצה."

"בסדר, אני עוזב את זה", אמר, אבל חייך לעצמו חיוך קטן של ניצחון, ואני ידעתי שגם ליאת נשמה לרווחה, כיוון שלא רצתה בעצם שאבוא ואצטרף ליציאה המשותפת שלה ושל דמיטרי והחברים שלהם, ואגרר אחריהם ואקלקל להם את השמחה בנוכחותי המעיקה.

שכרנו אז דירה ביחד, כולנו – אני, דמיטרי, ליאת ושלי, בסך הכל ארבעה שותפים, שני בחורים ושתי בחורות, חילונים בתחילת שנות ה-20 שלהם, בשכונת גילה הדתית-לאומית. השכנים, אנשי השכונה, כבר אז הסתכלו עלינו בעין עקומה ובשאת נפש, והיה אפשר להרגיש כיצד היינו "אישיות בלתי רצויה" בבניין המגורים ובשכונה, וכיצד כולם מחכים רק שניתן להם תירוץ כדי להתלונן עלינו בעל הדירה או המשטרה, כדי שיעיפו אותנו משם, ואז כולם בשכונה יוכלו לנשום לרווחה שהמטרד החילוני, מחלל השבת, הוסר...

"תוכל לשמוע רדיו ביחד עם שלי, גם לה אין תוכניות לסילבסטר", אמרה ליאת, מנסה כביכול לנחם אותי בצרת רבים.

ליל הסילבסטר, או "השנה האזרחית החדשה", נפל בדיוק על חצות ה-31 בדצמבר 1999, בלילה שבין שישי לשבת. באותה תקופה אני עבדתי ככלבויניק במחסן חנות כלי כתיבה באזור תעשייה בתלפיות, 8 שעות כל יום, לא כולל ימי שישי. דמיטרי, אם אני זוכר נכון, עבד בשמירה בכניסה לסניף ארומה במושב, ליאת עבדה כפקידה במשרד סוכנות סובארו, ושלי עבדה בסקרים בטלפון. וכולנו, ללא יוצא מן הכלל, שנאנו את העבודות שלנו ואת העובדה שתמיד הכסף לא הספיק לנו כדי לגמור את החודש, כי הרווחנו בקושי שכר מינימום, ולכן עדיין היינו תלויים כלכלית בהורינו ובמשפחה...

יום שישי המיוחל הגיע, והשמש שקעה על ירושלים כבר ברבע לחמש בערב. ובשש יצאו להם דמיטרי וליאת "לחגוג את המילניום החדש" עם חברים שלהם מהעבודה, או מאיפה שלא אספו או גירדו אותם. אני, לעומתם, הייתי חסר חברים אמיתיים משלי. משהו בכישורים החברתיים שלי היה דפוק – אולי העובדה שהייתי מופנם וביישן, שלא יכול להיפתח בקלות בפני האנשים סביבו. ככה הייתי עוד מימי התיכון ובית הספר. כבר אז לא היו לי בעצם חברים או חברה או ידידים. הייתי ושרדתי תמיד לבדי, והתנחמתי בעובדה ש"חברים זה רק צרות וכאבי ראש"... לשלי, ממש כמו לכולנו, היה יום שישי יום חופשי מהעבודה. שלי הסתגרה לה בחדר שלה, ואני התלבטתי אם להדליק את הטלוויזיה או את הרדיו. "שניהם אותו דבר", אמרתי לעצמי. בשניהם הרי יש תוכניות מעצבנות שמסכמות את השנה ואת העשור ואת המאה ואת האלף האחרון החולפים להם ומסתיימים, ובחדשות, בעיקר בעיתונים, כתבות על "באג 2000" ועל הסכנה שהמחשבים יפסיקו לפעול והאנושות תחזור לתקופת האבן או משהו כזה, לא פחות ולא יותר. בסוף פתחתי את הרדיו-טייפ הישן בסלון על תחנת גלגל"צ, ושוב הקשבתי לפסקול "מוזיקת המיזמוזים לליל הסילבסטר" של סווייד ופאלפ ורובי וויליאמס. הנמכתי את עוצמת הקול כדי שהשכנים הדתיים לא

יתלוננו, כי אחרי הכל עכשיו כבר נכנסה השבת, והתחלתי לשתות קולה וכוסות נס קפה ולעשן בשרשרת. פתחתי קצת את חלון המרפסת כדי שיתאוורר ולא ניחנק מהעשן. בדירה שלנו רק אני ודמיטרי עישנו, ליאת ושלי לא עישנו וגם לא סבלו את ריח העשן...

אחרי שעה וחצי לערך נמאס לי, והעברתי את התחנה ל"קול המוזיקה", שם שידרו איזו הקלטה של יצירות של שופן ושוברט לפסנתר. וכעבור עוד חצי שעה נמאס לי לגמרי, והלכתי לדלת חדרה של שלי ודפקתי בעדינות על הדלת – לא הייתה תגובה. אז דפקתי חזק יותר והתחלתי לקרוא לה, "שלי? הכל בסדר? אני רוצה להזמין אותך להיות איתי בסלון." ושוב לא הייתה תגובה, אך לבסוף, אחרי כמה דקות, כשאני כבר התחלתי לדאוג שאולי משהו לא כשורה, נפתחה הדלת לידי בסדק, ופניה של שלי הציצו ממנו.

"קרה משהו?" שאלה בקול אדיש.

"כן, את סגורה בחדר כל היום ואני דואג לך. הכל בסדר אצלך? אני מזמין אותך להיות איתי בסלון ולהעביר את הזמן של הסילבסטר המחורבן הזה ביחד, במקום שנהיה שנינו, כל אחד לחוד ולבד, באותה דירה... אז מה את אומרת?"

"טוב, אני אצא, רק תן לי חמש דקות", אמרה וסגרה את הדלת. מה לעזאזל היא עושה שם? איך אפשר להיות בתוך חדר סגור כל היום מבלי להשתגע ולטפס על הקירות?

חזרתי לשבת בסלון, מקשיב לסונטות פסנתר של שוברט ב"קול המוזיקה", והדקות חלפו להן, פתאום כמו שעות...

ואז נפתחה הדלת של חדרה של שלי, והיא יצאה לה, לבושה בפיג'מה ועליה חלוק בית, נועלת נעלי בית חורפיות ושיערה השחום מסורק. היא החזיקה בידיה שני בקבוקי בירה מלאים וסגורים ופותחן, וכן קלטת טייפ ושני נרות ריחניים גדולים ושמנים. היא באה עד אליי לסלון, הניחה את הבקבוקים על השולחן והביטה בי במבט ישיר. "אוקיי, עכשיו תקשיב לי טוב. דבר ראשון, סגור את החרא הזה מהרדיו ושם את הקלטת הזו בטייפ, ונשמע אותה ביחד", אמרה והגישה לי את הקלטת. עשיתי כדבריה, ובחלל הדירה החל להתנגן מוזיקה אחרת מכל אותם שירים שמחים ועליזים שניגנו כל התחנות ברדיו – "Hello, Turn Your Radio On" של האחיות שייקספיר, "קיץ אחרון" של להקת שפיות זמנית, "הכחול האפור הזה" של סיוון שביט, שיר או שניים מ"אור הירח" של אביב גפן, שיר או שניים של "המכשפות", וגם "Wish You Were Here" של פינק פלויד, "Five Years" ו-"Let's Dance" של דיוויד בואי בהופעה חיה, "Love of My Life" של קווין ופרדי מרקורי, "כמו שירד גשם" של טל גורדון, "תמונה אימפרסיוניסטית" של כרמלה גרוס וגנר, ועוד ועוד פנינים שכבר שכחתי שקיימות ושכבר כמעט לא משדרים בתחנות הרדיו... בעודי נהנה ומתפעל מהטעם הטוב שלה במוזיקה, שלי הביאה צלחת מהמטבח ובעזרת המצית שלי הדביקה את הנרות הריחניים לצלחת והדליקה אותם, ואז אמרה לי לכבות את האור בסלון ולהשאיר רק את האור במטבח הדירה דולק, "כדי שתהיה תאורה רכה", לפי דבריה. זה נראה היה לי קצת מוזר, כאילו שלי מכינה את התפאורה ואת הקרקע לאיזה ערב רומנטי ו/או להתמזמזות איתי או משהו, אבל זה היה עדיף על פני להישאר לבד בסלון ולהתייבש מול שוברט...

"בוא נשב ביחד", אמרה שלי. "וזה בסדר, אתה יכול לעשן כמה שאתה רוצה הערב, זה לא מפריע לי. תרגיש בנוח ותרגיש חופשי לשתות איתי מהבירות, אם אתה רוצה. יש לי עוד בחדר אם נצטרך."

באתי והתיישבתי בסלון מולה, כשאני מהרהר לעצמי מה בעצם אני יודע עליה, עד כמה אני מכיר אותה. היא תמיד הייתה קצת מוזרה, מרבה להתבודד בחדר שלה, ועם זאת תמיד הייתה מסודרת ומקפידה על ניקיון והופעה מוקפדת. היא הייתה קצת מלאה ולא היו לה חברים, מלבד איזו ידידה שלה, שירלי, שהייתה באה לבקר אותה לעיתים נדירות. גם המשפחה שלה שמרה איתה על קשר רופף בלבד. אפשר היה לומר עליה שהיא "אדם בודד", חסר חיי חברה, ממש כמוני.

"אז מה בדיוק הקטע?" שאלתי אותה, מנסה לא להיות בוטה מדי או לפגוע. "למה הנרות הריחניים והתאורה הרכה? ומאז מתי את שותה בירה? את מנסה אולי להתחיל איתי איזה משהו?"

היא מיד צחקקה ומיד ענתה בקול רציני, "אל תחמיא יותר מדי לעצמך, נתן. אני בסך הכל מפחדת שבחצות הלילה יקרה משהו ויבוא סוף העולם."

"מה? את מפחדת מבאג אלפיים וכאלה?" שאלתי.

"כן, משהו כזה אפשר לומר, או מפגיעת אסטרואיד כמו שקרה לדינוזאורים, או מלחמה גרעינית, או שאולי אלוהים יחליט לכבות את השאלטר ולסגור עלינו את האור וכיוצא בזה. אל תשאל, יש לי מלא פחדים בראש ממה שעלול לקרות הלילה הזה, וזה לא פחדים שצצו רק היום, אלא יש לי אותם כבר שנים. אז הצטיידתי בכמה בקבוקי בירה וקלטת מוזיקה טובה לפסקול סוף העולם שלי, וככה אני מרגישה מוכנה שיקרה מה שיקרה הלילה, או שלא יקרה כלום, ואז מקסימום אראה קצת שיכורה מבירה את הזריחה של האלף החדש ואנשום לרווחה, הסבירה.

"זה בטח לא קל לסחוב איתך במשך שנים חששות ופחדים מפני תאריך מסוים שהולך ומתקרב", אמרתי, מנסה להזדהות ולהיות אמפתי.

"אני שמחה שאתה מנסה להבין אותי ולא אומר לי שאני צריכה ללכת לאיזה פסיכיאטר שיבדוק לי את הראש או להתחיל לקחת כדורי הרגעה", היא נשמעה מבודחת כשאמרה זאת.

"לידיעתך, ורק לידיעתך, אני כבר שנים לוקח כדורים נגד חרדות", שיתפתי אותה. "ואני אומר לך כי אני סומך עלייך שלא תגידי לאף אחד."

"הו! סליחה, לא התכוונתי לזלזל, ואני לא אספר לאף אחד על זה... אבל... אם אתה לוקח כדורים, אז אסור לך לשתות אלכוהול, לא? זה לא הולך טוב ביחד, נכון?"

"נכון", אמרתי לה. "חוץ מזה, גם חלק מהסיבה שאנשים שותים זה כדי להירגע ולא להרגיש חרדות, כך שבעצם..."

"כך שבעצם גם אני לוקחת משהו כמו כדורי הרגעה אם אני שותה כדי להרגיע חרדות," אמרה לאט בעצב והשפילה את עיניה.

"מצד שני," ניסיתי לנחם אותה, "בלי קשר לחרדות, חצי מהעולם הולך לשתות ולהשתכר הלילה הזה, אז תרגישי בנוח ואל תתביישי. אני בכל אופן קניתי איזה שתי קופסאות גדולות של גלידת בן אנד ג'ריס, כך שאם את רוצה גלידה טובה, יש בשפע."

"תודה, אני אשמח לאכול איתך קצת הלילה," הרימה את עיניה וחייכה.

היא שתתה לאט-לאט מהבירה שלה, ושנינו אכלנו מהגלידה שלי, בעוד הטייפ מנגן לנו פניני מוזיקה של להיטים נשכחים, שהזכירו לי ולה רגעים וזמנים אחרים בחיים שלנו...

"איפה את רואה את עצמך בעתיד?" שאלתי אותה מחייך. "זה במקרה ששום דבר רע לא יקרה לעולם הלילה."

"אין לי כמעט שום תוכניות לעתיד, ומעולם לא היו לי ממש," התוודתה. "כמו בשיר של ריטה 'זמן שנשאר', אני חיה לי מיום ליום את הזמן שנשאר, וכבר אין לי חרטות או תקוות לעצמי, וזה כל מה שנשאר," אמרה בעצב ולקחה שלוק מהבירה.

"את קצת צעירה מדי כדי לאמץ לך גישה כזו פסיבית ופסימית."

"עשה לי טובה, נתן, גם אתה חי לך מיום ליום ומהיד לפה בלי שום תוכניות לעתיד, אז אל תתחיל לשחק לי אותה איזה פסיכולוג..." ענתה בכעס.

"אני לא טוען או חושב שאני יותר טוב ממך. נכון, גם אני חי ללא תוכניות או מטרה, אבל זה לא עושה אותי מאושר, וגם את לא נראית לי מאושרת... עכשיו אנחנו עוד צעירים, אבל אם אני אשאר ככה כמו שאני גם בעוד עשרים שנה, באמת ארגיש רע עם עצמי שלא עשיתי כלום עם החיים שלי."

"אני חושבת שהאושר הוא רגש חולף שמפריזים יותר מדי בחשיבותו ובערכו," קבעה שלי. "חוץ מזה, כבר היה מי שאמר 'החיים הם מה שקורה בזמן שאתה עסוק בלתכנן תוכניות אחרות'. אתה מבין מה שאני מנסה לומר?"

"לא בדיוק?"

היא נאנחה. "טוב, אין לי כוח להסביר, בוא נעזוב את זה..."

השעה הלכה והתקרבה לחצות. בסלון, על הקיר, היה שעון קיר פשוט אנלוגי שקנינו לדירה לפני כמה חודשים. כל אותו זמן שישבנו בסלון עם קערות הגלידה ובקבוקי הבירה והמוזיקה, הצצנו מדי פעם בזמן המתקדם והולך והאוזל לו לקראת סוף המאה והאלף...

כשהקלטת טייפ הייתה מגיעה לסופה, היינו שוב שמים אותה מההתחלה, או ששלי הייתה נכנסת לשנייה לחדרה וחוזרת עם עוד קלטת טייפ עם עוד פנינים – שירים ישנים של הקרנבריז כמו "Linger" או "No Need to Argue", שירים יפים של סטינג כמו "Fields of Gold" או "Shape of My Heart", ריטה עם "זמן שנשאר" ו"אני חיה לי מיום ליום", ורמי קלינשטיין או קורין אלאל או יהודית רביץ וכאלה...

"יש לך טעם טוב במוזיקה, שלי, בזה אני מוכרח להודות."

"זה בסדר, נתן, אני יודעת את זה גם בלי שתאמר לי," צחקה. היא התחילה להיות קצת שיכורה.

לפתע אמרה לי, "תודה, נתן, על שאתה נשאר איתי ביחד בלילה הזה, כשכל העולם ואמא שלו יצאו לבלות או לחגוג את המילניום המחורבן הזה והשאירו אותנו לבדנו."

"טוב, אין לך מה להודות לי, זה פשוט יצא לנו ככה במקרה להיות עכשיו אחד עם השני, היות ולא עשינו תוכניות ללילה הזה."

"נתן," אמרה לי בעצב, "אני לא קונה את זה שבחיים יש דבר כזה שדברים קורים 'במקרה'. בצירוף מקרים? בעולם שלי הכל מכוון מלמעלה וקורה מסיבה מסוימת, אפילו שאנחנו אולי לא נדע לעולם מדוע הדברים קרו כך ולא אחרת."

הדקות חלפו והתקרבו לחצות. לפתע אמרה לי שלי, "נתן, זה אולי ישמע מוזר, אבל כבה את הטייפ ובוא שב לידי ואחוז לי את היד."

"את מפחדת?"

שלי הנהנה. "מפחדת מאוד."

קמתי וכיביתי את הטייפ והתיישבתי לידה קרוב, והחזקנו ידיים חזק. ידיה היו קרות ולחות. זה היה ברור שהיא חשה התקף חרדה בעוצמה.

"אל תדאגי, לא יקרה כלום, לא לנו ולא לעולם," ניסיתי להרגיע. "וגם אם כן יקרה משהו, את לא לבד, אלא אני איתך."

היא חייכה במבוכה. "אתה חמוד, נתן, ממש נשמה טובה."

נשארו עוד כמה דקות בלבד לחצות, ושלי עצמה את עיניה והחזיקה לי חזק את היד. "תגיד לי מתי יעבור חצות," ביקשה, ואז שמעתי אותה לוחשת "שמע ישראל", ואחרי זה מתפללת או משהו כזה בלחש, כי שפתייה נעו בלי קול. הייתי מופתע, כי מעולם לא חשבתי על שלי שיש בה אמונה דתית כלשהי, או שהיא בכלל מאמינה בכוח עליון או באלוהים.

היות וזו הייתה שכונה דתית שלא שמה זין על 'ספירת הנוצרים' ולא חגגה חגים או מנהגים של גויים, גם כשהזמן עבר והגיע לחצות, לא נשמעו קולות צהלה ושמחה בשכונה, וגם לא נשמעה בקול רם, כמו במקומות אחרים, "הספירה לאחר לחצות". הזמן פשוט חלף לו, הדקות עברו, וכשהשעון בסלון עבר את חצות, לחשתי לה, "שלי, זה בסדר, כבר אחרי חצות עכשיו. ברוכה הבאה לשנה החדשה ולמאה החדשה, וכלום לא קרה, רק התאריך התחלף." שלי פקחה את עיניה, ואז ראיתי בתאורה החצי-חשוכה שענייה רטובות – היא בכתה בשקט! ולי לא היה מושג מה עובר עליה ומה עובר לה בראש. חשבתי שאולי היא שיכורה, אחרי הכל היא שתתה עד אותו רגע איזה שלושה וחצי בקבוקי בירה. "ברוכה הבאה לעתיד," אמרתי בכל זאת, מנסה להתעלם מהדמעות השקטות והדוממות שלה. היא לחשה, "תודה, נתן," ועזבה את ידי. קמתי והבאתי לה חבילת טישו מהחדר שלי. היא חייכה במבוכה מהז'סטה הזו, לקחה טישו וניגבה את עיניה וקינחה את אפה... היום, כשאני חושב על זה, אני שואל את עצמי אם פני הדברים היו משתנים והייתי מצליח 'להציל אותה', אילו הייתי אז באמת גבר אמיתי ולא ילד טיפש, פחדן וחסר אופי. הייתי מחבק אותה ומנשק אותה, או לפחות מחבק אותה ומנחם אותה. אבל בעצם זה היה ברור וצוּעק כשמש או כירח מלא בלילה, שלא את זה היא חיפשה או רצתה ממני באותו רגע. אם כבר, אם היה מישהו שהיה יכול לשנות את גזירת הגורל ולהציל את שלי, הייתה זו אהובתה שירלי, אשר הייתה כעת רחוקה ממנה אי שם, ואשר ככל הנראה אהבתן הנסתרת מעיני כולנו והחשאית הסתיימה לה לפני זמן מה...

"מתי יחזרו לדעתך דמיטרי וליאת?" שאלה אותי אחרי שהתאוששה לה.

"הם בטח יחגגו כל הלילה ולא יחזרו עד הבוקר... את יודעת, המסיבות הלילה נמשכות עד שיעלה השחר לפחות, 'השחר של האלף החדש' וכל החרטא הזה."

"אני גם בטוחה שהם יקחו שם איזה אקסטזי, כי 'חיים רק פעם אחת' וכולי," גיחכה. "זה כל כך צפוי ומתבקש שזה פתטי, כל ליל המילניום הזה וכל החגיגות והמסיבות האלה והרעש שעושים מזה."

"יכול מאוד להיות," הסכמתי. "ומה את אומרת? נשאר ערים ביחד כדי לראות את 'השחר של האלף החדש'?"

"לא, אני מוותרת על לראות את השחר החדש. אני עייפה ומסטולית, נתן. עוד מעט אכנס לחדר ואסגור את הדלת ואלך לישון שינה עמוקה, ומצדי שאישן אלף שנים ואקום בתחיית המתים."

שנינו בסופו של דבר הלכנו לחדרינו לישון. קודם שלי, שהאלכוהול בדמה פעל עליה כמו גלולת שינה, ולאחר מכן אני הלכתי לישון במיטתי. למחרת בבוקר דמיטרי וליאת חזרו עייפים ושיכורים, אך מרוצים. "חבל שלא יצאתם לחגוג, היה נורא כיף!" אמרו לנו והלכו ישר לישון כל השבת עד ראשון בבוקר...

שוב נשארנו ערים בבית, רק אני ושלי, כל השבת. שאלתי אותה אם היא מרגישה טוב יותר. היא ענתה שכן, רק שכואב לה קצת הראש, אבל אסור לה לקחת אקמול כי שתתה אתמול... העברנו את הזמן בסלון ביחד ושוב שמענו את הקלטות שלה ברדיו-טייפ. היא נראתה פחות מוטרדת ואפילו שמחה או במצב רוח מרומם, או לפחות כך אני חושב כיום...

שנים עברו, ואני כבר לא גר בירושלים. עזבתי את העיר ואת הדירה המשותפת סופית אחרי שנתיים לערך, ובעצם כולנו בסופו של דבר עזבנו את ירושלים, כשם שרוב הצעירים החילונים עוזבים אותה אם אין להם סיבה טובה להישאר בה. אולם לקראת ליל הסילבסטר של 2009 הרמתי טלפון לליאת, סתם לשאול מה נשמע. היה לי את הטלפון הנייד שלה, אותו לא החליפה, לשמחתי. במשך חצי שעה שמחנו לרכל ולהתעדכן בנעשה בחיינו ובחיי אחרים. ליאת נישאה לדמיטרי, וכיום הם חיים בחיפה, עובדים ושוכרים דירה ומגדלים את בתם הקטנה, שכבר בכיתה א'.

"ומה עם שלי?" שאלתי.

"מה, אתה לא יודע מה קרה לה?" שאלה ליאת מהעבר השני של הקו.

"לא? קרה לה משהו?"

"כן, היא התאבדה לפני שלוש שנים בערך."

"מה?! זעקתי, לא מאמין."

"כן, ככה שמעתי מאנשים שהכירו אותה."

"את בטוחה שזה נכון?"

"גם במשפחה שלה אמרו לי שהיא נפטרה, רק לא אמרו ממה ומאיך, והמבין יבין."

עמדתי עם שפופרת הטלפון בידי, המום. "נתן? אתה שם? אתה בהלם? מה קרה?" שאלה ליאת, דואגת. ואני, אחרי רגע או שניים, הנחתי בחזרה את השפופרת של הטלפון למקומה וסיימתי את השיחה, עמדתי והתחלתי לבכות בכי חרישי, כי הבנתי. סוף-סוף הבנתי את מה שהייתי צריך להבין כבר אז בליל המילניום. הבנתי הכל, ובו זמנית גם לא הבנתי דבר, משום ששלי היפה לקחה את סודותיה עימה לקבר...

CLEAR

סיפור קצר מאת אנונימי

לאחר כ-20 שנים עזבתי את הכת. כל רכושי וכספי הוחרמו על ידי הכת, ואני הוכרזתי כ'אדם המדכא את ההתפתחות הרוחנית של חברי הכנסייה' (SP), והוטל עלי חרם ונידוי מצד חברי הכת. נאסר לדבר איתי או להזכיר אותי. הדבר הראשון שעשיתי היה לאשפז את עצמי במוסד פסיכיאטרי ולהתחנך בפני הרופאים שיחזירו לי את שפיותי.

לאחר מספר בדיקות ותקופת הסתכלות, הם אמרו לי כי הנזק לנפשי ולמוחי הוא כנראה בלתי הפיך, אך אם אקח תרופות פסיכיאטריות, אוכל לתפקד ואולי לחיות חיים רגילים ומספקים. הדבר השני שעשיתי לאחר שעזבתי את הכת היה לחדש את הקשר עם קרובתי היחידה שנותרה לי, קטי, ולבקש את עזרתה. שלוש שנים הייתי מאושפז שם, וקטי הייתה באה לבקר אותי פעם בחודש.

לבסוף, כשהוטב מצבי, השתחררתי ועברתי לגור עם קרובתי קטי בביתה. ביום השחרור ביקשתי מקטי שתיקח אותי לבית הקברות. עמדתי מול קבר הוריי וניסיתי בכל כוחי לבכות, אך לא הצלחתי.

הייתי חסר כל ונאלצתי להתחיל את חיי מההתחלה. עזרה גדולה קיבלתי מהסניף המקומי של ארגון נפגעי הכתות, שם התחלתי להשתתף בקבוצות תמיכה ולהתנדב. בסופו של דבר הצלחתי גם למצוא עבודה בסופרמרקט מקומי ולהרוויח קצת כסף. קטי אמרה שאוכל להישאר לגור אצלה כמה זמן שארצה.

למרות שהזמן חלף, לא הצלחתי לחזור לעצמי ונותרתי צל של האדם שפעם הייתי, אך התנחמתי שלפחות אינני חי בניצול ובשקר.

לילה אחד התעוררתי מוקדם מאוד באמצע הלילה ולא יכולתי עוד לישון. ירדתי למטבח להכין לי כוס תה ולעשן סיגריה, אך האור והרעש העירו את קטי, ששנתה הייתה תמיד קלה.

"אולי תצא קצת להתאווור", הציעה קטי. "כך לפחות אני אוכל לישון טוב, ואתה תשלים את שנתך כשתחזור בבוקר, ואני אהיה כבר בעבודה."

"בסדר, אבל לאן אלך?" שאלתי.

"יש פה אולם באולינג לא הרחק, ליד איפה שאתה עובד, שפתוח 24 שעות ביממה. למה שלא תלך ותשחק קצת באולינג?"

הרעיון קסם לי והסכמתי.

יצאתי באמצע הלילה והלכתי ברגל, נושם את האוויר החם והצלול של אמצע הקיץ. הגעתי לשם ומצאתי את האולם. לא היו הרבה אנשים, והחלטתי קודם כל להזמין לי משהו קטן לשותות ולאכול לפני שאולי אתחיל לשחק.

הזמנתי קולה וצ'יפס וישבתי שם באזור האוכל ועישנתי סיגריה. לפתע שמעתי מישהו קורא לי בשמי.

"מר גריסם!"

הסתובבתי וראיתי שני נערים צעירים עומדים ומביטים בי בתדהמה.

"אמרתי לך שזה הוא," אמר האחד לשני.

"מי אתם ומה אתם רוצים?"

"אתה לא זוכר אותנו?" שאל הגבוה ביניהם. "אני ג'ף מנדלבאום, וזה גרי קיפ, ואתה הכרת אותנו ואת הורינו כשעוד היית חבר בכנסייה."

לפתע נזכרתי מי הם ואת התקופה ההיא, ומיד שאלתי בפחד, "מה אתם רוצים ממני?" פחדתי שיפגעו בי מילולית או פיזית, משום שכל העוזב את הכת, מותר ואף רצוי לפגוע בו.

"תירגע, מר גריסם, אנחנו רק רוצים לדבר איתך... אתה יודע, לשאול מה שלומך וכו'," אמר הגבוה ביניהם, שקראו לו ג'ף.

"כן, אל תפחד מאיתנו, אנחנו מבטיחים לא לפגוע בך," אמר מיד אחריו הנמוך, שקראו לו גרי.

הזמנתי אותם לשבת איתי לשולחן.

ג'ף מנדלבאום וגרי קיפ היו שני נערים שהוריהם היו ידידים שלי כשעוד נחשבתי לחבר מן המניין בכת. היינו מתארחים זה אצל זה וחוגגים ימי הולדת ונפגשים באירועים וחגיגות של הכת.

"אז מה שלומכם ומה שלום הוריהם?" שאלתי.

"חרא," אמר ג'ף.

"חרא בלבן," הוסיף גרי.

"תסבירו, בבקשה," ביקשתי, והם החלו לספר לי.

אמו של גרי התאבדה לפני שלוש שנים בערך, ואביו של ג'ף חלה בסרטן ונפטר לפני חצי שנה.

"לא נתנו להם לראות רופאים, המניאקים האלה, אז עכשיו שניהם מתו," סיכם זאת ג'ף. על פי חוקי הכת, אסור לפנות לרופאים ולפסיכיאטרים ולפסיכולוגים, אלא רק לאנשי "הרפואה" של הכת, אשר מרפאים לפי התורה הפיקטיבית של הכת.

"אני מצטער לשמוע ומשתתף בצערכם," אמרתי תוך לגימה מהקולה.

"זה לא נראה שאתה נורא מצטער, מר גריסם," העיר גרי.

סיפרתי להם שאני סובל מכהות נפשית ולא יכול לבכות משום דבר, וקשה לי לחוש אמפתיה או סימפתיה לסבל של הזולת.

"מאז מתי זה ככה אצלך?" שאל ג'ף.

סיפרתי להם על שלוש השנים שלי במוסד הפסיכיאטרי ועל הנזקים שנגרמו לי במשך שנותיי בכת.

"וואו, אז אתה לא רק עזבת את הכנסייה, אלא הפכת ל'פסיכיאטרי'," אמר גרי. 'פסיכיאטרי' הוא שם גנאי אצל אנשי הכת לצרכני שירותי בריאות הנפש וכל מי שנוטל תרופות פסיכיאטריות.

"זה בקלות יכול לקרות גם לכם אם תישארו בכת," אמרתי להם. "מה שווה הכסף או המעמד שלכם בכת, אם הבריאות שלכם הולכת לעזאזל?"

"בזה אנחנו מסכימים איתך," אמר ג'ף.

"גם אנחנו מתכוונים לעזוב את הכת המזדיינת הזו," הוסיף גרי.

"בוא תשחק איתנו משחק, מר גריסם," הציע לפתע ג'ף.

שיחקנו משחק אחד. ג'ף לקח מקום ראשון, אני שני, וגרי מקום שלישי ואחרון. שיחקנו בשקט, מבלי לדבר. והשעה הייתה כבר ארבע וחצי בבוקר כששוב הלכנו לאזור האוכל.

"לי יש שתי שאלות לכם," אמרתי להם.

"ראשית, מה אתם עושים פה, הרחק מעיר מגוריהם? ושנית, מה אתם עושים ערים ומשחקים באולינג בארבע לפנות בוקר?"

הם ענו לי שגם להם יש נדודי שינה, ושמחר, כלומר היום בבוקר, הולכת להיפתח כנסייה חדשה של הכת, והם ועוד אלפי חברי הכת באו לעיר כדי להיות נוכחים בחגיגות הפתיחה.

"נחש מי מגיע לחנוך את הכנסייה?" שאל בהתרסה גרי.

"מי?" שאלתי.

"לא אחר מטום וולש," ענה ג'ף.

טום וולש הוא שחקן קולנוע הוליוודי מפורסם ועשיר, שהיה מבין הסלבריטאים הראשונים שהצטרף לכת ונהפך עם השנים למטיף שפוט שלה.

גיחכתי. "האיש רק הולך ומתחרפן עם השנים. יותר מדי אודיטינג עשו מהמוח שלו דייסה." אודיטינג הוא תהליך ההיטהרות וההתנקות של הכת, אך למעשה מדובר בשטיפת מוח היפנוטית, שבה האודיטר (המהפנט) מחטט ומשחק בנפשו של הפרה-קליר (קורבן ההיפנוזה) בשיטה היפנוטית אגרסיבית, שפותחה במקור להוצאת מידע משבווי מלחמה. המטרה בכל הטיפול הזה היא להביא את המטופל לדרגה או מצב שנקרא "קליר", שבו, לפי תורת הכת, נפשו מזוקקת וטהורה מכל בעיותיו הנפשיות וכאבי העבר. האודיטינג הוא טיפול יקר, ורבים מחברי הכת משלמים אלפי דולרים תמורת התענוג של הנזק הנפשי הזה. כל תהליך אודיטינג, שבו למעשה מוצאים החוצה פרטים אישיים, מביכים ואינטימיים של המהופנט, מתועד ומצולם לצורכי סחיטה במקרה של עזיבת חבר הכת.

גרי וג'ף גיחכו גם הם. "הוא הופך לאט-לאט למייקל ג'קסון שני," אמר גרי.

"תגיד, מר גריסם," שאל לפתע ג'ף.

"אתם יכולים לקרוא לי מרטין," אמרתי לו, מוריד את הרשמיות.

"טוב, מרטין, מה יותר הזיק לך מבחינה נפשית, האודיטינג או הטיפול הפסיכיאטרי?"

"תהליך האודיטינג לאורך השנים ללא ספק ערער אותי, והטיפול הפסיכיאטרי רק עוזר לי להקל את הנזקים, אך לא יכול לרפא."

"גם אנחנו שונאים את האודיטינג," אמר ג'ף. "זה מרגיש כאילו משחקים לך בנשמה."

"האודיטינג רק החמיר את הדיכאון של אמא שלי," אמר גרי בעצב.

"כל מה שאני יודע הוא שמהיום שהגעתי לדרגת קליר, אני לא מסוגל לבכות," אמרתי להם. "ואם כך אתם מרגישים, אז תעזבו את הכת. אתם עוד צעירים ויכולים לבנות לכם חיים טובים בחוץ."

"אנחנו מתכוונים לעזוב מחר את הכת, אבל בדרך שלנו," אמר גרי.

"למה אתם מתכוונים?" שאלתי.

"עזוב, מר גריסם, עדיף שלא תדע."

"אנחנו רוצים להחזיר בחזרה לכנסייה על כל הסבל שגרמה לנו ולמשפחות שלנו, ובכך להזהיר אנשים

בחוף ממנה," אמר ג'ף.

"למה לעזאזל אתם מתכוונים? מה אתם מתכננים לעשות?"

"עזוב, אל תשאל, כי אנחנו לא נגלה לך."

הם הזמינו אותי לעוד משחק. הפעם גרי לקח מקום ראשון, ג'ף שני, ואני אחרון. שוב שיחקנו בשקט ובלי לדבר, ואז שוב התיישבנו באזור האוכל, ואני הזמנתי עוד קולה והמבורגר. גם גרי וג'ף הזמינו המבורגר ושתייה. אחרי שסיימנו לאכול, ניסיתי שוב, בפעם האחרונה, לשכנע אותם לעזוב את הכת ולוותר על נקמה חסרת תוחלת. סיפרתי להם על ארגון נפגעי הכתות שאני מתנדב בו ושאלתי אם כבר עברו את גיל 18.

"אני כבר בן 19," אמר ג'ף, "וגרי חגג 18 לפני חודשיים."

אמרתי להם שאם כך, הם לפי החוק אנשים בוגרים וחופשיים לעזוב את הכת. "עזבו אותכם מנקמה בכת, פשוט תצילו את עצמכם," אמרתי להם. "תמצאו עבודה כלשהי, תחסכו, ופשוט תתנתקו מהכת ותעברו לגור בכוחות עצמכם ותתחילו לבנות את חייכם." הם הקשיבו לי עד הסוף, ואז פתח ג'ף ואמר, "אל תיפגע, מר גריסם."

"אתם יכולים לקרוא לי מרטיין," הזכרתי להם.

"אנחנו פשוט רגילים לקרוא לך מר גריסם," הסביר גרי.

"אל תיפגע, מר גריסם," חזר שוב ג'ף, "אבל אנחנו זוכרים אותך כשעוד היית בכנסייה, ואיך הערצנו אותך אז. ואילו היום אתה נראה כמעט כמו הומלס. אנחנו זוכרים איך היית מטיף ומרצה בהרצאות ומפעיל פעילים בכנסייה, איך כל כך היית בטוח בצדקת הכנסייה, ואיך היית אומר לכולם ולנו שרק הכנסייה היא הדרך היחידה והאמת היחידה. היית בעל דרגה גבוהה בכנסייה, נדמה לי הגעת לדרגה של OT7 או משהו."

"משהו כזה, זה כבר כל כך לא משנה," אמרתי.

"היה לך אחוזה, רכוש וכסף, והיה צפוי שתהיה אחד מבכירי הכנסייה ביום מן הימים, ואילו עכשיו אתה נראה פשוט איום ונורא. מה שאני מנסה לומר הוא – אתה אולי הצלת את עצמך בעור שיניך, אך מה לגבי כל אלה שעזרת לשכנע להצטרף לכנסייה? אתה ואנחנו יכולים להציל את עצמנו, אבל הכנסייה תמשיך לשטוף מוחות, ועוד פראירים יצטרפו אליה, והיא תצבור עוד כסף, כוח ועוצמה. מי לעזאזל ימנע זאת וילחם בכנסייה?"

"זה לא התפקיד שלי או שלכם להילחם בכת," אמרתי להם. "מספיק שעוד ועוד אנשים יעזבו אותה כדי שתיחלש, מספיק שנספר לאנשים בחוף את האמת על הכת כדי שלא יצטרפו אליה, ובסוף אף יגבילו אותה ויחלישו אותה."

"אתה הצטרפת לכנסייה מרצונך החופשי ועזבת אותה מרצונך החופשי. לנו, שההורים שלנו הצטרפו אליה

ונולדנו וגדלנו בה, לא הייתה שום בחירה חופשית, "אמר לפתע גרי. "הכל הוחלט עבורנו, וכך זה גם כיום."

"אתה טועה, יש לכם רצון חופשי ויש לכם אפשרות בחירה."

אבל מילותיי לא שכנעו אותם בסופו של דבר.

השעה כבר הייתה שש וחצי בבוקר, וג'ף וגרי אמרו שהם נפרדים ממני ושהיה להם כף לשחק איתי, והלכו. אני נשאיתי בבאולינג עד שבע וחצי בבוקר וחזרתי הביתה. קטי כבר יצאה לעבודה, ואני נכנסתי למיטה וישנתי שנת ישרים.

למחרת גיליתי בחדשות מה בדיוק תכננו ג'ף וגרי. באמצע הטקס בכנסייה, בהנחיית טום וולש, נכנסו שניהם לכנסייה חמושים בתתי-מקלע והחלו לירות לעבר הקהל שישב שם. 26 הרוגים ו-32 פצועים, ולבסוף שניהם נהרגו מאש כוחות המשטרה והמאבטחים שהגיעו למקום.

בימים שלאחר מכן לא יכולתי שלא להיות מוצף בזיכרונות מהימים ההם, שבהם גרי וג'ף היו ילדים קטנים שהיינו חוגגים להם ימי הולדת. מרי, אמו של גרי, שהייתה אישה עדינה ויפה, אלופה בסיידור פרחים ובאפיית עוגות, הייתה אופה להם עוגת שוקולד. ואביו של ג'ף, אדוארד, אדם נעים הליכות שאהב מוזיקה קלאסית וג'אז, היה מביא להם מתנות עטופות בנייר כסוף עם כרטיס ברכה מקורי. ואנחנו היינו ממלאים את הבריקה בחצר ונותנים להם להשתעשע במים ביחד עם יתר חבריהם, ילדי חברי הכת, בזמן שאנו, המבוגרים, היינו משגיחים עליהם מהמרפסת תוך כדי משחקי קלפים.

נזכרתי בכל זאת, ובפעם הראשונה זה שנים רבות לא יכולתי להפסיק לבכות.

בחזרה לעתיד (פגישה אחרי הצהריים)

סיפור קצר מאת אנונימי

יום רביעי, 2015, ואני מתכוון לפגישה. אני מתקלח ומתגלח, חופף את השיער שעוד נותר לי, ואחרי זה מתלבש בבגדיי הנאים והנקיים ביותר. בחוץ יום קריר של תחילת אוקטובר, ואני לובש את מעילי העבה שאבי קנה לי לפני כמה שנים באחת מנסיעותיו לחו"ל. אני יודע שאזדקק לו, כי החורף של הפגישה שאני יוצא אליה קר יותר מהחורף של השנה הנוכחית. לסיום אני מזליף קצת בושם וחובש כובע צמר חם על הראש, ונפרד מהשותפים שלי לדיור המוגן לחולי הנפש. "שיהיה בהצלחה בפגישה", הם מאחלים לי, ואני יוצא מהבית ויורד לרחוב...

הרחוב הוא רחוב צדדי ליד מרכז העיר הישן, ואני הולך, משתדל שלא ללכת מהר מדי כדי לא להזיע. אני פוסע לאט ברחובות העיר בדרכי אל השכונה הישנה שבה גדלתי. השעה היא אחת ורבע אחר הצהריים,

ואני יודע שייקח לי כעשרים דקות להגיע. אני ממשיך ללכת ועובר על פני עוברי אורח, תושבי העיר – זקנים, צעירים, ילדים, גברים ונשים – חולף על פני חנויות ובתי עסק של מרכז העיר. ולאט-לאט מזג האוויר נעשה יותר ויותר קריר, והשמיים נעשים עוד ועוד סגריריים, כשאני כבר מגיע לסוף הרחובות הראשיים ונכנס לרחובות השכונה הישנה שבה גדלתי. הזמן כאילו חוזר יותר ויותר מהר אחורה. שוב אני הולך ברחובות הישנים של ילדותי, חולף על פני הבית של גיא ושל תומר, שני החברים היחידים שהיו לי בבית הספר היסודי. אני גם חולף על פני בית הספר התיכון שלי, על פני בית הכנסת השכונתי שלנו, שבו סבתי ז"ל הייתה מתפללת בכל שבת, והיכן שעליתי לתורה בבר המצווה. להפתעתי, המקומות לא השתנו מאז, והזיכרונות שלי מתחילים לקום לתחייה, ואיתם גם פתאום אני רואה ברחובות השכונה את אנשי השכונה של פעם, אשר בעתיד, ב-2015, כבר אינם עוד, או לפחות לא גרים יותר בשכונה...

אני מגיע למקום הפגישה, הגינה הציבורית מול בית הוריי, הבית שבו גדלתי. אני מתיישב על הספסל, מסתכל על השעון, והזמן הוא רבע לשתיים אחר הצהריים, יום רביעי, אוקטובר 1994. הגעתי בדיוק בזמן. עוד רגע אפגוש את עצמי כפי שהייתי אז, שמיניסט בן 17 בתחילת השנה האחרונה של התיכון, בדיוק כפי שקבענו להיפגש.

הדקות עוברות, ובשביל הגן מתחילים לעבור בבודדים ובזוגות, ולפעמים בקבוצות, תלמידי בתי ספר בדרכם מסוף יום הלימודים הביתה, אל ארוחת הצהריים שמחכה להם בבית. אני מסתכל עליהם, ואת חלקם אני מזהה כמי שלמדו איתי בתיכון. הם נערים ונערות צעירים, יפי תואר ומלאי מרץ, עם ביטחון עצמי ועם שכל חריף וגוף בריא, ואני שואל את עצמי אם באמת אוכל לזהות את עצמי כפי שהייתי אז. ואז הנה אני רואה אותו! את עצמי של 1994! נער בן 17, שגם הוא צעיר ויפה תואר ומלא מרץ, אך ללא שמץ של ביטחון עצמי. ואני רואה אותו הולך מהר-מהר, כשראשו מורכן ועיניו מביטות על הרצפה, כפי שהייתי נוהג אז לעשות תמיד כשהייתי הולך בחוץ ברחוב...

הוא הולך מהר מאוד ולא שם לב כמעט לכלום שמסביבו. הוא רזה ומרכיב משקפיים גדולות בעיצוב מיושן, ובכלל, בגדיו והופעתו אינם במודעה, לא של 1994 וגם לא של 2015. הוא לבוש במכנסי ג'ינס דהויים וחולצת בית הספר, שעליה מעיל דק מיושן, נועל נעלי ספורט ישנות וסוחב על גבו תיק בית ספר. יש לו תסרוקת עם שיער מלא ועם בלורית. בגדיו והופעתו מיושנים ושמרניים אפילו לאופנה של תקופתו, ואני מתפלל איך לא קר לו ברוח החורפית והקרה, כשנדמה, לפי העננים האפורים, שכל רגע עלול לרדת גשם.

הוא מגיע וחולף על פניי, שקוע כולו בעולמו, חולם בהקיץ או חושב את מחשבותיו. כאשר הוא חולף על פניי בשביל הגינה, אני מיד אומר לעברו בקול רם, "היי! רונן! שלום לך! מה קרה, שכחת את הפגישה שלנו?" והוא לפתע עוצר, מבולבל, ומביט סביבו, לא מבין מי קורא לו ולמה. ואז הוא רואה אותי יושב על הספסל, ועל פניו מופיעה הבעה של היזכרות פתאומית. חיוך מבויש מופיע על פניו, והוא פונה לכיווני ופוסע עד אליי לספסל, מתיישב לידי ומניח בצד את הילקוט הכבד, אותו הוא רגיל לסחוב על גבו.

"שלום", הוא אומר בקול מבויש. "כמעט שכחתי את הפגישה שלנו."

"זה בסדר, העיקר שאתה פה", אני עונה ומנסה לחייך.

"אז מאיזו שנה אתה בא בדיוק?" הוא שואל ומעז להביט בי בחשש, בעיניים, במבט סקרן ותמים.

"2015", אני אומר לו.

"וואו", הוא פולט. "אתה ממש בא כאילו מהעתיד, כמו בסרטים ובספרים של מדע בדיוני."

אני מחייך, מתאפק שלא לצחוק על התמימות שלו. "כן, ממש כך."

"אז אתה... כלומר אני... כלומר..." הוא מסתבך במילים.

"כלומר אנחנו", אני מתקן אותו.

"אוקיי", הוא מתאושש מהר. "כלומר אנחנו ב-2015 כבר בני... 38! וואו!"

"אני העתיד שלך, כמו שאתה העבר שלי", אני מסביר הכי פשוט שאני יכול.

"אז מה אתה יכול לספר לי על העתיד שלנו, שעוד מצפה לי?" הוא מיד ניגש לעיקר.

וכאן אני מתחיל לגמגם. מצד אחד, הייתי רוצה לומר לו כל כך הרבה, כמו 'תתעקש על לקבל עזרה נפשית מקצועית וטובה ואל תעשה צבא כי זה לא בשבילך', אבל אני לא יכול לומר לו הרבה. אני לא יכול להזהיר אותו מהתפרצות המחלה אצלו ומהאשפוז והאבחנה של מחלת נפש, כי בתכל'ס הוא לא בעל השליטה על חייו, וזה לא ישנה הרבה, אלא סתם ידכא אותו או יפחיד אותו ויעשה לו רע.

"תראה, אני לא יכול לספר לך יותר מדי", אני מתחיל לתרץ. "זה... מסובך."

"אני מבין, אתה לא יכול לספר לי מה יהיה כי אז תשנה את העתיד ותיצור את 'פרדוקס המסע בזמן' הידוע של איינשטיין."

"כן, משהו כזה", אני פולט.

"בסדר, אז מה? לספר לך איך היה היום שלי?" הוא מנסה לשנות נושא.

"ספר על זה, מותר לנו לדבר", אני מעודד אותו.

"טוב, היום היה לי שיעור שעת אפס בספרות עם מחנך הכיתה, מנחם, ואבא העיר אותי לפני שנסע לעבודה. היה לי יום שגרתי בבית הספר, שאני שמח שכבר נגמר ושאוטוטו אוכל לחזור הביתה ולאכול את ארוחת הצהריים של סבתא ביחד איתה ועם אמא ואחותי. ואז, אחרי שיעורי הבית, אוכל להסתכל טלוויזיה ולקרוא עיתון, ואני שמח שהיום בערב יש את הסדרה 'מסע בין כוכבים: הדור הבא' שאני אוהב בערוץ המזרח התיכון. ואני מחכה בקוצר רוח לכתוב ביומן האישי שלי לפני שאלך לישון היום, כי יש לי משהו חשוב שנזכרתי בו, שאני רוצה להעלות בשיחה הבאה עם רלי."

ואני נזכר לפתע ברלי, הפסיכולוגית המבוגרת שהייתי הולך אליה פעם בשבוע לשיחות טיפוליות, ואיך רק לה הייתי מספר את כל מה שלא יכולתי לספר לאף אחד – כלומר, כמעט את הכל.

"אני נזכר עכשיו, אחיך עומד לעבור למוסד, לא?" אני שואל ונזכר באחי הקטן, הנכה והסיעודי, שבאותה תקופה סוף-סוף מצאו לו סידור מוסדי אחרי שהיה עמנו 11 שנה בבית, ואנחנו היינו צריכים לטפל בו ולשמור עליו, כולנו, כל המשפחה ביחד.

"כן, עוד חודש וחצי והוא עובר לשם. אבא אומר שזה מוסד ממשלתי טוב, עם פיקוח והכל. לא נעים לומר את זה, אבל גם אני וגם כולנו במשפחה מחכים לרגע הזה שהוא יצא מהבית סוף-סוף, ואנחנו נקבל בחזרה את החיים שלנו כמשפחה רגילה."

אני מחייך בעצב ולא מגלה לו שבעוד שנתיים וחצי לערך יהיה זה תורו לעוף מהבית ומהמשפחה ולהתגלגל במוסדות שיקום לחולי נפש, בדיוק מאותה סיבה...

אנחנו שותקים איזה רגע או שניים, ואז הוא מסתכל אליי במין תחינה ושואל, "אולי יש בכל זאת משהו שאתה יכול לומר לי? אני לפעמים כל כך מפחד מהעתיד, ולפעמים אני להפך כבר רוצה לצאת לחיות את החיים שלי בעולם הגדול. אז מה אתה כן יכול לומר לי על מה שמצפה לי או לנו? האם אני אהיה מאושר? האם אני אצליח בחיים?"

ואני מביט בו, בנער הזה שהייתי, וחשבתי מה אני יכול לומר לו שיעודד אותו.

"תראה, מה שיש לי לומר לך בעיקר זה 'קח אותו לאט את הזמן'. תהנה ממה שיש לך עכשיו, תהנה מהאוכל הטעים והמבושל של הבית והמשפחה, תהנה לך מהתחביבים שלך ומהעיסוקים שלך ומכל מה שמסב לך עונג, כי אתה אולי לא יודע את זה, אבל זו תקופה טובה בחיים שלך, וכדאי שתעריך אותה. בעתיד, עם הזמן, הכל ישתנה, ותאמין לי, הפחדים שלך הם מיותרים, כי הזמן יעשה את שלו וכבר יגלגל אותך לאן שאתה צריך להיות."

"מה אתה מנסה בעצם להגיד?" הוא הרים גבה.

"אני אומר שתנסה לעשות לעצמך חיים פשוטים וקלים, ואל תבזבז את הזמן שלך על לדאוג מדברים שלא בשליטתך," הסברתי.

"אתה קצת מזכיר לי את מה שההורים אומרים לי בקשר לחרדות שלי," הוא אמר בעצב.

"מה שאני מנסה לומר זה שתנסה להיות אופטימי. אתה צעיר ורענן כמו פרח בשיא פריחתו, אז אין טעם שתייסר את עצמך. תאמין לי, העתיד כבר ידאג לעצמו."

הוא שתק ונהיה עצוב ומהורהר, כפי שזכרתי את עצמי שהייתי. שתקנו עוד כמה רגעים, ואז הנחתי יד על כתפו ואמרתי לו, "טוב, עזוב את מה שאמרתי, מספיק דיברנו. לך הביתה, סבתא שלך מחכה לך, וגם

אמא ואחותך. לך תאכל ארוחת צהריים טעימה ותהנה כמה שיותר מהחיים, וליטפתי את ראשו ברכות.

הוא קם ואמר, "טוב, תודה על השיחה. אני מבין שהכוונה שלך טובה בסך הכל." הוא הרים את הילקוט ושם אותו על גבו והתחיל ללכת לכיוון הבית, כשהוא מסתכל אחורה לעברי ומנופף לשלום. ואני נופפתי לעברו גם לשלום ונשארתי להסתכל עליו הולך, נכנס הביתה ונעלם. ואז קמתי ממקומי על הספסל והתחלתי ללכת את דרכי בחזרה לעתיד, ל-2015, כדיור המוגן לחולי הנפש שבו גרתי כבר למעלה מעשר שנים...

סוף.

פעם בחיים

סיפור קצר מאת אנונימי

סוף-סוף הסכמתי לצאת מהשגרה שלי כדיור המוגן ולהיפגש עם עידן ורותם – שני חברים ותיקים שבמשך השנים האחרונות שמרתי איתם רק על קשר טלפוני. עידן כבר התלונן בפניי שנמאס לו להיות רק חבר טלפוני שלי, שהוא לא ראה אותי כבר איזה שלוש שנים וכמעט שכח איך אני נראה. רותם, מצידו, היה אומר לי שאני מסתגר והולך אחורה, שזה לא טוב ולא בריא, והזכיר לי איך פעם, לפני המשבר והאשפוז האחרון שלי לפני ארבע שנים, לא הייתה לי בעיה להיפגש איתם ולצאת לבילויים בתל אביב, גם באמצע הלילה בסופי שבוע. הם לחצו עליי עוד ועוד שניפגש, אפילו רק למשהו סולידי – כמו בית קפה או מסעדה טובה – עד שלבסוף הסכמתי.

שלושתנו היינו חברים ותיקים, מאז שהיינו יחד בפנימייה השיקומית בירושלים. אי שם, לפני כמעט חמש-עשרה שנה, במחצית השנייה של שנות התשעים של האלף הקודם, עידן ואני גרנו כל אחד בדיור מוגן בעיר אחרת, ואילו רותם הוכר כנכה צה"ל, שכר דירה קטנה משלו וגם הוציא רישיון והיה לו אוטו. רותם היה הנהג שלנו לאותו ערב שישי, שאסף אותנו והביא אותנו למסעדת "מצדה" על חוף הטיילת בתל אביב, שבה הזמנו מראש מקום.

ישבנו שלושתנו והזמנו אוכל ושתייה קלה ודיברנו על הדברים הרגילים: על הבעיות והקשיים הרגילים בדיורים המוגנים שלי ושל עידן, ורותם, מצידו, התלונן על הרגשת בדידות ועל שעמום בבית ובעבודה שלו ודברים כאלה. אחרי אלה, התחלנו פתאום לדבר על הפנימייה ולהעלות זיכרונות מ"הימים ההם".

"אין לכם מושג כמה אני מתגעגע לפנימייה, לתקופה ובמיוחד לאביב..." אמרתי להם, נאנח.

"הו! יובל, יובל, מתי תחליף קסטה כבר, אה?" גער בי עידן בחצי חיוך. "מתי תתעורר ותפסיק כבר עם הנוסטלגיה שלך? אני לא מאמין בלחיות בעבר כל הזמן, ואם לומר את האמת, ככל שעובר הזמן, אני זוכר פחות ופחות את הפנימייה, וטוב שכך."

"נשמע כמו אלצהיימר מוקדם, עידן, צחק רותם.

"אתם יודעים בכלל שאהבתי את אביב?" שאלתי אותם פתאום, והאווירה הרצינה.

"עוד פעם הוא מתחיל," אמר עידן. "מתי תבין שאתה אהבת את אביב כמו ידיד נפש וחבר קרוב וטוב, ולא מעבר לכך?"

"זה שאביב היה שותף לחדר שלך, שהייתם חברי נפש קרובים, וזה שבסוף-סוף, לפני שעזב את הארץ סופית, הוא יצא מהארון ואמר לכולם שהוא הומו, לא אומר שגם אתה כזה, יובל," שאל רותם.

"אני יודע שהייתי מאוהב בו, וזה לא היה סוד בכלל, אלא כל הפנימייה ידעה את זה, כולל הצוות וכולל אתם... אני בטוח שאתם, וכל יתר המשתקמים, הייתם צוחקים עליי מאחורי גבי כעל ה'מאהב הקטן' של אביב, שכל הזמן רצה להיות במחיצתו ולך תדע מה הם עושים ביחד בלילות, בחדר המשותף שלהם, אחרי כיבוי אורות'..."

"יכול להיות שצחקנו קצת," הודה רותם, "כי זה היה מוזר. אולם מצד שני, היה ברור לנו שאתה לא הומו ולא ביסקסואל."

עידן נאנח בקוצר רוח ומיד הוסיף, "תראה, אביב היה נשי – מאוד נשי, למי שהיה לו קצת שכל ויכולת להבחין בכך, וכמעט כולם, אפילו אתה, כבר חשדו מההתחלה שהוא הומו... היו כאלה שהתרחקו ממנו בגלל זה, והיו כאלה שדווקא נמשכו אליו כמו פרפרים לאש, ואתה היית מאלה שנמשכו אליו והוא בלבב אותם. אותך במיוחד הוא בלבב עד היום, פשוט סובב לך את הראש לגמרי. אם אחרי שעברו כל כך הרבה שנים אתה עדיין מתגעגע אליו, פתאום החלטת שהיית מאוהב בו ושאתה ביסקסואל או הומו – בחייד, יובל, מה זה השטויות האלה?"

"אתם פשוט לא מבינים," אמרתי, משפיל את ראשי בעצב.

"מה יש פה להבין? תן לי לשאול אותך מספר שאלות, אוקיי? ותענה, בבקשה, בכנות," אמר עידן. "אתה מרגיש, או הרגשת אי-פעם, משיכה מינית לגברים?"

"לא, לא ממש," עניתי.

"אתה שכבת פעם עם גבר? או עם אביב, שאתה טוען שכל כך אהבת? שכבת בכלל עם מישהו או מישהי אי-פעם? חוץ מאותה נערת ליווי שהלכת אליה כשהיית בן 23, בשביל אחרי זה לספר לכולם שאתה סוף-סוף לא בתול?"

"לא," אמרתי.

"היה לך קשר רומנטי או מערכת יחסים עם גבר או עם אישה אי-פעם? האם אי-פעם הרגשת את אותה

הרגשה שהרגשת כלפי אביב כלפי מישהו או מישהי אחרים?"

"לא ולא," הודיתי בעצב.

"כשאתה מאונן, אתה מפנטז על גברים, על נשים או גם וגם?"

"בעיקר על נשים, אבל לפעמים לא רק," עניתי בעודי מסמיק.

"בחיידך, עידן, מה זו החקירה הזו?" התקומם רותם. "עוד מעט תיכנס לו לתחתונים."

"אני מנסה לגרום לו להבין נקודה חשובה!" אמר עידן בכעס. "ועכשיו תסלחו לי, אבל אני צריך לשירותים, אז תיכף אחזור, ואתה, רותם, מוזמן להמשיך במקומי." עידן קם והלך לו. אנחנו ליווינו אותו במבטינו עד שנעלם באגף השירותים לגברים...

רותם ואני שתקנו כמה דקות.

"זה רק נדמה לי, או שעידן מתנהג קצת כמו הומופוב?" שאלתי בעצב.

"יכול להיות," ענה רותם, "אבל יכול גם להיות שהוא מנסה לגרום לך להבין שלהיות הומו או ביסקסואל זה לא איזה משהו אפלטוני שאפשר להחליט עליו – זה לא רק להתאהב רגשית בגבר, אלא גם להימשך אליו מינית ולשכב איתו, כולל הכל – מין אוראלי ואנאלי, וזה רק בתור התחלה... אתה חושב שאתה מסוגל לזה? היה לך אומץ ליזום ולנסות את זה פעם? למשל, האם נכנסת לפורומים או צ'אטים של הומואים, או נרשמת לאתרים כמו אטרף?"

"ניסיתי טיפה, אבל זה מרתיע אותי. הכל נע שם סביב יצרים וסקס וסטוצים נון-סטופ, הכל שם שוק בשר," אמרתי.

רותם חיידך. "אני מתאר לעצמי שזה כך... ותגיד, כשאתה נתקל בארוטיקה או פורנו של הומואים, מה זה גורם לך לחוש?"

"קראתי כמה סיפורים ארוטיים באינטרנט, ותיאורי המין שם לרוב גרמו לי רתיעה או סלידה, ולעיתים נדירות משיכה."

רותם הביט בי במבט רך ואמר, "אוקיי, יובל, ועכשיו שאלת מיליון הדולר... אם אביב היה יושב פה איתנו היום והיה בא ואומר לך שהוא אוהב ורוצה אותך, רוצה לשכב איתך, שתהיה בן הזוג שלו ושתגורו ותחיו ביחד וכיוצא בזה – מה היית עונה לו?"

"הייתי מסכים ללא היסוס," אמרתי בעודי מתכוון לכל מילה.

"מעולם לא היית במערכת יחסים זוגית, לא עם גבר ולא עם אישה – אז מאיפה לך לדעת אם זה היה מצליח? מאיפה לך לדעת שבסוף אביב, אהובך היקר, לא היה עוזב ונוטש אותך ומשאיר אותך עם לב

שבור לחתיכות?" שאל רותם, מקשה.

"בשביל אביב, הייתי מוכן לקחת גם את הסיכון שזה לא ילך בינינו ושהלב שלי ישבר," אמרתי מבלי למצמץ.

רותם חשב רגע ואמר, "טוב, אז אולי יש לך פוטנציאל לכך, רק שזה תלוי בבן אדם איתנו אתה הולך... אולי באמת הייתה לך אהבת נפש לא ממומשת של פעם בחיים, ואם כן, אני יכול להבין אותך על שאתה מתייסר בשאלה 'מה היה יכול להיות, אילו הדברים היו אחרת?'"

עידן חזר מהשירותים והצטרף שוב לשולחן, ויותר לא דיברנו באותו ערב על הנושא, אלא עברנו לדבר על נושאים אחרים...

אחרי המפגש במסעדה, החזיר אותנו רותם באוטו שלו, כל אחד לדיור המוגן שלו. קודם את עידן, שגר קרוב יותר למרכז, ואחרי זה נסענו רק רותם ואני לעבר הדיור המוגן שלי, ובדרך המשכנו לדבר...

"אתה יודע," אמר לי רותם לפתע, "הייתה תקופה בפנימייה שגם אביב היה מאוהב בך."

"מה? מאיפה אתה יודע את זה? הוא אמר לך?" הייתי מופתע.

"כן, גם לנו היו שיחות נפש, לא רק לכם, והוא באמת אהב אותך ואמר לי זאת במפורש," אמר רותם.

"מה הוא עוד אמר לך?" שאלתי.

"הוא אמר לי שהוא נמשך אליך קצת, ונורא רצה לעזור לך, ושהוא יודע שאתה מאוהב בו מבלי להיות מודע לכך באופן מלא. אבל תבין אותו, ידיו היו כבולות – הוא לא רצה ופחד להתוודות בפניך על אהבתו, כי היית הפכפך ואימפולסיבי ולא צפוי, כמו רבים מאיתנו אז כשהיינו צעירים, והוא פחד מדחייה. חוץ מזה, הוא עדיין היה בארון והתמודד עם הלבטים שלו בעניין. כמובן שחוקי הפנימייה הנוקשים נגד יחסי מין וזוגיות עמדו כמכשול, והוא לא רצה שיעיפו אותו או אותך מהפנימייה בגלל התנסות בעלת אופי מיני כזה או אחר. וגם הוא כבר נכווה רבות בעבר, ונרתע להתחיל קשר עם מישהו כמוך, שהוא לגמרי חסר ניסיון וגם חסר מודעות ובגרות נפשית, שבלעדיהם אין בסיס לקשר או לזוגיות..."

"לא ידעתי שהוא דיבר איתך ככה חופשי עליי... איך זה יכול להיות?"

"פשוט מאוד, יובל," אמר לי רותם לפתע. "הסיבה שאני ואביב דיברנו חופשי עלייך וגם על עוד דברים, שכמעט אף אחד לא ידע שדיברנו עליהם, היא מפני שגם אני, כמו אביב, הומו..."

"אתה? הומו?" שאלתי, המום.

"כן, אני הומו, ובפנימייה רק אביב ואני ידענו זה על זה, הרבה לפני שאביב יצא מהארון."

"ואתה עוד בארון?" שאלתי.

"לא בדיוק. אני החלטתי, בניגוד לאביב, לצאת בהדרגה מהארון, ולא בבת אחת, אלא לאט-לאט ורק בפני מי שאני חושב שהוא בשל מספיק כדי לחשוף מידע זה בפניו... זו מעין פשרה."

"אוקיי, אבל למה החלטת לגלות את זה גם לי?"

רותם שתק לרגע, כאילו מנסה למצוא את המילים הנכונות, ולבסוף אמר, "תראה, אני בסך הכל מעוניין לעזור לך, אם אתה מעוניין בעזרה."

"עזרה? איזו עזרה בדיוק?"

"נראה לי שמה שחסר לך זה מידע וניסיון – אתה עוד לא החלטת סופית מי ומה אתה ומה אתה מחפש ורוצה בדיוק, ואין לך את מי לשאול או להתייעץ איתו, וגם לא עם מי להתנסות ולנסות דברים. ואתה צריך, לדעתי, משהו שיהיה מוכן לעזור לך וללמד אותך, אז..."

"אז אתה מציע לי את עזרתך?" שאלתי.

"אם אתה מעוניין בכך... תחשוב על כך."

"אבל אין לך משהו?"

"אני בודד מזה הרבה זמן, יובל, ואין אף אחד בחיי כרגע, אז אני פנוי," התוודה בפניי.

"טוב, תודה, אני בהחלט אחשוב על זה," אמרתי.

"קח את הזמן שלך ושקול זאת ברצינות ולעומק, כי ההצעה שלי כנה... אנחנו מכירים כבר חמש-עשרה שנה, אם לא יותר, יש לך את מספר הטלפון שלי, ובניגוד לאביב, אני לא הולך לברוח לשום מקום. הדבר האחרון שארצה הוא לפגוע בך, ואתה הרי יודע שתוכל לבטוח בי, לא?"

"אני יודע," אמרתי, "אבל אני צריך זמן כדי לעכל את מה שאמרת לי, לפני שאתן לך תשובה."

"קח את כל הזמן שבעולם, יובל, ואני אהיה פה בשבילך, אם תרצה."

בסוף הגענו לדיוור שלי, ירדתי מהאוטו, ורותם המשיך לנסוע חזרה לדירה שלו. בלילה, במיטתי, התהפכתי מצד אל צד, ולבסוף קמתי, הלכתי למטבח, הכנתי לי כוס תה ושתיתי אותה בפינת האוכל בדממת הלילה – כל השותפים ישנו שנת ישרים... הייתי עייף, אך חשבתי על הצעתו של רותם. אומנם הוא לא אביב, אבל... אבל אולי כדאי לי בכל זאת – כי אחרי הכל, כמה פעמים כבר אפשר לדעת אהבת אמת, אם לא רק פעם בחיים?

סוף.

Cry Me a River

סיפור קצר מאת אנונימי

שש וחצי בבוקר וג'ינג'י, החתול שלי, בא אל מיטתי ומעיר אותי בליקוקים והתחככויות של פרוותו בפניי. נמאס לו לחכות עד שאקום ואלטף אותו ואאכיל אותו. אני פוקח את עיניי ומלטף אותו, והוא מתחיל לגרגר.

"בגלגול הבא, אני לוחש לו, "נתחלף. אתה תהיה אדם, ואני אהיה החתול שלך – עשינו עסק?" וג'ינג'י מלקק את אפי לאות הסכמה חתולית.

אני קם, שוטף את פניי, מצחצח שיניים, מתקלח ומתגלח במכונה, ואז אני עוצר הכל וכורע ברך ליד המיטה ומתפלל את התפילה שלימדו אותי לפני שנים בקבוצת 12 הצעדים של כפר הגמילה: "אלוהים – תן בי השלווה לקבל את הדברים אשר אינני יכול לשנות, את האומץ לשנות את אשר אני יכול, והחוכמה להבדיל בין השניים." ומיד לאחר מכן אני נכנע בפני כוח עליון ממני, ולאחר מכן אני קם וממשיך בסדר יומי.

שמונה בבוקר, ואני כבר אחרי ארוחת בוקר קלה, לוקח את התרופות של הבוקר ושוקל את עצמי. אני שמח לגלות שעליתי קילו וגם שמח שלא היו לי בחילות בלילה, ולכן היום התחיל לו ברגל ימין. גם ג'ינג'י אכל לו ארוחת בוקר של אוכל רטוב, וכעת אני מאכיל אותו מידי טונה ונותן לו את הוויטמינים שלו, והוא אוכל בתאבון. הטלפון מצלצל, ואני עונה.

"בוקר טוב, אלכס," אומרת לי ידידתי הטובה (והיחידה) מיכל. "אני מצלצלת משדה התעופה בהית'רו, הטיסה שלי מתעכבת. רק רציתי להזכיר לך שלא תפספס את הדייט שלך היום."

"אני זוכר, מיכל, זה בסדר," אני מרגיע אותה.

"ואתה לא מברז, אתה שומע!"

"אני אלך, אל תדאגי, אני לא אקלקל לך את כל מה שטרחת להכין."

"יפה, ואני אצלצל אליך בערב לשמוע את כל הפרטים איך היה," קבעה נחרצות. "עד אז כבר אגיע, אני מקווה, לפני יורק."

אני מסיים איתה את השיחה בהבטחה לשמור בשבילה את כל הפרטים הקטנים ונפרד.

היום, בשעה 17:00, בבית קפה, יש לי בליינד דייט עם בחור אחד בשם ארז, שגם הוא נשא כמוני. מיכל הפכה עולמות כדי לארגן את זה, וכעת נאלצה לדאוג בשלט רחוק, כשבדיוק התאריך נפל על כנס חשוב בניו יורק שלא יכלה להחמיץ מטעם העבודה.

אני מעביר את הזמן עד לשעה של התרופות של הצהריים בקריאת הספרים של ד"ר מייקל ניוטון על מחקריו בנושא גלגול נשמות, שנעשו בשימוש בהיפנוזה עמוקה, כשאני יושב על הספה וג'ינג'י מתכרבל בחיקי. בחוץ יום שבת סתווי יפהפה. בצהריים אני לוקח את התרופות ומחמם לי את ארוחת הצהריים, ובנתיים מכין לג'ינג'י את האוכל שלו.

אחר הצהריים עובר מהר כשאני מתכוון לדייט, ולקראת השעה ארבע, עם התרופות, אני מסתכל על עצמי במראה. אני נראה "בסדר", "מכובד", אולי אפילו קצת "נאה". בארבע ורבע אני מזמין מונית לבית הקפה ונפרד מג'ינג'י. "אני אחזור מהר", אני מבטיח לו, "אני רק הולך לפגוש מישהו לשיחה על כוס קפה."

אני מגיע לבית הקפה שנקבע ומחכה שעה, ואין זכר לבחור. אף אחד לא ניגש, חוץ מהמלצרים. אני יודע איך הוא אמור להיראות, מיכל שלחה לי תמונה, וגם הוא קיבל תמונה שלי. בסוף אני מחליט לעזוב מבלי להזמין כלום ויוצא החוצה לרחוב. לפני שאני מצליח לתפוס מונית, ניגש אליי קבצן ומבקש נדבה. אני מסתכל עליו ומחליט לתת לו שטר של מאה שקל, מה שמשאיר אותו המום ואותי מחייך – אומנם הכסף בעולם הזה הוא חזות הכל, אבל אתה לא יכול לקחת אותו איתך לעולם הבא. בסוף אני תופס מונית וחוזר בשש וחצי בערב הביתה.

אני אוכל ארוחת ערב משביעה ודי כבדה, שלא כמנהגי. ג'ינג'י כל הזמן קופץ על השולחן, ואני מוריד אותו. בשמונה, עם לקיחת התרופות, מצלצל הטלפון, כפי שציפיתי, ואני נאלץ להסביר למיכל שארז הבריז לי.

"אני אתן לה על הראש!" אמרה בכעס, כשהיא מתכוונת למתווכת השנייה שסיפרה לה על הבחור.

"מיכל, בואי לא נגזים," אני מנסה להרגיע אותה.

"זה לא בסדר! זה פשוט לא פייר! אני כל כך קיוויתי שיצא מזה משהו טוב!"

"זה לא נורא, מיכל, אני בסדר."

"בסדר שמבסדר! אתה אדם מקסים ולא מגיע לך להיות כלוא כל הזמן עם חתול ולדבר אל הקירות."

"אני לא מדבר אל הקירות, מיכל. תראי, בואי נחכה עד שתחזרי לארץ ונדבר על זה. בינתיים אל תדאגי לי, אני בסדר."

"לא עצוב?" שאלה.

"לא, לא עצוב בכלל. גם ככה לא היו לי ציפיות מי יודע מה."

"טוב, אז לא לדאוג?"

"לא, אני בסדר," אני מבטיח לה, ואנחנו מסיימים את השיחה.

אני נכנס בעשר למיטה ונרדם כשאני מסתכל על פרקים של "סיינפלד" ב-DVD, וג'ינג'י שוכב לצדי במיטה, מנמנם.

אני מתעורר בארבע בבוקר עם בחילה שלא מהעולם הזה ורץ מיד לשירותים ומקיא את כל האוכל שאכלתי כל היום שעבר. אני לא יודע אם זה בגלל תופעת לוואי של התרופות או שמא אכלתי משהו מקולקל, יכול להיות גם וגם. בין הקאה להקאה אני שומע את ג'ינג'י מיילל בדאגה. אחרי שכבר לא נשאר מה להקיא, הבחילות עוברות, ואני יוצא תשוש ומרגיע את ג'ינג'י בליטופים. "אני בסדר," אני אומר לו, "אני בסדר, זה עבר, אל תדאג." אחרי זה אני שוטף את הפה, מצחצח שיניים שוב, מכין לי כוס תה קמומיל ויוצא עם ג'ינג'י למרפסת לראות את השחר עולה.

יושב על כיסא נוח עם ג'ינג'י על ברכיי וכוס התה בידי, ושומע באוזניות של הנגן את השיר "Cry Me a River" בלופ, אני מהרהר על חיי. פעם, כשהייתי צעיר יותר וטיפש, האמנתי באמת ובתמים שסקס וסמים הם הגאולה שלי, והם היו האלוהים שלי. הייתי מכור להם וחשבתי "לי זה לא יקרה" או "חיים רק פעם אחת, אז צריך להתנסות בכל דבר". היום הייתי מסתפק בסתם ידידות אפלטוניות. התעללתי באהבה ובחיים, וכעת הם מענישים אותי, אך אין טעם לבוא בטענות או ברחמים עצמיים מסוג שפעם היו שולחים אותי למיטה להרטיב את הכרית בדמעות. ככל שהזמן חולף, אני לומד יותר, וכיום אני יודע שעלי לקחת אחריות על מעשי ולשלם על הבחירות שעשיתי. כשאגיע למעלה יום אחד, אכרע ברך בפני האל ואבקש את סליחתו ואגיד לו כי פשוט לא ידעתי יותר טוב. ואלוהים, ככוח העליון שבפניו אני נכנע כליל, אינו איזה אלוהים תנ"כי קטנוני, גזעני והומופובי שנמצא בכיס של אנשי דת ומטיפים למיניהם, אלא הוא אל חי וקיים, הנוכח בחיי ובליבי. יש לי את אהבתו של אלוהים, ויש לי את משפחתי ואת ידידתי ואת אהבתו של ג'ינג'י, אשר תלוי בי, אז מדוע שאבכה? הרי בכיתי מספיק בחיי, בכיתי נהר של דמעות כמו בשיר, עד שכבר לא היו לי דמעות יותר.

אינני מתאבל יותר, אלא לוקח אחריות. אינני יכול לשנות את העבר, אך אני יכול לבחור כיצד לחיות בהווה. אינני יכול לתקן טעויות שכבר עשיתי, אבל אני יכול לבחור אם אני רוצה לחזור על אותן טעויות או להימנע מהן. למדתי רבות – למדתי לא לרחם על עצמי ולקחת אחריות, אף על פי שהמחיר ששילמתי על הלמידה הזו היה גבוה ובריבית קצוצה. אני הכרתי לא מעט נשאים שהתאבדו ממשי, כי לא יכלו לקחת אחריות או מפני שלא יכלו להפסיק לרחם על עצמם, וכמובן גם בגלל הסטיגמה, אשר גוזרת על נשאים מוות חברתי אם יצאו מהארון וסיפרו לסביבתם שהם נשאים.

השחר החל לעלות, והציפורים החלו לציץ. "תראה איזה יופי, ג'ינג'י, יום חדש, מתנה," אמרתי, וג'ינג'י גרגר וליקק שוב את אפי. "תזכור את מה שסיכמנו," הזכרתי לו למקרה ששכח, "גלגול הבא אנחנו מתחלפים," וג'ינג'י הביט לתוך עיניי ללא פחד והסכים בשתיקה חתולית.

ישבתי באותו בוקר עם ג'ינג'י, החתול שלי, על ברכיי במרפסת עד שהבוקר עלה והופיע. שמעתי את שירת הציפורים בזריחה, ראיתי איך השמיים מתבהרים והכוכבים נעלמים והירח מחוויר ואת השמש זורחת. את האנשים קמים רעננים ויוצאים לעוד יום עבודה ולסידורים, ואת תלמידי התיכון הולכים להם, צעירים לנצח, לגימנסיה לשעת אפס, גוררים את עייפותם הרעננה. כל אותה עת המשכתי לשמוע שירים בנגן שלי, וג'ינג'י התכרבל ונרדם בחיקי. הרגשתי שזהו זמן קסום ומואר, אולם לא יכולתי להישאר שם כך לנצח ולהפוך לפסל של סלע כמו בת הים הקטנה מהאגדות. לבסוף קמתי, למורת רוחו של ג'ינג'י, ונכנסתי חזרה לבית לארגן ארוחת בוקר קלה, להכין ולקחת את התרופות ולהמשיך בשגרת יומי הקבועה, אשר לזכותה ייאמר גם מצילה אותי מליפול למרה שחורה ולמלנכוליה.

בדיוק אחרי שסיימתי את שגרת הבוקר שלי, הטלפון צלצל.

"שלום, האם אני מדבר עם אלכס?" דיבר קול עמוק וגברי.

"כן, זה אני," עניתי. "ומי אתה?"

"שלום לך, אלכס, אני ארז, הבחור שהבריז לך מהפגישה אתמול."

"או," הייתי קצת המום – מה לעזאזל הוא רוצה ממני אם הבריז לי?

"אני רוצה להתנצל על שלא עמדתי במועד הפגישה. האמת היא שהייתי מחוץ לבית הקפה וניסיתי לאזור אומץ להיכנס ולהיפגש, אולם עד שנדמה לי שהייתי מוכן להיכנס, כבר הלכת משם."

"ואתה מתקשר כי אתה רוצה לתת צ'אנס נוסף ולקבוע פגישה שנייה?" שאלתי בתקווה.

"אכן כן, זו הסיבה שאני מתקשר."

חשבתי שנייה ועניתי, "בסדר, למתי נוח לך?"

"קיוויתי שאם אין לך תוכניות להיום, נוכל להיפגש היום באותו מקום ובאותה שעה?"

"לפני שאני אומר כן או לא, תוכל קצת להסביר לי מה מנע ממך להיפגש איתי אתמול?"

אנחה נשמעה מהצד השני של הטלפון, אנחה קורעת לב.

"זה לא לטלפון, רק אגיד שזה היה חרדה, חוסר ביטחון וגם דיכאון. בקיצור, זה לא היה בגללך, זה היה בגללי, וכשניפגש אסביר את עצמי יותר טוב."

"בסדר, אז קבענו," אמרתי.

שוב השארתי את ג'ינג'י לשמור על הבית והגעתי לבית הקפה, וארז כבר חיכה לי שם הפעם. זיהיתי אותו לפי התמונה שלו, יושב ליד שולחן פינתי. שיער שחור פחם מסורק בקפידה, אף נשרי, שפתיים דקות, לבוש בגדים כהים ומכובדים. הוא נראה נרגש ובחוסר ביטחון, אולי חשש מנקמה שלי שגם אני אבריז לו. ניגשתי אליו, והיה אפשר לחוש שהוא מתרגש ואף שמח לפגוש אותי, כאילו אבן כבדה ירדה מליבו. הוא קם ממקומו ולחץ את ידי.

התיישבנו, והמלצר הביא את התפריטים.

"ובכן, אני פה ואתה פה, אז סוף-סוף נפגשנו," אמרתי, מסכם את המעמד ואת החוקים הלא כתובים של מהלך דייט תקין. "מי יספר על עצמו קצת ראשון?"

"אני אתחיל," אמר ארז. "אני בן 36 ועובד למחייתי כרופא שיניים. כיוון שאני נשא, אני מטפל רק בנשאים. הנה, קח," אמר ושילף ממעילו כרטיס ביקור – 'ארז דובני, רופא שיניים'. "אם אי-פעם תזדקק לטיפול שיניים כלשהו, אני לוקח מחירים נוחים. זה למקרה ולא יצא מהפגישה הזו כלום, לפחות הרווחתי לקוח פוטנציאלי," אמר וחיך, מתבדח. שיניו היו לבנות ומושלמות. "אני טיפוס מונוגמי וחייתי עם בן זוג כשבע שנים עד לפני כשלוש שנים..." אמר, ולפתע התקדרו פניו, ואז הבנתי הכל מבלי שהמשיך.

"אני מצטער לשמוע," אמרתי ורחמי נכמרו עליו. "זה בטח לא היה קל ללוות אותו בדרכו האחרונה."

ארז הרים גבה. "אני רואה, יש לך אינטואיציה חזקה, או לא יודע מה, כי בדרך כלל בהתחלה כשאני מספר, חושבים שפשוט נפרדנו."

"אנא המשך, אני כולי איתך עכשיו, כולי אוזן," אמרתי לו.

"מאז מותו של יובל ז"ל, בן זוגי, הייתי באבל עד שלקיתי בדיכאון, ומאז אני מטופל בנוגדי דיכאון... תראה, זה לא קל לי לחזור לחפש אהבה אחרי שראיתי את אהובי הולך, דועך ונגמר לי מול העיניים. אני אבין אם לא תרצה להיפגש שוב, אני אבין אם תגיד לי שזה גדול עליך ושאינך מעוניין להיכנס לנעליו הגדולות של מישהו אחר..." הוא השפיל את עיניו לשולחן.

"חכה רגע, אתה סיפרת לי מעט עליך, אז עכשיו תורי לספר על עצמי," אמרתי. "אני בן 34, בוגר מכללת רידמן בעיסוי וברפלקסולוגיה, אך לא עוסק בכך כיום וחי מקצבת נכות ותמיכה כלכלית מהמשפחה, גר בדירה לבדי עם חתול." ואז התחלתי לספר לו בגלוי על עברי הפרוע, שכלל הרבה מין מזדמן, התמכרויות לסמים ולאכזריות, ולאחר מכן, עם גילוי הנגיף, גמילה ושיקום ארוכים. ארז הקשיב והיה קצת מופתע. "לא הייתי בקשר כלשהו, מיני או רומנטי, כבר חמש שנים," אמרתי בגלוי וסיימתי לספר על עצמי. "אני גם אבין אותך אם תחליט בעקבות מה שסיפרתי על עצמי שאינך מעוניין בפגישה נוספת. אני אבין אם תרגיש שאינך מוכן להיות בקשר עם מישהו כמוני, שהוא מתמודד עם בעיות התמכרות ובעל עבר עשיר של חוסר נאמנות," אמרתי ובזאת סיימתי לדבר.

שתינו רק קפה ודיברנו עוד, וככל שעבר הזמן חשתי שהוא מוצא חן בעיניי, שיש בינינו כימיה, ושאיני כן אהיה מעוניין בפגישה נוספת, ארוכה יותר, איתו. "אני מקווה שאתה לא אלרגי לחתולים", אמרתי בחיוך, ולשמחתי השיב בשלילה.

"תהיה מעוניין להיפגש שוב?" שאל אותי בסוף הפגישה.

"כן", אמרתי ללא היסוס, "אשמח להזמין אותך בפעם הבאה אליי הביתה." הוא הבין את הרמז, ואני קיוויתי שזה לא מהר מדי עבורו, ושזה לא מהר מדי גם עבורי.

בערב בדירה שלי הסתגרתי בחדר השינה והשארתי את ג'ינג'י מחוץ לחדר – זה לא מצא חן בעיניו – והסתכלתי ב-DVD על סרטי הפורנו שלי ואוננתי, אחרי שלא עשיתי זאת כבר חודשים. זה היה טוב לדעת שהתשוקה עוד חיה בי, קיימת בי, ולהרגיש שמשוהו בי התעורר לחיים אחרי שהיה בתרדמה יותר מדי זמן. אחרי שגמרתי עם כל זה, הלכתי למטבח, לקחתי מהפריזר ארטיק מגנום שוקולד ויצאתי למרפסת בפיג'מה וחלוק צמר חם, ונתתי לאוויר הקריר ולגלידת השוקולד הקרה, הנמסה בפי, לצנן אותי מעט. ג'ינג'י בא והתחכך ברגליי. ליטפתי אותו. "בשבת הזו מגיע לבקר אותי חבר, ג'ינג'י", סיפרתי לו. "אני מצפה שתתנהג למופת ותהיה חתול טוב ותיתן לנו פרטיות." לקחתי אוויר וחשבתי לעצמי לפתע על חמש שנים תמימות שבהן לא נגע בי אף אחד. לעזאזל! למה חיכיתי? למה אני מחכה? מבזבז זמן בלשחק אותה קדוש מיוסר, נזיר מתבודד. הרי גם לי יש צרכים, וגם לי מגיע קצת אהבה. איזה מין חיים אלה לחיות בבדידות? ועם זאת עלה גם הפחד – הפחד מפני איבוד שליטה ומשמעת. האם אוכל לעמוד בפני שברון לב? בפני שלל הקשיים שבקשר זוגי? כשברקע עוד עומדים, מחכים ומאיימים כמו תמיד, ההתמכרויות הישנות, ומעליהם הנגיף המרושע, שמאיים לטרוף את כל הקלפים. טוב, כל זה לא ממש משנה, כי אני יודע שקיימת הערגה, ואני חש בה בכל עוזה. בערגה למגע ידו של גבר בגופי, בערגה לקשר, לאהבה, לסקס, לסוף לבדידות, ואין לי ברירה אלא להיכנע לערגה ולתשוקה זו – לא יעזור כלום, אם לא אכנע לה, אהיה אומלל. אין ברירה אלא לקחת סיכון ולתת סיכוי לאהבה ולקשר. סיימתי לאכול את הארטיק ונכנסתי עם ג'ינג'י חזרה הביתה, ובליבי תקווה שהלילה לא אחוש בחילות ולא אקיא חלילה.

סוף השבוע הגיע מהר. ביום שישי צלצלה אליי מיכל מניו יורק כדי לשאול לשלומי ושמחה לשמוע על ההתפתחויות ועל כך שבסוף נפגשתי עם ארז והזמנתי אותו אליי בשבת. "סוף-סוף אני שומעת בקול שלך קצת התלהבות ושמחת חיים", אמרה לי. "אני מאחלת לך שיהיה לכם טוב בפגישה, ומי יודע, אולי גם טוב במיטה ביחד, וכשאחזור בקרוב לארץ, נוכל להיפגש שלושתנו, וגם אני אוכל להתרשם מהגבר החדש בחיידך."

"אני לא בטוח אם ניכנס למיטה ביחד כל כך מהר, ולפי התרשמותי הוא עוד באבל על בן זוגו, אבל בכל אופן התרשמתי שהוא אדם טוב, אחראי ומקסים, ואני בטוח שתחבבי אותו", אמרתי לה.

"יקירי, אתה יודע מה אני חושבת?" אמרה מיכל.

"לא, מה?" אמרתי.

"אני חושבת שאחרי ששניכם הייתם לבד במשך שנים, תצליחו למצוא את דרככם אל המיטה ביחד מאוד

בקרוב."

"ייתכן מאוד, " נאלצתי להודות בפניה.

"ואיך אתה מרגיש עם זה?"

"אני מצפה לכך, אך גם חושש, כמו שבטח גם הוא מרגיש לגבי זה."

"כן, אני מבינה, זה לא קל, אבל..." אמרה, "העצה שלי – לך על זה! לכו על זה! תארגן לכם ערב רומנטי ופשוט תן לדבר אחד להוליך לדבר הבא... עם כל הכבוד לאבל שלו, הוא רוצה וזקוק לכך לא פחות ממך. בקיצור, מגיע לכם לאהוב, מגיע לכם לשכב ביחד... יקירי, שיהיה בהצלחה," אמרה מיכל וסיימו את שיחת הטלפון.

בלילה שבין שישי לשבת חלמתי שוב את החלום הקבוע שמדי פעם אני חולם. בחלום אני שוכב במיטה בחושך ומנסה להירדם, ולפתע אור חזק בוקע מלמעלה. כשאני פונה להסתכל, אני רואה שהתקרה נעלמה, ובמקומה אני רואה שמייים כחולים של אור היום, ומהנקודה שממנה בוקע האור הלבן והחזק יורד לו לאט-לאט אדם-מלאך מכונף, שנוצות כחולות נושרות מכנפיו. אני רוצה לקום או לזוז, אבל אני קופא על מקומי, למרות שאינני פוחד. ואט-אט המלאך-אדם נוחת ברכות על סף מיטתי, ואני רואה שיש לו גוף של אישה, הצבוע במעין צבע תכלת זוהר, וגם כנפיה עם נוצות כחולות. המלאכית הכחולה הזו רוכנת מעליי, ואני רואה שגופה העירום ופניה תכולים-לבנים עם נקודות אור מנצנצות. ואז היא גוהרת מעליי ומקרבת ללא מילה את פיה אל פי, ואני לא מצליח להגות אף מילה. עיניה ננעצות לתוך עיניי, והן תכולות ומושלמות כשמי קיץ, ואז, בדיוק לפני שהיא נושקת לי על פי, אני מתעורר מהחלום ולא נותר לי אלא לתהות על קנקנו עד שאני חוזר לישון שוב...

יום שבת הגיע, ואני התכוננתי לפגישה עם ארז שנקבעה לשעה שש בערב – לא מוקדם מדי ולא מאוחר מדי. התקלחתי והתגלחתי, התלבשתי יפה בבגדים נקיים, שמתי בושם, הכנתי קצת אוכל ושתייה קלה, ניקיתי וסידרתי את הבית, כולל חדר המיטה. החלפתי מצעים וסדינים במיטה, וכמובן בדקתי את מלאי הקונדומים וחומר הסיכה שהיו מסודרים בקפידה במגירה שבשידה ליד המיטה. נראה לי שג'ינג'י, החתול, קצת היה המום ומוטרד מכל השינויים שאני עושה בבית, וכנראה הרגיש שאני מתרגש ממשוהו שהולך לקרות.

בשעה שש בדיוק נשמע קול פעמון דלת הכניסה. לקחתי נשימה ארוכה וניגשתי לפתוח את הדלת. הוא עמד שם, לבוש בגדים נאים וכהים ובידו שקית. "שלום, אלכס," בירך אותי בביישנות. על פניו היה חיוך מרוכך, אך שפת גופו הצביעה על מתח ועצבנות. "שלום, אני שמח שבאת, בוא תיכנס ותרגיש בבית," אמרתי לו, חייכתי והובלתי אותו בידו פנימה.

"דירה קטנה ונאה," אמר ארז, מתרשם מהסיוור שעשיתי לו בביתי.

"זו הייתה דירתה של סבתי, זיכרונה לברכה", אמרתי מהמטבח. "תרצה משהו לשתות? תה? קפה? שתייה קלה?"

"כן, יש דיאט ספרייט?" אמר ארז, מתבונן בתמונות שמן שעל קירות הסלון.

"כן, יש", אמרתי והבאתי לשנינו שני כוסות ובקבוק דיאט ספרייט קר.

"תמונות יפות", אמר ארז.

"כן, הן כולן של אמי, היא ציירת חובבת ולמדה שנים ציור בצבעי שמן", גיליתי לו. "בוא נשב."

התיישבנו. "הבאתי איתי את התרופות שלי", אמר בביישנות ארז. "אני מקווה שזה לא..."

חייכתי. "אני שמח שעשית כך", והוא חייד חזרה בביישנות.

"דרך אגב, איפה החתול שלך?" שאל.

"הוא לא רגיל לזרים, לכן כל פעם שמישהו זר בא לדירה הוא נעלם ומתחבא – אל תדאג מג'ינג'י, הוא ייתן לנו פרטיות."

ישבנו ושתינו דיאט ספרייט ודיברנו שיחות סלון קלילות כאלה, ואני הבטתי על שפתיו ואל תוך עיניו החומות, ועלתה בי הערגה לחוש את שפתיו על שפתיי. גם הוא, כך חשתי, הסתכל עליי במעין ערגה. אחרי חצי שעה של דיבורי סרק, החלטתי לקחת את העניינים לידיים ועברתי לשבת לידו על הספה. ולפני שהספיק לומר משהו, התקרבותי ונשקתי לו על פיו, ולשמחתי הרבה הוא שיתף פעולה. עד מהרה התנשקנו שוב ושלחנו ידיים זה אל גופו של זה. הטעם וההרגשה של שפתיו ופיו על שפתיי ולשוני היו עבורי כמו להרוות צימאון רב שנים. אחרי כל כך הרבה זמן, לנשק נשיקה אמיתית גבר – התשוקה התעוררה במלוא עוצה. המשכנו להתנשק ולהתמזמז על הספה. דבר הוליד לדבר הבא, ועברנו לחדר המיטה, שם התפשטנו או הפשטנו את הבגדים זה מזה. המגע בין גופינו החשוף, בין עור לעור, הטריף אותנו והלהיט אותנו יותר, ולפני שיצאנו מכלל שליטה ונכנענו כליל לתאוה, עוד הספקתי להוציא קונדוס ושפופרת חומר סיכה מהמגירה שיהיו מוכנים בהיכון. וכך דבר אחד הוליד לדבר הבא, והתחלנו לקיים סקס נטול עכבות ונפלא...

שש בבוקר, יום ראשון – ואני מתעורר לקול נחירות קלות ושומע את ג'ינג'י מרחוק מיילל. אני פוקח את עיניי ורואה את ארז ישן לצדי, ושנינו עירומים מתחת לשמיכה. אני מחליט לקום ולצאת בעדינות ובשקט כדי לא להעיר אותו, מתחיל להרים את בגדיי מהרצפה ולהתלבש, ואז אני יוצא לחפש אחר ג'ינג'י ומוצא אותו במרפסת. אני מרים אותו בידיו ומלטף אותו, והוא מתחיל לגרגר כתמיד. "היי, חמודי שלי", אני אומר לו, "נחש מה עשיתי הלילה?" ועל פניי נמרח חיוך שובב.

ארז התעורר בשבע. "כואב לי קצת הראש", אמר וחייד אליו בעצב. "כנראה הגוף שלי כבר שכח כמעט את המאמץ שנקרא סקס." שנינו ישבנו במטבח ושתינו קפה.

"היה לי נפלא", אמרתי לו. "תודה לך", ונשקתי אותו שוב.

ארז נאנח וחייד חיוך עצוב. משהו הרגשתי מטריד אותו.

"קרה משהו?" שאלתי.

"אני תמיד קצת עצוב בבוקר, אל תשים לכך לב, זה חלק מההתמודדות שלי עם הדיכאון."

"חשבתי שאתה לוקח נגד זה נוגדי דיכאון. זה לא פותר את זה?"

"לא, התרופות שאני לוקח נגד הדיכאון לא פותרות את הכל, וחץ מזה..."

"וחץ מזה מה? אתה יכול לספר לי", ניסיתי לדובב אותו.

הוא נאנח. "אני נזכר בבן זוגי, יובל ז", וזה מעציב אותי. כנראה אחרי שידעתי ואיבדתי אהבה שכזו, קשה להמשיך הלאה, אבל אין ברירה."

"אני מבין", אמרתי.

"לא, אני לא בטוח שאתה מבין בדיוק", הוא לפתע התקשח. "אתה בעצמך אמרת שמעולם לא היו לך יחסי אהבה מונוגמיים עם מישהו, אלא רק חיי הוללות ומין מזדמן, אז איך בדיוק תבין אותי? תגיד, ביקרת או ליווית פעם מישהו בדרכו האחרונה בהוספיס לחולי איידס?"

לא ידעתי מה לומר, לא ידעתי מאיפה פתאום זה הגיע. כנראה נגעתי בנקודה רגישה.

"לא, אני לא ליוויתי אף אחד בדרכו האחרונה ומעולם לא ביקרתי מישהו בהוספיס", התוודיתי. "אבל שלא תחשוב לרגע שאין יום או רגע שאני לא מצטער על העבר שלי ועל הטעויות שלי, שעליהם אני משלם ואשלם כל משך שארית חיי. ובאשר לשמור על קשר זוגי ומונוגמי, למרות שלא היה לי או לא הצלחתי בעבר, אני מייחל ליום שבו כן יהיה לי קשר כזה ויהיה לי בן זוג קבוע שאהיה נאמן לו, ואין לי כל כוונה לחזור על טעויות העבר שלי," אמרתי הכי באסרטיביות שיכולתי.

ארז שתק לכמה דקות ולבסוף לגם מהקפה. "טוב, אני מצטער, בוא לא נריב," אמר לשמחתי. "ודרך אגב, הקפה נהדר."

צחקתי. "הקפה הראשון בבוקר הוא תמיד הכי נהדר, אתה לא יודע?"

בשמונה לקחנו את התרופות, ואז אמר לי ארז כי בעשר הוא צריך להיות במרפאה שלו ולעבוד. "אני אשמח לארח אותך אצלי בקרוב", אמר. "היה לי נורא טוב ונפלא מה שעשינו ביחד, ואני ארצה לשמור על קשר." ובתשע יצא ארז לדרכו, אך התנשקנו שוב לפני שעזב. וכך נשארתי שוב לבדי בדירה, רק שהפעם חשתי נדהם כיצד יכולתי לחיות כך לבדי חמש שנים עד לעצם היום הזה. הבית נראה לי לפתע ריק כל כך, ואני חשתי לפתע את טעם הבדידות. ג'ינג'י בוודאי לא הבין מדוע אני מתרפק עליו כל כך כל משך שארית היום.

ליל שבת, שתיים בלילה. בחוץ יורד גשם סוער עם ברקים ורעמים וקר מאוד. אנחנו אצלו בחדר השינה, עירומים. הוא שוכב, בוכה ומתייפח לתוך הכרית, ואילו אני יושב על המיטה בצד השני, גבי אליו, ורוצה להיעלם – בעצם רוצה דברים צנועים יותר, כמו לעשן סיגריה ולשתות שוט של וודקה, ואחרי זה להתכרבל באיזו פינה אפלה עם בקבוק ג'וני ווקר ולהיעלם – הכל כדי להפסיק את הכאב, את העצב, את הכעס. אני מת לקום, להתלבש ולעזוב את הדירה שלו ברגע זה, אבל יודע שאני לא יכול ממיליון סיבות, כשהראשונה בהן היא שאם אעשה זאת – אם אשאיר את פני הדברים ככה כמו שהם – לא אוכל לעמוד מול ההתמכרויות שלי. והסיבה השנייה היא בגללו – אני לא יכול, למרות הכעס והעלבון שלי כלפיו, להשאיר אותו ככה, מייבב ובוכה ורוצה למות – רוצה ליובל, אהובו שמת – בטוח שהרס הכל כשבאמצע ההתעלסות, בשיא מעשה האהבה שבינינו, קרא לי בשמו. כן, אני יכול להבין אותו, אני יכול לרחם עליו, אבל אני לא רוצה להבין ולא רוצה לרחם. אני רוצה לאהוב ושיאהבו אותי – אותי, ולא אחר. יובל איננו בחיים יותר, ואילו אני פה, חי וקיים עדיין – אם כך, מדוע שמו התערבב ונכנס לתוך האהבה שלנו? את מי ארז אוהב יותר? אותי או את יובל? ובעצם על מה לעזאזל אני מדבר? זו לא תחרות בכלל, זו לא בגידה ממשית אמיתית. אוי, אלוהים, איזו תסבוכת! אני לא יודע מה לעשות עכשיו – אני צריך לחשוב מה לעשות – אני צריך לאסוף את עשתונותיי ולפעול.

אני מסתובב אל ארז שמתייפח ושולח את ידי ללטף את ראשו. הוא מרים את ראשו ומביט בי במבט עצוב.

"ארז", אני אומר, "אני צריך כמה דקות לעצמי, אז אני הולך לחדר האמבטיה, וכשאצא משם ואחזור, נדבר על כוס תה במטבח, בסדר?"

הוא מהנהן, ואני מוסיף, "בינתיים אין טעם לבכות על מה שקרה עכשיו – תתלבש ותכין לנו תה וחכה לי במטבח, בסדר?"

"בסדר." הוא מנגב את הדמעות, ושנינו קמים ומתלבשים.

בחדר האמבטיה אני שוטף את פניי במים קרים, מביט במראה ומסדר את מחשבותיי. יש רק דבר אחד שמשנה, והוא האם אני באמת אוהב את ארז? זה כל מה שחשוב. למדתי להכיר אותו בחודשיים שאנחנו נפגשים, מבליים ושוכבים. הוא אדם מקסים, מנשק נהדר והוא טוב במיטה, אבל האם זו אהבה? האם אני רוצה לאהוב אותו? האם אני מוכן לקשור את גורלי בגורלו? כי אחרי הכל, מהי אהבה אם לא לקבל

מישהו כפי שהוא, מבלי לשפוט אותו? ואני חושב על חיי ועל ארז, ומסתכל לתוך ליבי, ואז סופר עד עשר ויוצא מחדר האמבטיה עם תשובה מוחלטת.

ארז יושב במטבח המואר מול שולחן, ועליו שתי כוסות וקנקן תה. הוא לובש פיג'מה תכולה ועליה חלוק, ואני בא ומתיישב מולו.

"אני... מצטער," אומר ארז בפנים נפולות.

"אתה לא צריך להצטער, ארז, כי אני מבין," אני אומר לו ואוחז בידו.

"אתה... מבין?" מתפלא ארז. "אתה לא כועס?"

"עברתי כבר את השלב של הכעס," אני משיב, "ולא, אני לא רוצה לעזוב עכשיו, ולא, אני לא רוצה לנתק קשר, אלא להפך. ארז... תראה... אני אוהב אותך... אני רוצה להיות לך בן זוג, אני רוצה לחיות איתך ולצידך את השנים שנותרו לנו. אני רוצה אותך ורק אותך. אני לא בא להחליף או לבטל את האהבה שלך ליובל, אלא אני רק רוצה שתיתן לי לאהוב אותך ושתאהב אותי, אם אתה יכול ורוצה..."

ארז מביט בי, קצת המום, ואני מחייך אליו, לוקח בידי את ידו, מקרב אותה לפי ומנשק אותה.

"אלכס, זה כל מה שאי-פעם קיוויתי לשמוע ממך. אני מרגיש ורוצה אותו דבר כלפיך," אומר ארז ומחייך אליי חזרה חיוך מקסים. תוך פחות מרגע שוב אנחנו מתנשקים, ותוך פחות מרבע שעה שוב מוצאים את דרכנו אל חדר השינה, אל ההתעלסות. קנקן התה והכוסות נותרו יתומים על שולחן המטבח.

אפילוג

כיום, חצי שנה אחרי, אנחנו כבר חיים ביחד, ואפילו ג'ינג'י הסתגל לשינוי. מיכל, משפחותינו וכל מכרינו היו מאושרים עבורנו שמצאנו זה את זה. לא הכל תמיד ורוד, וישנם ימים של קושי, אך אנחנו מתגברים עליהם, ובמקרה הצורך עובדים על הקשר בינינו ועל הזוגיות שלנו. לגבי הטווח הארוך, איש לא יכול לומר מה יהיה, ואפילו אנחנו לא יכולים לדעת. אנחנו מתנחמים בהווה זה עם זה ולא שואלים שאלות מרחיקות לכת על העתיד. למדנו להתגבר על הקשיים ועל הפחדים ופתחנו את ליבנו אל האהבה, וזה כל מה שחשוב. אנו חיים את חיינו ביחד ולא בבדידות, ואנו נותנים זה לזה את מיטב השנים שנותרו לנו, וביחד אנו מבליים את הזמן והאהבה שנשארו לנו. ליותר מכך לא ניתן לצפות ואף לא לבקש. וביחד אנו סוף-סוף מאושרים.

אני מסתכל כיום על אותן תקופות רעות בחיי, ובמיוחד על אותה תקופה שבה חייתי בבדידות כנשא ופחדתי מקשר, וחשבתי בתמימותי כי לעולם לא אמצא את הכוח והאומץ לאהוב שוב ולדעת אהבת אמת, והאמנתי אפילו שלאור עברי הפרוע אינני ראוי לאהבה. אני מסתכל על אותה תקופה ומתפלא כיצד לא ידעתי כי כל השנים האלה, למרות הנגיף ולמרות התרופות ותופעות הלוואי והסטיגמות והפחד ורגשות

האשמה וכל שק הצרות הזה – הייתה בי היכולת לאהוב, נחבאת לה מתחת לכל הפחד, וכל מה שהייתי צריך לעשות הוא לחפש ולמצוא אותה בתוך ליבי כלפי האדם הנכון והמתאים. אני זוכר את אותן תקופות רעות בחיי שנמשכו כעשר שנים – עשור שלם של בזבוז זמן – ואני זוכר עדיין את ההתמכרויות שלי, שמהן אני חייב להישמר תמיד. אך כיום אני יכול למצוא נחמה ותמיכה בזרועות אהובי ארז, כשם שהוא מוצא נחמה ותמיכה בזרועותיי.

סוף.